

**SVĚT STO LET
PO VELKÉ ŘÍJNOVÉ
SOCIALISTICKÉ
REVOLUCI,
CO A JAK DÁL**

*Sborník vystoupení
na 41. pražské teoreticko-politické konferenci
Praha, 13. května 2017*

ÚVODEM

V sobotu 13. května 2017, u příležitosti nejvýznamnějšího výročí roku, se konala 41. pražská teoreticko-politická konference na téma „Svět 100 let po Velké říjnové socialistické revoluci, co a jak dál“.

Cílem konference bylo přispět k analýze současné objektivní situace, subjektivních podmínek, forem a metod další realizace odkazu VŘSR.

Pořadateli konference byly jako obvykle OV KSČM Praha 1, Praha 6, Praha-východ, Praha-západ, Beroun, Domažlice, Klatovy, Mladá Boleslav, Plzeň-sever, Příbram, Rokycany, Trutnov, MěV KSČM Jirkov, KPI Olomouc, spolu s KSČ a KSM.

Konference se zúčastnili funkcionáři a aktivisté KSČM, KSČ a KSM z různých míst České republiky, kteří se živým zájmem sledovali její průběh.

Po zahajovacím slovu Viktora Pázlera, úvodní referát k tématu konference přednesla Věra Klontza - Jaklová. Poté v diskusi vystoupilo 19 účastníků konference, přičemž do protokolu konference byly odevzdány další tři nepřednesené příspěvky. Na závěr zazněla báseň „Stavme hradbu“ kubánského básníka Nicolase Guilléna, v podání Aleny Novotné.

Předkládaný sborník obsahuje texty uvedených vystoupení i nepřednesených příspěvků.

Také tentokrát ponecháváme souhlas či námitky nebo nesouhlas s obsahem jednotlivých vystoupení a příspěvků na čtenáři a do další diskuse. Přičemž podotýkáme, že některé názory se mohou lišit od názorů a stanovisek pořadatelů konference.

I. ZAHÁJENÍ

PROLOG

Viktor Pázler

Dovolte, abych jménem pořadatelů zahájil dnešní 41. pražskou teoreticko-politickou konferenci. Jsem rád, že jste přijali pozvání pořadatelů, kteří jsou uvedeni na pozvánce a jejichž představitelé zaujali místo v předsednictvu konference. Jménem pořadatelů vás všechny co nejsrdečněji vítám.

Zvláště mi dovolu, abych přivítal naše hosty – I. místopředsedu ÚV KSČM s. Petra Šimůnka, místopředsedu ÚV KSČM s. Josefa Skálu, člena VV ÚV KSČM a předsedu Západočeského KV KSČM s. Miroslava Kavije, předsedu Karlovarského KV KSČM s. Josefa Murča. Dále vítám s. Josefa Servistu, člena vedení ÚV KSČ a s Ondřeje Kazíka za vedení KSM. Dovolte mi také přivítat hlavní referentku na naší konferenci s. Věru Klontza-Jaklovou.

Omlouvám předsedkyni KV KSČM a poslankyni PS PČR soudružku Martu Semelovou, která se vzhledem k jiným povinnostem dostaví později.

Dnešní konference se koná u příležitosti nejvýznamnějšího výročí roku 2017, které také určilo její téma „Svět 100 let po Velké říjnové socialistické revoluci, co a jak dál“.

Sté výročí VŘSR si připomínáme především proto, že touto revolucí vyvrcholila vážná krize kapitalismu. Imperialistická první světová válka, která stála životy milionů lidí a další miliony uvrhla do bídy a strádání, mimořádně vyhrtila všechny tehdejší rozpory kapitalismu a plynule přešla do velké revoluční vlny.

Velká říjnová socialistická revoluce v roce 1917 zásadním způsobem změnila tok světových dějin a zahájila novou epochu v dějinách lidstva. Poskytla lidu to, co žádal, především mír, půdu, svobodu a rovnost pro utlačované národnosti, možnost převzít do svých rukou výrobní prostředky, podílet se na řízení společnosti a sám o sobě rozhodovat.

Z pohledu naší země, a na to se teď zapomíná, VŘSR a její ideje stály také u zrodu samostatnosti Československé republiky, jejíž 100. výročí si příští rok připomeneme.

Výročí Říjnové revoluce a její odkaz je pro nás příležitostí, abychom důkladně bilancovali, co v teorii a praxi komunistického hnutí a zemí socialismu mělo pouze omezenou historickou platnost a naopak, co se osvědčilo, přetrvalo a na co chceme v dalším vývoji navazovat. Cílem je hledat cesty k tomu, aby komunistické hnutí potvrdilo svoji schopnost oslovovat široké vrstvy občanů a vést je k základnímu cíli – k vytvoření sociálně spravedlivé společnosti, k socialismu, jehož idea je nadále nosná a je jedinou perspektivou lidstva překonávající krizi současného kapitalismu.

Plasticky a výstižně o tom pojednávají „Teze k 100. výročí VŘSR“, které již v únoru projednal a rozeslal Výkonný výbor ÚV KSČM a které pro připomenutí a využití jsme vám dnes také připravili. Jistě o těchto otázkách bude také jednat i 19. mezinárodní setkání komunistických a dělnických stran, které se bude konat od 31. 10. 2017 v Petrohradu a Moskvě na téma „Stoleté výročí Velké říjnové socialistické revoluce: myšlenky komunistického hnutí, oživení boje proti imperialistickým válkám, za mír, socialismus“.

V souvislosti s jubileem VŘSR bych ještě chtěl připomenout, že toto jubileum také bezpochyby vstoupí do střetu o veřejné mínění v roce voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu PČR v říjnu tohoto roku včetně pokusů o „přepisování dějin“ s cílem oslabit autoritu a vliv KSČM. Tím více bude záležet na naší schopnosti podat a vysvětlit pravdivý obraz první socialistické revoluce a jejího převratného vlivu na světový vývoj i její aktuální poselství. To se podle mého názoru týká i současné politické krize v naší zemi, která je daleko hlubší než nějaký střet jednotlivců a předvolební boj, ale tkví v podstatě kapitalismu, v propojení státu s kapitálem a absencí demokratického rozhodování lidu.

K tomu by také mělo směřovat naše dnešní jednání s výstupy, se kterými se nemusíme skrývat jen v této místnosti, ale naopak, můžeme a musíme s nimi jít mezi širokou veřejností a získávat ji pro naše myšlenky. Prosím, oprostěme se od všeho, co by nás od tohoto cíle odvádělo.

Tím považuji dnešní konferenci za zahájenou.

II. ÚVODNÍ REFERÁT

KAM, KUDY, PROČ A JAK?

Věra Klontza-Jaklová

Kdo se alespoň trochu pohybuje mezi lidmi, jistě potvrdí, že během posledních pár měsíců se velmi změnilo tematické pole debat. Lidé se stále častěji domáhají rozhovorů na téma budoucnosti, vyjadřují obavy z války, použití jaderných zbraní, obávají se ekologické katastrofy, ale také si stěžují na stále se zhoršující životní podmínky svoje nebo svých blízkých, nedostatek času, neutuchající stres, hovoří o strachu o práci, o zdraví. Důchodci žijí téměř bez výjimek na hranici bídy, lidé v produktivním věku jsou frustrováni, ve stálém shonu plní

obav o budoucnost svou i svých dětí. Mladí lidé také téměř bez výjimky hledají alternativy nespokojení se svými perspektivami. Po dlouhé době vyrůstají generace, které nedosáhnou ani na základní standard svých rodičů a dokonce prarodičů. Zároveň je možné ilustrovat, jak tradiční politická nabídka nemá podporu a lidé se snaží ve volbách, pokud se k nim dostaví, preferovat neokoukané, nevyzkoušené tváře, které není možné spojit se žádnou z tradičních stran nebo své naděje obracejí k představitelům nacionální buržoazie. Nespokojenost stoupá a lidé čím dál tím více pociťují krizi systému, o jehož budoucnosti a přínosnosti začínají výrazně pochybovat. Krize systému se prohlubuje každým dnem a také v rámci KSČM je stále intenzivnější dialog, možná i zápas o to jak dál a proč.

Vážnost situace nedovoluje vyvozovat závěry instinktivně, povrchně, nebo odhadem. Vyžaduje detailní, důslednou, přísnou, kritickou i sebekritickou analýzu, která nemůže být výsledkem jednoho bytí velmi inteligentního mozku, ale ani delegované skupinky, nýbrž by měla prostoupit veškerou stranou a být konfrontována i na mezinárodní scéně.

Proto ani od tohoto vystoupení není možné očekávat vyčerpávající analýzu nebo návod, co se „zkaženou“ dobou, jednoznačný jednoduchý recept jak ven z nepříznivé situace. Účelem statí je předložit metodologický postup, který na základě autorčina studia historie, filozofie, kultur-

ní antropologie, ekonomie, přírodních věd, ale hlavně studia zkušeností pokrokového, lidového revolučního hnutí se jeví jako jediný historicky opodstatněný a účinný při řešení bezvýchodné situace, ve které se ocitl současný kapitalismus. Při psaní textu jsem nebyla vedena asertivní snahou o předložení neměnných pravd, ale úsilím iniciovat intenzivní širokou debatu na téma budoucí cesty, neboť jsem přesvědčena, že se nacházíme v kritickém bodě.

Konkrétně cílem příspěvku je pokusit se postupně odpovědět na následující otázky:

- 1. Je možné předpovědět, kam se bude ubírat současný vývoj a na základě jakých kritérií predikci vyvodit?*
- 2. Je vývoj determinován zákonitostí, nebo je možné vývoj ovlivnit, případně do jaké míry?*
- 3. Proč nenechat celou situaci „setrvačnosti“ dějin a proč je špatné snažit se pouze o zmírnování nejhorších dopadů kapitalismu?*
- 4. Co může přimět společnost, lépe lid, k uvědomělé snaze ovlivnit vývoj?*
- 5. Je možné, abychom dosáhli toho, co naši předci v Rusku před sto lety?*
- 6. Jakým způsobem postupovat a jak tento postup vytvářet?*

Ad 1. Je možné předpovědět, kam se bude ubírat současný vývoj a na základě jakých kritérií predikci vyvodit?

Ve světě, kde platí fyzikální zákony, jehož produktem je i lidská společnost, existují zákonitosti, které je možné vyzorovat, určit, definovat a dedukovat, co nastane, když se změní některé veličiny, i když je třeba mít stále na paměti komplexitu a složitost systému. Lidská společnost se také vyvíjí na základě konkrétních zákonitostí a je možné na mnoha příkladech doložit, že společnosti na analogickém stupni komplexity, na určitém stupni vývoje, v analogických situacích a prostředích reagují stejně, vytvářejí analogické struktury a uplatňují principiálně shodné adaptační mechanismy (např. první zemědělci ve starém světě a v Severní Americe nebo v Číně a Indii; segmentární státy v palácovém mykénském Řecku a Mayové; stejné principy vzniku států; cyklus konjunktury – krize – kolapsu).

Jak správně určili Marx s Engelsem, stupeň společenského vývoje je určen výrobními vztahy, tedy vztahem vlastnictví výrobních prostředků a pracovní síly. To je vztah, který společnost udržuje pohromadě. Od středivým vztahem je rozpor mezi kapitálem a prací. Tato pro někoho triviální sdělení uvádím proto, že snahou současné postmoderní, totál-

ně metafyzické propagandy je vytvořit dojem, že svět i společnost se nevyvíjí, nebo se nepravidelně a náhodně pohybují, případně oscilují kolem nějakého bodu nebo jsou dokonce statické. Další oblíbenou teorií je, že svět je příliš komplikovaný, z čehož vyplývá buď jeho nepoznatelnost, nedešifrovatelnost dílčích zákonitostí, i nepředvídatelnost. Pokud nebudete nařčení z marxismu, evolucionismu, procesualismu, strukturalismu a jejich post-forem, bude vám patrně argumentováno tím, že všechny popisy a pokusy o vysvětlení společnosti jsou jen teorie, tudíž nepostihují skutečnost. Postmoderními filozofy jsou pak síly, které podmiňují změny také náhodné nebo věčné. Historie je prezentována jako sbírka nesouvisejících obrazů, libovolně interpretovatelných, kde multiplicita subjektivních pravd vylučuje objektivitu poznání. Cílem takových a podobných kosmoteorií je zabránit člověku, aby hledal příčiny a řešení, aby usiloval o změnu, nutí jej přijímat stav takový, jaký je.

Také bych chtěla dodat, že s analýzou jak dál, je třeba začít u základních pojmů, univerzálních a globálních zákonitostí, jinak nepostihneme podstatu a naše závěry budou ve finále náhodně úspěšné. Znalost a schopnost marxistické dialektiky není samozřejmostí, a to ani mezi těmi, kteří se považují za komunisty. Přihlášení se k marxismu často končí subjektivními sympatiemi k jeho historickým tvůrcům. Je třeba – a to hlavně v našich řadách – rehabilitovat dialektický materialismus (viz seminář v Čelákovících – únor 2017) coby metodologický nástroj poznání a vysvětlování jevů, dílo Marxe, Engelse, Lenina, ale také dalších marxistů (Bebel, Gramsci, Hobsbawm, Meade, Lévi-Strauss, Einstein, Childe ad.) Dovolte mi poznamenat, že určité pohrdání a v některých případech sabotáž stranického vzdělávání ze strany vyšších stranických míst je jedním z dokladů prozatím převládajících buržoazních tendencí ve straně.

Chceme-li postupovat jako Marx s Engelsem, nebo třeba archeolog Gordon Childe, je třeba analyzovat současnou formu vlastnictví výrobních prostředků, vztah majitelů k pracovní síle, míru koncentrace kapitálu a vykořisťování, ale také kapitálový výnos a možnosti jeho zhodnocování. Tyto údaje exaktně umísťují každou dobu na křivku „konjunktura – kolaps – krize“ a reprezentují (s určitou nadsázkou) proxy data pro stanovení zralosti objektivních podmínek.

Dnes bez pochyb platí, že výrobní prostředky jsou ve zdrcující většině majetkem velmi úzké vrstvy soukromých majitelů a jejich uskupení, propojených velmi komplikovanými vztahy, které často nejsou prvoplánově patrné. Tito majitelé generují kapitál z pracovní síly, z lidské práce, která vlastně výrobní prostředky zhodnocuje svým působením. Násled-

ně opět drtivá většina lidí na Zemi je povinna prodávat svoji pracovní sílu těmto vlastníkům. Z tohoto vztahu vyplývá nejenom ekonomická nesvoboda, ale i praktická závislost nevládníků výrobních prostředků (proletariátu) na vlastních kapitálu a výrobních prostředků. To neplatí pouze pro tzv. západní svět, ale také a především pro tzv. svět rozvojový. Rovněž koncentrace kapitálu dosáhla extrémně vysoké úrovně, kdy velmi malé procento lidí má většinový podíl na světovém kapitálu i výrobních prostředcích. Kapitál již není možné generovat v takové míře, jak by jeho držitele uspokojilo. Investice jsou nejisté. Kapitál se koncentruje a organizuje v jednotlivých kapitalistických zemích. Momentálně největší kapitalistická velmoc – USA – se propadla na druhé místo. Od roku 2016 je největší světovou ekonomikou Čína. Mezi nimi je hlavní rozpor o ovládnutí trhů, o ovládnutí jeden druhého. Ostatní ekonomiky – Velká Británie, Evropská unie, Kanada, země uskupení BRICS nějakým způsobem lavírují mezi nimi a snaží se také vydobýt si ekonomický prostor pro kapitál koncentrující se v těchto regionech. Evropská unie a Spojené státy řešily krizi vývozem investic tvořících pracovní místa do rozvojových zemí a hypertrofií finančního sektoru, jež následně zavedla řadu státních ekonomik do dluhové pasti. Tato snaha oddálit krizi ji naopak ještě prohloubila. Čína má celosvětově největší podíl na přímých investicích, což prakticky znamená, že její portfolio je tvořeno hlavně kapitálem generovaným z lidské práce, kdežto na Západě je tvořen hlavně spekulacním kapitálem. Čínský kapitál je největším investorem v Evropě.

V současné době, kdy se kapitál dostal blízko limitu mezních výnosů, stojí kapitálová centra před jedinou možností: prosadit se silou na úkor druhého a zatnout tipec každému, kdo legitimitu takového postupu zpochybňuje. Dnes je více než zřetelné, že válka je pokračováním politiky jinými prostředky, a politika pokračováním ekonomických vztahů a už z toho zřetelně vyplývá, že je nemožná prolidová politika v době kapitalistické krize.

V kapitálových velmocích jsou nejrozvinutější výrobní vztahy, a tudíž je tam také největší rozpor mezi prací a kapitálem. Na druhou stranu, kapitál je v těchto zemích nejsilnější (ekonomicky i ideologicky). Situaci komplikuje i to, že výrobní kapitál je obvykle investován mimo tato centra a složení západní společnosti neodpovídá prvoplánovému vzorci: kapitalista X proletariát. Proletariát spojený s primární výrobou je koncentrovaný v rozvojových zemích, v centrálních kapitalistických zemích se shromažďují hlavně služby sloužící kapitálu, doprava, finanční a ostatní služby. Někteří podnikatelé a jiní představitelé kapitálu shledávají, že současnou tendencí je decentralizace a přeskupování kapitalistických

pólů a prosazují vymanění se z velkých ekonomických uskupení. Tyto úvahy a úsilí části evropského kapitálu vedly k brexitu, volbě Macrona, ale také úspěchu Andreje Babiše u nás.

Kde se v rámci tohoto systému nachází Česká republika? Přirozeně nestojí mimo dění a bylo by nereálné myslet si, že hlavní hybné síly na nás nebudou mít vliv. Její místo je na periferii jednoho z kapitálových center. Česká republika je jednou ze zemí, kde se kapitál generuje. Miliardy korun mizí každý den ze země do mateřských zemí investovaného kapitálu, v našem případě hlavně do Německa.

Tento zisk každodenně plynoucí mimo republiku nevytváří podnikatel svou investicí, ani banka, ale lidé, kteří pracují rukama i hlavou a to za velmi nízkou mzdu. Kritériem pro investovaný kapitál je výše nadhodnoty, kterou z české pracovní síly získává. Nadhodnotu z českých pracujících generuje spekulativní kapitál mimo jiné i formou půjček. Jejich prostřednictvím je realizováno úplné odevzdání pracovní síly kapitálu, kdy pracující zastavuje i tu práci, kterou ještě nevykonal. K tomu připočteme přímé a nepřímé daně a dojdeme k číslu, kdy český pracující odevzdává více než 100 % své práce!!! Z toho jednak vyplývá, že z dluhových pastí států i jedinců není cesty ven, ale také to, že míra vykořisťování je vyšší než kdy jindy!!!

Jak se blíží volby, je nám podsouváno (hlavně sociální demokracií a částí reprezentace KSČM), že bude-li kapitalistická ekonomika „šlapat“, podaří-li se jakýsi restart kapitalistické konjunktury, bude možné lidem „něco“ dát. To je úplná demagogie, protože česká pracovní síla produkuje tolik zisku, že by se nám skutečně mohlo žít úplně pohodově a připočteme-li možnosti současných technologií, žili bychom (nejenom v ČR) jako v ráji. Rozdělování vytvořených hodnot brání přivlastňování si lidské práce, které vyplývá ze soukromého vlastnictví výrobních prostředků a kritéria zisku na úkor společenské potřeby při přerozdělování vygenerovaného kapitálu. Na druhou stranu není možné zjednodušeně říci, že kdyby tento kapitál zůstal v zemi, vše by bylo v pořádku. Pokud by opět zisk generoval soukromník vlastník, změna by byla jenom kosmetická. Společenský vlastník by pak zřejmě nevyvráběl na zisk, ale k uspokojení společenské potřeby a ne pro finanční zisk.

Je nám také propagandisticky předsouváno, že nejprve je třeba investovat do infrastruktur a technologií, což je v zásadě pravda, ale otázka je, proč i současná technologie neslouží lidem v té míře, jakou by mohla a naopak slouží kapitálu a je vyvíjena a podporována pouze tam, kde může sloužit zvyšování zisku (př. Formát EU podpory vědy a výzkumu). „Záhadou“ je, proč se neprosazují ekologické formy energie? Proč ne-

máme nezávadné potraviny? Proč nemáme stejný přístup k lékařské péči, ke vzdělání? Kdy se tedy vládnoucí elita, alias představitelé kapitálu, rozhodnou, že mají dost a podělí se s pracujícími, kteří vytvářejí hodnoty? Kde je meta blahobytu? Žádná není. Oslík jde za mrkví přivázanou na jeho vlastní ohlávce.

Dalším strašákem je 4. průmyslová revoluce. Jí dnes se nabízí řada plně automatických technologií, které je možné do výroby zavést a jež ledaskde fungují. Stačí se podívat na internet. Řada skladů, balicích a montážních linek funguje bez sebemenšího přispění lidské činnosti. Je nám systematicky vyhrožováno: „Budte rádi, že to nezavádíme, byli byste bez práce.“ Na druhé straně řada lidí z našich řad hlásá, že je třeba 4. průmyslové revoluci zabránit, což připomíná dělníky manufaktur rozbíjející první tovární stroje. Představme si, co by se stalo, při výrazném zavedení automatizace výroby: když kapitalista zlevní výrobu zavedením robotizace, bude mít sice teoretickou možnost prodávat zboží s vyšší mírou zisku, ale zároveň vygeneruje masu nezaměstnaných, ergo lidí bez prostředků, kteří by spotřebou realizovali očekávaný zisk. Roboti ve službách kapitálu budou tedy vyrábět pro koho? Z čeho se bude generovat zisk, když vedle kapitálu bude vlastněna i samotná pracovní síla? Technologická revoluce představuje pro velmi malou část kapitálu velmi krátkodobé řešení. V rámci celého systému urychlí ještě více vnitro kapitalistické rozpory a rozpad systému. Ani vize typu, že tehdy se kapitál podělí se všemi, nejsou ani za mák realistické. Kapitál se bude snažit usměrnit, omezit a zlikvidovat ty, kteří se budou bouřit, bude likvidovat přebytečnou pracovní sílu i přebytky sama sebe.

4. technická revoluce urychluje rozpad kapitalismu, prohlubujíc jeho základní rozpor. V rámci daného systému je její úspěšné uplatnění chimerou.

Dalším tématem, které je v politickém diskurzu poměrně nové, je problematika přírodního prostředí a vztahu člověka k němu. I když pro nás by tak nové být nemělo. Tématu vztahu člověka a přírody, člověka a přírodního prostředí se intenzivně věnoval již Fridrich Engels. Kapitál nevykořisťuje pouze pracovní sílu, člověka jako takového, ale také Zemi. Jsou likvidovány přírodní zdroje, přesto, že je jednoznačně zřejmé, že narušení přírodní rovnováhy může být fatální pro všechny bez výjimek. Představitelé kapitálu vědí, že nadměrná těžba dřeva, likvidace zeleně, nadměrná produkce CO₂, likvidace některých živočišných druhů, ryb, planktonu, bezbřehá těžba nerostných surovin, nadměrné používání chemikálií v zemědělství, geneticky upravené organismy, přehlížení hrozcích přírodních katastrof (vulkány, zemětřesení, hurikány, záplavy),

mohou fungovat buď jako spouštěč globálního kolapsu systému, nebo dokonce přivodit totální kolaps přírodní rovnováhy na Zemi. Nebylo by to poprvé, kdy změna přírodního prostředí téměř zlikvidovala život na Zemi. Dokonce sám člověk se o to mnohokrát ve své historii přičinil, i když dosud neměl k dispozici tak účinné prostředky, aby jím vyvolaná katastrofa měla větší dopad než regionální. Když kapitál nepřijímá řešení v tomto směru (nebo pouze omezeně, pokrytecky), jak můžeme očekávat, že dá přednost lidským potřebám před ziskem? Stejně tak jako kapitalismus nemůže být ekologický, nemůže být ani lidský. Kdo se snaží tvrdit opak, je nebezpečný. Země může uživit početné lidstvo, ale už prostě nemůže uživit více aut, letadel, továrních a urbanizačních zplodin, aniž bychom nepřešli na obnovitelné zdroje energie a omezili nesmyslný konzum šroubovaný do extrému konstruovanou poptávkou. Ani ekologické problémy nemají řešení v rámci kapitalismu.

Z výše řečeného vyplývá, že objektivní podmínky jsou zralé pro změnu (koncentrace kapitálu, vnitro kapitalistické rozpory, státně-monopolní stádium kapitalismus, neřešitelné problémy ekologické, ekonomické a společenské, krystalizace charakteristik nové teprve se rodící doby), i když kapitalismus ještě má – byť velmi omezené – rezervy pro svůj velmi mírný rozvoj a přesuny kapitálu. Ale jinými slovy, existuje velké riziko, že ve složitém, nevyrovnaném, křehkém, narušeném systému může něco přestat fungovat, něco selže a celý systém se zhroutí – spouštěč se může objevit v sociální, ekonomické, mocenské nebo ekologické sféře a následně akcelarovat. Může být rozpoután všeobecný válečný konflikt, nebo dojde k rozpadu ekologické rovnováhy apod. Komplexní společnost je (bohužel) náchylná ke kolapsu a je to (bohužel) náš případ a jedním z reálných důsledků může být (bohužel) konec světa.

Vedl by tento kolaps ke zlepšení situace lidu? Platí, že čím hůř, tím lépe? Přejeme si jej? Rozhodně ne. Samovolný pád by v lepším případě přinesl dlouhodobý chaos doprovázený násilím, propadem životní úrovně, vzdělanosti atd. Výsledkem by nejpravděpodobněji mohl být rozpad a zjednodušení současných společenských a ekonomických struktur, civilizační propad na všech úrovních a po delší době, která může trvat i několik století, principiálně stejný systém. Zde je možné oprít se o historické analogie, kdy rozklad jednoho systému automaticky nepřinese struktury nové, pokrokovější, účinnější. Zamyslete se nad tím, kolik století trvalo, než vznikla řecká antická civilizace po kolapsu palácových civilizací doby bronzové, jak dlouho trvalo, než byly nastoleny feudální vztahy po pádu západořímské říše? Jak dlouho se zmlátala Evropa mezi feudalismem a kapitalismem?

Objektivní podmínky nemusejí dozrát do bodu totální koncentrace kapitálu a úplného znehodnocení pracovní síly. Zkratka je možná. Každá akce vyvolá reakci a to jak poškozených držitelů kapitálu a výrobních prostředků, tak především a hlavně původců práce, tedy lidu. I Marx dokládá, že proletariát může svým rozhodnutím stihnout nejhorsí a že agresivita kapitálu vyvolá reakci těch, kteří tento systém pohřbí.

Další indicií zralosti objektivních podmínek je míra koncentrace kapitálu, která nedovoluje nastartovat novou fázi konjunktury, aniž by nedošlo k rozsáhlé válce mezi jednotlivými kapitalistickými centry, z nichž každé nutně potřebuje další prostor pro svou expanzi. Těchto třech ploch v posledních letech výrazně přibývá: Přední a Střední východ, severní a střední Afrika, Balkán, Latinská Amerika, Ukrajina, severní pól, Černomoří, dnes také Dálný východ.

Proč kapitalismus problémy neřeší? Vždyť vědí, že situace je fatální. Mají technologie, vědu, výzkum, prostředky. Ve své podstatě vědí, že řešení je jenom jedno (naše), ale to nechťejí a tak konečný kolaps jenom oddalují.

Patrně ledaskdo namítne, že tedy koncentrovaný kapitál nemusí dělat nic, nemusí nikam expandovat. Ale pokud se kapitál nezvětšuje, nepohybuje se, umrtví to celý systém. Zisk se nemusí generovat jenom ve společnosti, kde jsou výrobní prostředky v rukou lidu a jejich aktivita je určována společenskou potřebou. I když to může vypadat paradoxně, taková společnost také bude vykazovat vyšší míru rozvoje než kapitalismus, přičemž kritériem rozvoje nemáme na mysli finanční, kapitálové hodnoty.

Co podmínky subjektivní? Zde je situace podstatně složitější, ale rozhodně ne beznadějná. V případě vztahu objektivních a subjektivních podmínek platí, že bytí předchází vědomí. Subjektivní podmínky postupně uzrávají a tento proces je možné zrychlit nebo zpomalit. Mnoho lidí si uvědomuje, že je to celé špatné, nebezpečné, že to nemůže dál fungovat a to z multiplicitního balíku důvodů. Také se začínají, a to hlavně mezi mladými, objevovat skupiny, které volají po změně. Jejich přístupy jsou často naivní. V lepším případě hledají řešení ve vystoupení ze systému prostřednictvím různých aktivistických hnutí sdílených a komunitních aktivit, přes veganská a recyklační hnutí až po fašizující, rasistické, agresivní síly hledající řešení v násilí a restrikci určitých složek společnosti.

Důsledkem kapitalistické krize jsou také alternativní formy vztahů, oddalování vstupu do světa dospělých, množství bezdětných žen apod. Příslušníci starší generace částečně neočekávají žádnou změnu, částečně nejsou schopni odpoutat se od modelu/ů fungování společ-

nosti, v jejichž rámci jejich světový názor krystalizoval a upevňoval se. Mají tendenci udržovat jim známý systém na úkor kvality života, jsou připraveni ke kompromisům. I to jsou důvody, proč je třeba pracovat s mladou generací a hlavně s těmi, kteří si své názory ještě tvoří a jejichž závislost na kapitálu nebyla ještě dovršena.

Nicméně, dnes si lidé patrně v celém světě uvědomují, že situace je velmi vážná, sílí různá hnutí, jedinci, kteří se chtějí vymanit ze systému, hledají se příčiny a původce daného stavu. Analogická situace v době úpadku a pádu římské říše přinesla různá nová náboženská hnutí od Ježíše Nazaretského až po Mithrovy stoupence, zoroastristy a různá další mysteria. Uvolnila agresivitu individuální a kolektivní. To se děje i dnes. Lidé hledají odpovědi všude tam, kde si myslí, že se dovolají co nejméně pracného řešení situace. Beznaděj, bezohlednost, agresivita, dehumanizace ostatních jedinců nebo snadno vymezitelných skupin, hledání zástupných viníků, konspirační teorie, víra v různé mystické a náboženské předpovědi a vize se ve větší míře projevují v době krize. Je třeba s nimi bojovat, samy nezmizí, ale rozhodně indikují, že lidé začínají myslet mimo status quo, mimo oficiální propagandistické modely. Lidé, kteří si neuvědomují pravé příčiny jevů, jsou schopni ve jménu své pravdy a podporování právem trpícího páchat strašné činy, rozpoutávat tragédie.

Rámcová předpověď je možná. Hlavně postup kapitálu a jeho reprezentantů je průhledný a předpokládatelný. Systém není schopen řešit, eliminovat ani zmírňovat problémy, který zapříčinil a vytvořil, spěje na globální úrovni ke kolapsu vyplývajícího z úrovně koncentrace kapitálu, míry vykořisťování pracovní síly a nadměrné exploatace přírodních zdrojů. Čím dál tím více lidí si uvědomuje vážnost situace.

Ad 2. Je vývoj determinován zákonitostí, nebo je možné vývoj ovlivnit, případně do jaké míry?

Specifikou lidské společnosti na rozdíl od zvířat je, že člověk podmínky kolem sebe uvědoměle upravuje k „obrazu svému“. To je jeho adaptační mechanismus. Stejně jako raný hominid zareagoval na zhoršené podmínky tím, že sestoupil ze stromu a vydal se do nejistoty savany, pořídil si zbraně a nástroje, začal budovat solidnější přístřešky a bezpečnější příbytky, začal z přírody likvidovat vše, co pro něj bylo nebezpečné. Jinými slovy začal tvořit civilizaci.

Lidská společnost je výtvar člověka determinovaného přírodními podmínkami a systémem, který sám tvoří, ale člověk je rozhodující silou. Jeho rozhodnutí směřují a určují další vývoj.

I dnes lidé nějakým způsobem zareagují. Způsob jejich reakce je daný stupněm uvědomění. Dnes můžeme téměř exaktně vyjádřit, do jaké míry se lidé postupně odcizují stávajícímu systému. Chodí málo k volbám, volí netypické kandidáty, které není možné spojit s tradiční politikou minulých 100 let, i když nakonec politika, kterou tyto osobnosti produkují, je ve svém důsledku stejná s jejich předchůdci právě proto, že nemění výrobní vztahy. Vztah práce a kapitálu zůstává principiálně stejný a tudíž určující další vývoj.

Pokud je míra uvědomění nízká a lidé třeba věří, že to někdo vyřeší za ně, nebo že se stane nějaký zázrak, nebo jednoduše nevěří v řešení, uvědoměle do systému nezasáhnou a jejich reakce se omezí na spontánní uvolnění energie v kulminačních bodech.

Zde je třeba zauvažovat nad tím, co víme o způsobu myšlení lidí, o jeho zákonitostech a o jeho konzervativismu i momentech, kdy se mění a na základě jakých podnětů. Jakým způsobem lidé uvažují, není možné odhadovat nebo paušalizovat na základě subjektivních dojmů. Ignorovali bychom tak téměř 200 let psychologie, ale hlavně kulturní antropologie.

Lidské myšlení se obecně transformuje velmi pozvolna, ke skokům dochází hlavně v dobách tzv. genového prázdna, které nastává v momentech, kdy staré způsoby přežití nefungují anebo v době velmi výrazných událostí (v době krize, přírodní katastrofy, války apod.). Konzervativismus myšlení je dán nutností opakovat techniky zajišťující úspěch v procesech zachování jedince a druhu, tzv. core thinking, které vzniká působením tradice a výchovy. Lidský mozek pak takové myšlení nutně k přežití brání tak, že nepřipouští žádné argumenty, které by tzv. core thinking mohly narušit.

Dovolte mi zopakovat: pokud lidé nezasáhnou s cílem systémové změny, dojde ke kolapsu struktury a v lepším případě nastane chaos, který doprovází násilí, propad životní úrovně, sociálních struktur, vzdělání, kultury. Již asi potřetí musím zopakovat: konec světa je dnes aktuální a od jeho odvrácení nás dělí lidské rozhodnutí, lidská myšlenka.

Některé příklady kolapsů jsme si uvedli výše: rozpad mykénských polití na konci doby bronzové, opakované kolapsy keltské civilizace u nás, rozpad západořímské říše, kolaps norského osídlení Grónska, krize feudalismu, která vyvrcholila třiceti letou válkou apod. Jedná se o příklady, kdy lidé nenašli z krize cestu ven. Opakovali neúčinné (nebo dokonce ještě situaci zhoršující) mechanismy, které byly úspěšné v minulosti, a doufali, že přijde moment, kdy opět zaúčinkují, a vše se vrátí do starých dobrých časů.

Pokud si jednotlivci uvědomují, že je třeba organizovaně konat a odhodlají se k činu, vývoj ovlivní. Situace se pak rozhodně alespoň na nějakou dobu nebo pro nějakou část společnosti zlepší. I zde je možné uvést řadu příkladů od Spartakova povstání, přes evakuaci krétských Minoitů z pobřeží do hor na konci doby bronzové, přes husitské hnutí, po buržoazní a socialistické revoluce.

Další chyba, které se dopouštíme, je, že se domníváme, že změna systému teprve přijde. Ale tento proces už začal hluboko v době kapitalismu. Prvními vlašťovkami byly buňky utopických socialistů, pak Pařížská komuna, vlna revolucí po první světové válce, vytvoření socialistického bloku po válce druhé. Každý další pokus je úspěšnější, déle trvající. I to potvrzuje, že jsme na správné cestě. Je důležité, že se výhry opakují. Výhra, úspěch – byť dílčí – nás musí povzbudit, neúspěch, ústup naopak poučit.

Dalším častým argumentem pro nemožnost změny je povzdech: „Lidé jsou ještě málo našťvaní, ještě se mají dobře.“ Kdybych chtěla být bezohledná ve své kritice, řekla bych, že je to výmluva, abychom nemuseli dělat nic. Již na začátku jsme si doložili, že lidé jsou kapitálem plně zotročeni. To, že si to neuvědomují, potvrzuje již zmíněný vztah bytí a vědomí. Když nevíš, že jsi otrok, neznamená to, že jím nejsi. To by byl úplně idealistický přístup popírající objektivitu hmoty. Svádění „viny“ na nedostatečnou nespokojenost by pak znamenalo, že očekáváme, že bude dostatečné, když se lidi rozzlobí a nejenomže pochopí, ale také zasáhnou a to automaticky. Na subjektivních podmínkách, uvědomění a nakonec na tvorbě revoluční situace je třeba systematicky pracovat, jak si ještě později vysvětlíme. Vzpomeňme např. nepokoje v USA v roce 2008. Zralé objektivní a subjektivní podmínky pro změnu, ale žádný program, žádná vize, žádná organizovaná síla, nepochopení podstaty stavu apod.

Kdyby stačila bída k rozhodnutí pro změnu, byla by celá Afrika po revoluci.

Ad 3. Proč nenechat celou situaci „setrvačnosti“ dějin a proč je špatné snažit se pouze o zmírňování nejhorších dopadů kapitalismu?

I v našich řadách se můžete setkat s názorem, že k socialismu zcela jistě dojde přirozenou cestou, že tato perspektiva leží v daleké budoucnosti, a že historie lidské společnosti postupuje samovolně, rádobí objektivně a člověk se jenom „veze“, že naším realistickým cílem a historickou úlohou je zmírňovat dopady systému v krizi, systému blížícímu se vlastní záhubě. Víra ve vývoj, který postupuje samovolně mimo nás je objektivním idealismem. Už Marx a Engels se věnovali jeho kritice a zdůvodnění jeho neopodstatněnosti.

Lidskou společnost vytváří člověk svými rozhodnutími a jak správně autoři sci-fi seriálu Primeval vložili do úst prof. Cutterovi: „Jsi člověk, máš možnost volby.“

Kdo se rozhodne nebojovat, nemá právo ani pípnout. Jeho rozhodnutí totiž znamená, že dává plnou moc těm, kteří dnes vládnou. Jaké úmysly ho k tomu vedou, je úplně lhostejné. Sliby vládnoucí elity jsou plané a víra v jejich splnění naivní. Kapitalismus nedokáže řešit problémy, které sám vytvořil.

Nic se samo od sebe nezlepší – materiální podmínky sice dozrají (i když také ne samovolně), ale bez lidského rozhodnutí nedojde ke změně ve struktuře společnosti, ve struktuře materiální základny a jejího vztahu s nadstavbou.

Dnes jsou rozpory v systému, tedy rozpory jednotlivých kapitálových zájmů, tak hluboké, že již není možné systém plošně na delší dobu humanizovat.

Pokud půjdeme cestou zmírňování a omezování negativních dopadů systémů bez cíle systémové změny (socialistické), musíme počítat s ještě dalším zhoršováním životní úrovně ve většině světa.

Proč čekat, až se škodlivý systém rozpadne, když máme hmotné bohatství i technologické vybavení na takové úrovni, aby všichni mohli pracovat tak, aby je to těšilo, aby tvořili, realizovali se, rozvíjeli své osobnosti, schopnosti a zároveň vedli důstojný život, tedy takový, kdy všichni pracující mají stejný přístup k výtěžkům společnosti, aby svou práci společnost nadále rozvíjeli.

Na nový systém máme materiál i technologie, ale zatím na to nemáme mozky...

I přes totální zdánlivou beznaděj se nacházíme v situaci, kdy se myšlení lidí povolně začíná měnit. Nesmíme propásnout příležitost.

Uvědomme si, že krize dává příležitost, protože destabilizuje systém.

Ad 4. Co může přimět společnost k uvědomělé snaze ovlivnit vývoj?

Jednoznačná odpověď zní: existence uvědomělé menšiny, která systematicky pracuje na vzdělávání, přesvědčování a organizování lidu, na nekonečné analýze určujících faktorů, tvorbě strategie a taktiky. Klasickým příkladem je právě VŘSR. V roce 1905 v Rusku došlo k sociálním bouřím. Lidé byli spravedlivě rozzlobeni, uvědomovali si, že si zaslouží lepší život, byli odhodlaní bojovat za lepší podmínky, ale věřili, že pokud se car a jeho lidé dovedí, jak trpí, určitě zasáhnou, slitují se, nenechají to tak. Lidé vyšli do ulic s kříži a obrazy cara, ale dočkali se pouze perzekucí. Jediný, kdo si polepšil, byla ruská buržoazie, které car musel uvolnit

prostor pro podnikání. Dělnické hnutí v čele s bolševiky systematicky budovalo uvědomění, pracovalo na odhodlání, vytvářelo revoluční situaci. Většinu připadala jejich vize jistě jako utopie, možná i jako zahrávání si s jejich utrpením. Nakonec známe rozpory na ruské levici od konce 19. století a dál. Ale představte si, jak by se situace vyvíjela, kdyby rezignovali a řekli si, že ještě není čas, že podmínky nejsou příznivé. Ať propos, čekat na příznivé podmínky v době kapitalistické krize je navivní. Čekáme snad na to, až kapitál bude přátelštější, ochotný přijmout svoji porážku? Není náhodou právě krize systému příznivou podmínkou?

Existence třídní, uvědomělé strany, je prvním předpokladem pro pozdější úspěch, ale nestačí, aby taková strana existovala pouze kabinetně. Musí být součástí života. Musí jít do střetu.

Cesta k úspěchu vede přes tvorbu revoluční, třídní strany, kterou Lenin popisuje jako stranu nového typu, jež tvoří frontu pokrokových sil, které je následně součástí širokého lidového hnutí s jasným strategickým cílem. Je třeba postupovat od strany po hnutí. Není možné začít od prostředka nebo některou z fází ignorovat s výmluvou na její složitost a nevhodné podmínky.

Tudíž, nemáme jinou cestu než nejprve bojovat o dělnickou, třídní revoluční stranu. Bitvu o KSČM podle mého názoru musíme svést, a pokud se to nepodaří a budou nadále převažovat sociálnědemokratické, oportunistické, ba i buržoazní síly, je třeba promyšlet východiska pro uvolnění třídních, pokrokových, revolučních sil z takového svazku. Říkám to velmi nerada, ale i možnost rozpadu organizační jednoty současné strany musíme zvažovat a mít připravené alternativy pro případ prohry.

Pokud se nám nepodaří vytvořit a udržet funkční třídní stranu s jasně protikapitalistickým programem, s cílem svrhnout kapitalismus a nastolit socialismus, pak už nám nezbyde než se modlit, aby se to povedlo někomu jinému. Vznik avantgardního, třídního revolučního hnutí nepatří mezi univerzália dějin. Když se to nepovede nám, neznamená to, že se to automaticky povede někomu po nás nebo někomu někde jinde. Když padnou všichni v boji, noví bojovníci znovu povstanou, budou mít na co navazovat, ale pokud rezignujeme, pokud to vzdáme, nemusí povstat nikdo. Navíc budoucí komunisté budou mít mnohem těžší situaci, budou se muset vyrovnávat s další prohrou a znovu zdiskreditovanou myšlenkou. Oběť může inspirovat, zrada odradí, vzbudí pohrdání...Naše nečinnost přímo ovlivňuje osudy lidu současnosti i budoucnosti.

Revoluční hnutí, vznikne-li, má historicky danou úlohu, kterou však může nebo nemusí úspěšně splnit. Každé, byť malé vítězství je velmi důležité.

Strana, komunisté musí jít vzorem. Např. jak může ekonomická nerovnost ve straně přesvědčit, že usilujeme o ekonomicky spravedlivou společnost? Naopak kupř. husité začali právě tím, že spojili svoje prostředky a dělili se spravedlivě. Naše slova musejí být upřímná a naše činy musejí inspirovat. Lidé s námi musí mít jistotu, že se nebojíme a že se s námi nemusejí bát. Je třeba se soustavně vzdělávat, studovat, zkoumat, tvořit řešení, pracovat na vědeckém názoru. Místo toho sami pochybujeme a zapomínáme, že jsme vlastně sami propagátory názoru, že Marx je zastaralý, možná jeho závěry neplatné. Musíme lid vzdělávat a organizovat. Musíme být všude a vnímat tep doby.

Revoluční strana je vlastně taková skupina, která tvoří nový surviving kit, jakousi ká - pé - zetku.

Pokud komunistická strana nebude fungovat tímto způsobem, nemůže lidem pomoci. Úkol, který před námi stojí, je komplexní, musíme jej komplexně řešit se stejnou logikou, jako nemůžeme při nejlepší vůli opravovat počítač kladivem. Pokud se vzdáme své historické role, ať už k tomu budeme mít důvody jakékoliv, zanikne naše strana společně se systémem. Věci nemusejí nutně dopadnout dobře, že by to tak bylo spravedlivé. **Pokud se nepříčiníme, zasloužíme si konečnou.**

Ad 5. Je možné, abychom dosáhli toho, co naši předchůdci v Rusku před sto lety?

Jistě se mnou budete souhlasit, že vítězství Velké říjnové socialistické revoluce je třeba bedlivě studovat. Nestací stále dokola hovořit o deseti dnech, co otřásly světem, ale zaměřit se právě na události a rozhodnutí vedení bolševické strany předcházející vrcholným událostem podzimu 1917. K obsazení Zimního paláce nedošlo jednoho krásného rána z ničeho nic. Uvědomění a revoluční situace byly systematicky podporovány a tvořeny.

Vím, kapitalismu máme už všichni plné zuby, ale rychlé, sametové řešení neexistuje. Ani Lenin nepřipravoval ozbrojené povstání. Sama buržoazie vnutila dělníkům zbraň do ruky. Aristokracie i buržoazie vzdorovaly a budou vzdorovat i příště. Je třeba postupovat trpělivě, systematicky, cíleně. Zde více než jinde platí: spěchej pomalu (a zároveň: Vždy připraven). Důslednost, rozvaha a připravenost zasáhnout v pravý moment je to jediné, co může paradoxně změny urychlit.

Co je tedy třeba dělat? Rozhodně a zásadně nestací formulovat hesla, prohlašovat, že jsme solidární s lidmi. To je málo. Je třeba stále monitorovat hlavní kapitalistický vztah: vztah kapitálu a práce, stupeň odcizení lidí a volit taktiku a strategii, která bude prolamovat nejslabší

místa, oslabovat stávající systém. Ruku na srdce: je KSČM kapitalismu nebezpečná? Oslabuje jej? Vytváří v systému trhliny, nebo jej alespoň zpochybňuje?

Při (znovu)tvorbě strany je třeba začít od těch, kteří jsou vykořisťováni nejvíce a také od těch, kteří třeba tolik vykořisťováni nejsou, ale uvědomují si základní kapitalistický rozpor. Zásadním krokem je bez výmluv práce s mladými, kteří ještě nejsou na kapitálu plně osobně závislí (chodí do školy, bydlí u rodičů). Je třeba pracovat i se staršími členy, kteří naopak nikde nepracují a mohou ve svém projevu využít praktické nemožnosti, aby je systém perzekvoval za demokratický projev názoru opačného s oficiální propagandou. Zde je třeba „inspirovat“ se od protivníka, který přesně ví, co je pro něj nejnebezpečnější. Např. v tzv. Terrorschulle německého NSDAP byli jako nepřátelé označeny následující skupiny v uvedeném pořadí: komunisti, odboráři, sociální demokraté, intelektuálové, až pak až Židé, Romové, homosexuálové a další nějak nepohodlné skupiny. Kapitál dobře ví, odkud může dostat (a dostane) smrtící ránu.

Naším úkolem je tedy podporovat zrání subjektivních podmínek a vytvářet revoluční situaci. Co to prakticky znamená vytvářet revoluční situaci? Revoluční situace nastává v momentě, když se lid odcizí systému, chce změnu a je ochoten pro ni něco udělat. Lidé si také představují, jaké by to mohlo být v budoucnosti, jak chtějí, aby to bylo v budoucnosti (příklady).

Podle mého názoru jsou dnes zralé objektivní podmínky, do značné míry, i když nerovnoměrně subjektivní podmínky, ale revoluční situace rozhodně neexistuje, případně jenom v ojedinělých zárodcích. Nakonec i sama KSČM odvrací lid od revoluční cesty. Ergo podporuje stávající systém.

Také si musíme upřímně odpovědět na otázku, zda jsme natolik uvědomělí a organizovaní, abychom se do takového procesu mohli pustit. Jaká je naše pozice? Máme šanci na úspěch? I takové aspekty je třeba zvážit. Je třeba, abychom si byli vědomi nebezpečí, limitů i možností, které máme, ale na druhé straně, abychom dokázali odhalit své silné stránky, své výhody. V České republice je výrazná tradice komunistického pokrokového hnutí. V některých případech je situace dokonce velmi optimistická. Připomínám příkladnou demonstraci, zesměšnění fašistů v Brně na 1. máje 2017, znemožnění jejich demonstrace. Podepíšu, že většina lidí nemá nenávistný vztah k dobám reálného socialismu. Komunistické hnutí má za sebou velmi úspěšné období od založení strany přes únorovou revoluci. Ale zároveň je strana naložená všemi chybami

a nešvary, které vedly k prohře v roce 1989. Nic jsme pořádně nezanalyzovali, z ničeho jsme se nepoučili.

Když se rozhodneme, že do toho vážně půjdeme, tak s kým? Kdo jsou naši spojenci? Kde je hledat? Velmi častým povzdechem je výraz: „Lidi s námi (ještě) nejdou.“ Zde musíme být velmi kritičtí už při posuzování, koho si představujeme, že jde s námi. Rozhodně nás nesmějí zajímat žádné koalice na vládní úrovni, které nás zavedou do slepé uličky, stranu a hnutí zdiskreditují, ale hlavně nikomu neprospějí, nikomu nepomohou, nepočítáme-li stranickou elitu, které se dostanou lukrativní posty a pocit moci.

Naopak je třeba hledat takové spojence, se kterými můžeme počítat v každodenním zápase i tvorbě budoucího postupu. V našich končinách (rozuměj v západním světě) je velmi omezený počet těch, které chápeme jako klasickou rukama pracující dělnickou třídu, což nás často svádí k tomu, abychom argumentovali v tom smyslu, že proletariát už neexistuje, že Marx už neplatí. Tento předpoklad je chybný ze dvou důvodů: jednak tím, jak chápeme (pokud ji dobře známe) Marxovu definici proletariátu a jednat tím, že nechápeme svět v jeho globální komplexitě. Kapitál soustřeďující se v západních velmocích (EU, USA) vyrábí převážně ve třetím světě, kde se koncentruje pracovní dělnická námezdní síla, kdežto v západním světě, na který jsme tolik pyšní, jsou administrativní centra, služby, vzdělávací, sociální, kulturní a zábavní zařízení. Výroba sice také existuje, ale v mnohem menší míře. Z toho také vyplývá téměř neexistující třídní uvědomění lidí západního světa. Naopak tam, kde se klasický proletariát soustřeďuje, třídní uvědomění vzrůstá.

Jaké jsou tedy síla a možnosti protivníka? Prozatím mu slouží všechno, ale má rozhodně své limity. Nemá se kam dál rozpínat, lidé ho opouštějí, nevěří mu. Dobrovolně a s nasazením ho bude bránit jen malá část společnosti. Už mu zbývá jenom metoda zákazů, restrikcí. Nic jiného už lidem nedá.

Vraťme se k problému, kde a jaké spojence hledat u nás. Snad každého napadne, že nejlepší je začít tam, kde to bude nejsnadnější, tedy s těmi, kteří mají podobné názory a kteří jsou ochotni pro jejich obranu něco podniknout a něco už podnikají. Je tedy třeba najít cestu k různým aktivistickým hnutím, která se často neskrývají se svými marxistickými názory nebo k nim mají velmi blízko. Hotový marxista k nám přijde jen výjimečně. Dále je třeba pracovat s těmi, kteří jsou nejvíce vykořisťováni (lidé, kteří pracují za minimální mzdu) a s těmi, kteří naopak ještě nejsou vykořisťováni přímo, ale své názory si teprve utvářejí a uvědomují si

nejistotu svých budoucností, tedy s mladými, řekla bych dokonce velmi mladými lidmi.

Kapitál se nemůže dále rozvíjet, stagnuje, stává se agresivním, odpuzuje stále více lidí. Tak stoupá jeho agresivita, která také čím dál tím více od něj odcizuje více a více lidí. Má technologie, ale není schopen každodenního osobního kontaktu s lidmi, může zastrašovat, zakazovat a omezovat, ale proti jednotnému hnutí nemá šanci. Bohužel si je toho vědom a velká část propagandy směřuje právě proti jednotě lidu.

Kapitalismus už lidem nic dát nemůže, nic jim nedá. Řešení, jak se zachránit také nemá. Už jen proto je aktuální začít se vážně zabývat systémovou změnou, kdy máme samozřejmě na mysli přechod k socialismu.

Ad 6. Jakým způsobem postupovat a jak tento postup vytvářet?

Prvně musíme rehabilitovat a dále rozvíjet vědeckou teorii. Dříve jsme to říkali, že naše teorie je vědecká. Jen na nás trochu zadupali, zřekli jsme se jí jak Jidáš Krista. Leninovo učít se, učít se, učít se, bych reformulovala na zkoumat, zkoumat, zkoumat. Jsem přesvědčena o tom, že právě zde je prostor ideologické komise strany. Nestačí psát dobré programové texty a vymýšlet hesla, pokud nestojí na skutečně pevných vyargumentovaných, propracovaných základech.

Tuto funkci dnes spíš plní MLOK nebo brněnské KSV, některé mládežnické organizace, ale postup je spíš náhodný než systematický, neorganizovaný, stranou oficiálně nechtěný.

Snad jenom naše odborné zázemí by mělo dostat Nobelovu cenu, když se snaží vymyslet takové materiály, aby stranu volili a podporovali skuteční komunisté, ale kapitalismu to neublížilo. Protivník by to měl ocenit.

Strana není byrokratický aparát. Měla by být akční, ale také produkovat vlastní analýzy na základě systematického vědeckého zpracování dat pocházejících ze všech sfér lidské činnosti. Nejde jenom o nějaké tvoření databází a seznamů, ale o práci s daty, o snahu analyzovat příčiny, proč se některá proxy data generují nějakým konkrétním způsobem.

Výsledkem naší vědecké práce musí být šíření našich závěrů a jejich aplikace do stranické praxe. Nechápu, proč jsme dosud nezveřejnili online statistiky z období 1945 – 1989. Proč naše nakladatelství nevydává marxistickou literaturu? O Haló novinách je škoda mluvit.

Už jsme narazili na problém, na koho se obracet, kde hledat spojence, nové členy, jak začít tvořit lidové hnutí. Je třeba začít od mladých, od co nejmladších. Představitelé kapitálu vědí, že stále opakovaná pravda

a zvláště v útlém věku, může vytvořit rámec, ve kterém bude člověk uvažovat celý život. Také vědí, že co má člověk stále před očima, snáze se mu dostane do podvědomí. I my musíme hledat cesty, aby nás bylo co nejvíce vidět a slyšet. Není možné spoléhat na systémová média, která jsou právě u mladé generace úplně zdiskreditovaná. Na samovolný posun v myšlení lidí není možné spoléhat a to zvláště, pokud skutečně chceme historii mírně urychlit.

Je třeba vytvořit mládežnickou organizaci. Bez ní to nejde. Není možné vymlouvat se na zákon, musíme najít cestu – organizace může být nazvaná pionýři nebo jakkoliv podobně, ale musíme ji mít. Nebo hledat cestu přes KSM, které se v poslední době intenzivně obrozuje. I mezi mladými lidmi se situace výrazně mění. Zaručuji, že budete překvapeni z jejich pozitivní reakce. I oficiální statistiky dokládají, že většina z nich se považuje za proti systémově smýšlející a dokonce 65 % si přeje změnu systému.

Podobně je třeba pustit se bez výmluv do organizování odborového hnutí. Důchodci mohou pomoci v práci na úrovni organizování lidí v místě bydliště, v některých společenských organizacích. Přirozeně je třeba nad postupem vždy přemýšlet, jak postupovat, jaký mám cíl a volit vhodné prostředky, jednotlivé členy chránit.

Nemůžeme myslet jako za socialismu. Jde o život. Je třeba pohybovat se sice nebojácně, ale opatrně na sociálních sítích. Není možné, abychom měli přihlášky do strany on-line, abychom zaměstnávali nestraníky, kteří často bloumají od strany ke straně apod.

Vymezte se, nebojte se! Pokud lidé nevědí, že jsem komunistka, nikdy mě neslyšeli mluvit, jednat, jak mi uvěří, že v kritické době se dokážu postavit nepříznivým nebo nebezpečným situacím. Na poprvé je to o strach, ale nakonec budete překvapeni, kolik pozitivních reakcí se vám vrátí zpátky. Také je třeba budovat reputaci, že se nebojíme, že se dokážeme postavit za svůj názor.

Jednoznačně se musíme vymezit vůči imperialistickým válkám, být aktivní v mírovém hnutí. Nad bídou není možné mávat rukou, že si to dotyční zavinili sami a posílat je na nucené práce. Komunistka je člověk a chápe příčiny a zná viníky válek i bídy.

Je také nutné vymezit se vůči dilematům, která nám jsou představiteli kapitálu podsouvána: imigranty přijmout nebo ne, volit Zemana nebo Schwarzenberga, Trumpa nebo Clintonovou, Le Penovou nebo Macrona, Scyllu nebo Charibdu, španělskou botu nebo skřípec?

Velmi vážným, životně důležitým tématem je ekologie. Není to sluníčkářské téma. Nejde o odhazování nedopalků v parku. Kapitál vykořisťuje

přírodu stejně jako člověka, ale s tím rozdílem, že člověk se může bránit, příroda ne.

Je třeba připravovat se na socialismus. Demokracie od zdola se musí trénovat, budovat, lidé se jí musejí učit. Demokratické, kamarádké, kolegiální, soudružské principy musíme aplikovat hlavně ve straně a přenášet je do ostatních společenských organizací. Ruku na srdce: kdo se dnes ve straně cítí rovnoprávný s předsedou, poslanci, europoslanci?

Spolupráce na mezinárodním poli je dalším prázdným místem. Stěžuujeme si, že se na mezinárodním poli nic neděje? Ale jak to víme? Zabývá se někdo systematicky mezinárodní situací? Stejně jako my dnes analyzujeme situaci ve světě a hledáme cesty do budoucnosti, tak jiní soudruzi na jiných místech světa diskutují totéž. Čte naše mezinárodní oddělení materiály zahraničních aktivit? Zpracovává je systematicky? Pokud je situace pasivní, proč nevychází nějaká iniciativa od nás?

I my se musíme naučit fungovat na mezinárodním poli stejně jako kapitál.

Je také třeba budovat a tvořit vlastní umění, literaturu, divadlo, hledat spřízněné tvůrce. Ale na druhou stranu bychom měli znát, co produkuje druhá strana a hledat protiargumenty.

Často slyším, že se ještě se nenarodil nový Lenin. Každý z nás je Lenin, Marx i Engels. Dnes nemůže celou škálu současného vědění obsáhnout jeden člověk, je třeba pracovat společně, ve velkých týmech. Kdo z naší strany sleduje současnou vědu? Víte, co je nového ve fyzice? Jaký máte názor na kvantovou mechaniku a jak se promítá v materiálním a myšlenkovém světě? Co víte o možnosti předvídat sopečné výbuchy? Co víte o klimatu kromě dohadů? Víte, co je nového v genetice, humanitních vědách? A co v umění, literatuře?

Vše výše zmíněné není možné tvořit a pokrýt postupně. Naše aktivity a snahy musejí jít na základě definovaných priorit paralelně. Ale nic nedokážeme, pokud si nezameteme před vlastním prahem, pokud nedáme do pořádku vlastní stranu. Nemůžeme udělat nic, pokud nemáme zanalyzovanou současnou situaci, pokud nedokážeme jasně pojmenovat příčiny a pochopit možné důsledky, dokud nemáme jasnou strategii a taktiku. To, že jsme solidární, a používáme přízvisko komunistický, neznamená, že automaticky přineseme lepší budoucnost, když nás lidé budou volit.

Nemusím mít pravdu v každém závěru, ale jsem si jistá, že metodologický postup je správný, že může být účinný. Vím, že se může jevit jako

velmi komplikovaný, komplexní, překračující naše momentální síly, že je to postup zdlouhavý, ale bohužel nenacházím opodstatnění pro nějakou jednoduchou cestu. Mohu jenom dodat, že ve zlomových momentech se historie zrychluje (př. 1943-1945, 1985-1989) a události také zrychlují s každým, koho se nám podaří získat, přesvědčit, aktivizovat. Představte si, jak vypadala bolševická strana před první válkou a během války? Byli to často hladoví, nevzdělaní trhani, kteří k supermanům (alespoň) na pohled měli velmi daleko. Kdo mohl při pohledu jenom doufat, že navždy změní svět? Protože po Velké říjnové socialistické revoluci už svět nikdy nebude, jako byl dříve.

Závěr: Komunistické třídní hnutí má historickou povinnost spustit proces změny, připravit a zabezpečit revoluční přechod ve vyšší kvalitě společenské struktury postavenou na lidské potřebě coby základním kritériu produkce, řízenou demokraticky na základě demokraticky tvořeného konsenzu zezdola (socialismus). Ale má zároveň možnost volby: vůbec touto cestou nejít – prodat sebe i lid.

Obě cesty si žádají oběti. Na konci revoluční cesty je světlo, druhá vede bez pochyby ke katastrofě, ale... jsme lidé, máme možnost volby.

III.

DISKUSNÍ VYSTOUPENÍ

RADIKÁLNÍ IMPULZ REVOLUČNÍHO BOJE

Ladislav Šafránek

Sté výročí Velké říjnové socialistické revoluce nechápu jako vzpomínkovou záležitost, nýbrž jako radikální impulz pro hledání a formulování nových metod a forem revolučního boje za osvobození mas pracujících od kapitalistického vykořisťování. Ve všech jeho rovinách: ekonomické, sociální, politické i kulturní. Svět se změnil k nepoznání, avšak naše teorie i praktická politika za těmito změnami fatálně silně zaostává. Bojíme se sebekritiky, bojíme se nového myšlení, bojíme se názorů našich oponentů, bojíme se ofenzivního působení na veřejnosti. Zmůžeme se na bezobsažné, líbivé, pseudorevoluční fráze typu ambiciózních hošíků z Blanska,

Vyškova či Plzně, které nic neřeší a naopak nás nahánějí do exotického skanzenu. Naše vedení se chová jako otec Kondelík se rčením: neříkám ani tak, ani onak, ale na má slova dojde. Na jaká, kdy a s jakým výsledkem ponechávám stranou. V roce 100. výročí VŘSR, v období zostřující se ekonomické a politické krize u nás i v globálním světě naše vedoucí europoslankyně ve vzácné shodě s Klausem označuje Evropskou unii za socialistický projekt a hovoří o „demokratické cestě k demokratickému socialismu“. O pohádkách ovčí babičky v pojetí místopředsdkyně poslanců se nemá cenu zmiňovat. To vše pouze odrazuje a znejistňuje naše potenciální voliče.

Stoletý vývoj světa, jeho současný obraz a analýza příčin krachu socialismu jasně ukazují, že *conditio sine qua non* obnovení přitažlivosti a dynamiky idejí socialismu spočívá v obnově jeho prvotního pojetí, opírajícího se o teorii kapitálu Karla Marxe. Jaká je skutečnost? Mnozí jsme dokonce i schopni přijmout a obhájit tezi, že revoluce jsou vždy vázány na technologie, neboť právě ty přinášejí přeměnu materiálně-technické

základny společnosti. V praxi ovšem - a je to odraz oportunistického tzv. Kladenského programu, se soustředujeme na zachování a posilování sociálního státu, který není nic jiného než líbivá reinkarnace kapitalismu. Naší reálnou politikou není změna vlastnictví výrobních prostředků, orientace na vytváření podmínek budování efektivní, kvalitativně nové, intenzifikačním kritériím odpovídající materiálně-technické základny, nýbrž poklonkování před „lidskou tváří“ kapitalismu. Jak k tomu dochází, jaké jsou toho empirické důsledky a projevy, co je toho podstatou, jsem se pokusil ukázat v nedávno vydané knize Sto let Leninova imperialismu. Stručně a bez větší nadsázky jde o vylepšování tváře kapitalismu na úkor finanční genocidy vnuků. Někdo totiž bude muset dramatické zadlužování a zaostávání společnosti splatit.

Docela mě mrazí, čtu-li teze o tom, že se ekonomice daří, a proto, aby z toho také něco měli občané, je třeba razantně posilovat sociální oblast, zvyšovat mzdy, rozšiřovat benefity, zvyšovat dotace apod., dokonce pokud možno plošně, tedy inflačně. Vypouští-li to do éteru mladá poslankyně nedotčená ekonomickou vědou, je to smutné, ale nešť. On ji stejně nikdo moc vážně nebere. Jiná věc je, podléhá-li neodpovědnému populismu zkušený hospodářský praktik. Pak se oprávněně ptám, jaké jsou jeho motivace, zájmy, lobbing. Celá éra budování socialismu po VŘSR je obdobím střídajících se úspěchů a jistě dočasných neúspěchů, kdy jednou z hlavních příčin problémů - ne-li hlavní, byla neochota nazvat problém pravým jménem, zastříť jej či bagatelizovat. Je pravda, že loni skončil rozpočet kladným saldem. Je také pravda, že to bylo poprvé po dvaceti letech a na dlouhá léta naposled. Rovněž je pravda, že přebytek způsobila neschopnost Sobotkovy vlády čerpat prostředky z evropských fondů v předchozích letech. Z toho dovozovat úspěchy ekonomiky může jen naiva nebo škůdce. Případně závislý loajální provládní politik.

Po druhé světové válce, v souladu s posilováním tábora socialismu a národněosvobozeneckými revolucemi se šířilo optimistické přesvědčení o hluboké všeobecné krizi kapitalismu a jeho postupné erozi. To bohužel lídry socialistických států neodpovědně ukolébalo. Šlo o zmnožení Leninem kritizované „závratě z úspěchů“, ovšem bez efektu. Občasné signály o resuscitaci kapitalismu nebyly brány vážně, což ani při konzervaci tzv. osvědčených kádrů, metod a přístupů nebylo možné. Ekonomická, politická i mravní stagnace byla nazvána eufemisticky „konsolidační“, resp. „reálnou politikou“, která tak nějak setrvačně posunovala společnost kupředu. Šokující je, že ani listopadový převrat nevyvedl mnohé funkcionáře z jejich letargického spánku a nepřinesl nové, živoucí impulzy.

Mnozí z našich řad tvrdí, že kapitalismus je v krizi. Dělají to proto, aby fatálně čekali na jeho krach a nemuseli pro to něco dělat? Nevím. Víím však, že kapitalismus v žádné osudové krizi není. Je v transformaci, která jeho podstatu nemění. Kapitalismus i po sto letech od VŘSR existuje a jakkoli je to pro mnohého těžké, bude ještě dlouho existovat. Jak dlouho, záleží i na nás a naší odvaze přijímat nové i rizikové výzvy. Sám se totiž nepoloží a spoléhat na jeho erozi, jak se v projevech některých tzv. levicových politiků i v našich řadách objevuje, by byl fatální omyl. Změny a hledání nových cest zefektivnění kapitalismu, překonávání jeho nejkřiklavějších projevů a dopadů na pracující, neznamenají změnu jeho podstaty. Ano, kapitalismus nedokáže zabránit ohrožení sociálních jistot a podmínek života lidstva. To však neznamená, že mu v tom máme pod pláštíkem zachování sociálního státu sekundovat. Je naším cílem socialismus a teorií marxismus, nebo jím je sociální transfer a teorie třetí cesty? Dvacet let se těším, že ve Stanovách nebo v programu strany naleznou jasnou, výmluvnou a nevyhýbavou odpověď.

Bohužel, dosažení relativně vysoké životní úrovně většiny obyvatel proti období reálného socialismu a dospívání mladé generace, která zná pouze jednu stránku života, vede k tomu, že vykořisťovatelská povaha kapitálového vztahu není vždy zúčastněnými stranami chápána podle jejich objektivního postavení ve společenské dělbě práce. Třídně vykořisťovatelský rozpor mezi prací a kapitálem je zakrýván a ani naší propagandou není účinně odhalován. Jako kdybychom se báli nazvat problém pravým jménem jen proto, abychom se neznelíbili např. sociálním demokratům jako jejich možní koaliční partneři. Sice stále zůstáváme na levé straně politického spektra, ovšem ono samo se dost výrazně posunulo doprava. Dvojčtem této velmi „elastické“ politiky je brutální podceňování teorie. Projevuje se ve všech sférách stranické práce. Zejména poslanci jsou příkladem eklekticismu, nezdravé loajality, prakticismu. Neodpovídá-li teorie našim představám, pryč s teorií! K jakým koncům to vede, víme dobře např. z dob Chruščovova voluntarismu.

Základem existence a rozvoje lidské společnosti je hodnotově neutrální ekonomika a respektování jejích zákonitostí. Pro její reálný efekt je rozhodující, kdo a jak ji uchopí. Velká říjnová socialistická revoluce je toho příkladem. Jednak je reflexí internacionalizace kapitálu spojené s průmyslovou revolucí přelomu 19. a 20. století, jednak reakcí na ostrý rozpor mezi výrobními silami a výrobními vztahy. Válečná vřava byla katalyzátorem. Dnes se nalézáme v obdobné situaci stimulované nastupujícím konceptem 4.0. Konceptem kybernetizace nejen ekonomického prostoru. Konceptem umělé inteligence, digitalizace, složitých globál-

ních systémů, které možná nebude možno řídit, optimalizovat a dokonce mít centrálně pod kontrolou. Existuje řada příkladů, jak robotizace vytlačuje klasickou pracovní sílu, zlevňuje a celkově zefektivňuje výrobní proces. Aktuální studie ministerstva průmyslu a obchodu hovoří o tom, že do roku 2030 ztratí práci v důsledku konceptu 4.0 a bez náhrady minimálně 400 000 lidí nejrozličnějších profesí. Dokonce i v podmínkách výrazného zkrácení pracovní doby. Co budou tito lidé dělat, jakou alternativu jim dáme, jak učiníme jejich život smysluplným? Jak se postaráme o rostoucí počet seniorů v nepřímé úměře s klesajícím tempem natality. Nebudeme nakonec vděční za imigranty? To jsou všechno naléhavé, i když pro někoho možná vzdálené výzvy, na jejichž řešení však musíme hledat odpověď již nyní.

Hledáme je? Tvrdím, že nikoli. Naopak se chováme jako pštrosové a tváříme se, jako by globální problémy a gradující dynamika vpravdě existenciálního sociálně-ekonomického žití šla mimo nás. Sekundujeme sociálním demokratům v jejich bezkonceptní politice každodenního přežívání, souhlasíme s jejich sebechválou a podporujeme je v reakčních koncepcích ekonomických i sociálních, nejsme schopni se radikálně postavit koaliční orientaci na extenzivní růst, stagnaci produktivity práce, výrobě založené na nízké přidané hodnotě, na obcházení intenzivních faktorů růstu apod. Především však nejsme schopni a zřejmě ani ochotni vstoupit aktivně do boje za ovládnutí konceptu 4.0. Přitom právě tato orientace by měla být osovou pro náš ekonomický i politický program. Koncept 4.0 je konceptem, který urychluje vnitřní rozpory kapitalismu, především rozpor mezi prací a kapitálem, mezi výrobními silami a výrobními vztahy. Jsme-li marxisté, pak vidíme, že tento koncept urychluje příchod podmínek nezbytných pro revoluční změnu společnosti. VŘSR učí, že právě koncept 4.0 a jeho zvládnutí pracujícími by měl být základem i našeho volebního programu.

KONKRÉTNĚ-HISTORICKY K MINULOSTI I DNES

Josef Skála

Scházíme se jako ti, pro koho výročí Říjnové revoluce není nechtěným břemenem. Natož snad rovnou břemenem, jemuž se třeba raději vyhnout velkým obloukem – zvláště teď, kdy by prý „nám mohlo ublížit u voličů“. Jakoby hlava, strčená do písku, čímkoli pomohla za situace, kdy se o obou ruských revolucích tlachá spousta nesmyslů už od února. Dějiny, „přepsané“ k nepoznání, jsou politickou zbraní. Tím víc jistě vstoupí i do předvolebního klání. Coby zbraň tím ničivější, oč víc ji to usnadní zakřivené mlčení.

Scházíme se právě rok od IX. sjezdu KSČM. Zakotvil většinovou vůli strany, sílíci už řadu let – a po víc než čtvrt století obnovil ideově politický úsek ÚV KSČM. Je to mikroskopické pracoviště. Zatěžuje ho hlavně mediální operativa. To, co by mělo být jeho prvořadým posláním, tak stíhá na mnohem menší ploše, než by si sám přál. Argumentační teze k 100. výročí Října však stihl včas. Po posouzení ve Výkonném výboru ÚV KSČM je všechny územní orgány strany dostaly už v únoru. Namnožili jsme je i pro účastníky dnešní konference.

Podobně hodláme komunisty i širší levicovou veřejnost oslovit i k dalším letošním jubileím – 150. výročí premiéry I. dílu Kapitálu a 170. výročí Manifestu komunistické strany. Tady se soustředíme i na aktuální poselství obou děl. V Tezích k výročí Října jsme si položili jiný naléhavý cíl. V co možná hutné poloze, vybízející k dalším konkretizacím – a takové už vyšly v Haló novinách, elektronických médiích strany, ale i v Parlamentních listech – tu shrnujeme fakta dokládající legitimitu Říjnové revoluce. Míří proti oběma verzím, které ji Říjnu chtějí upřít. Ta první horory, který jej líčí jako zloducha teroru, rozvratu a úpadku - v zemi, které by jinak kynuly dobroty „tržní demokracie“. Ta druhá, zdánlivě méně útočná, o to však chytlavější, má průlom socialismu v Rusku za „před-

časný“. Podle mudrců, kteří ji šíří, si mělo ponížene počkat, až je kapitál ekonomicky silnějších metropolí vyplení na kost a roztrhá na kusy.

Tyto a jiné bludy hrají brutální přesilovku, mediální i „akademickou“, už tři desítky let. Od časů tzv. perestrojky, „odhalující“ domněle „bílá místa dějin“. Minulost vlastní strany a země přemalovalo na černo samo jejich vedení. Tím víc ten paskvil mate i část dnešní levicové veřejnosti, některé členy i funkcionáře strany nevyjímaje. Účinně tomu dokáže čelit jen konkrétně-historický přístup – jako metoda seriózní analýzy, a ne jenom nápis na papundeklové ceduli. Tedy přístup, který netají žádný z průlomů lidskosti a pokroku jen proto, že si tím koleduje o inkviziční kanonádu – ale dokáže naopak podat a uhájit vše, s čím stojí i padá náš morální kredit. A prezentovat to způsobem srozumitelným i ročníkům, které braly rozum až po privatizačním převratu. Ten totiž, jak známo, umí svůj hamižný švindl „prodat“ jen kobercovým náletem lži a nenávisti.

Cílem však není ani opačný extrém. Snaha vylíčit spravedlivější minulost jako ráj na Zemi, prostý rozporů i šrámů na tváři. Jsme jediným vlivným proudem, který se staví čelem i ke všemu, co se jeho jménem stát nemělo. Naši političtí rivalové se červenat neumí. Ani za zločiny své minulosti, ani za barbarství „postkomunismu“, jež mají na svědomí oni sami.

Jen konkrétně-historický přístup to chce i na téma, jež máme na programu dnes. Předpokládá hlavně dvojí: kuráž zlomit každý dvojitý metr, umění srovnat to skutečně srovnatelné – a nebát se ukázat v celé nahotě i vinu, již na přehmatech a prohřešcích lidové moci měla politika a často i ďábelské podvrhy druhé strany. Právě to je i jedním z motivů Tezí, jež máte k dispozici. Budou i součástí sborníku z dnešní konference. Aniž bych proto chtěl blokovat čas pro další vystoupení, zastavím se aspoň u dvou ilustrací.

Prvou je sovětská industrializace, líčená dnes div ne jako návrat otrokářského řádu. Západní země ji řešily po několik generací - a vesměs i v mírových podmínkách. Sovětský svaz dostal k dispozici jen deset let - v zemi, již zdědil v troskách a z celých tří čtvrtin i negramotnou. V tak šibeničním termínu musel vybudovat i obranný potenciál, schopný rozdrtit nejsilnější a technicky nejvyspělejší armádu tehdejšího světa. Přecházel ji i v tom a za situace, kdy na wehrmacht pracovala celá okupovaná Evropa. Ten gigantický výkon zachránil i milióny životů za sovětskými hranicemi, jimž jinak hrozila genocida. Byla to krutá doba – i co do své ceny však nepoměrně lidštvější, než teror a humanitární pohromy, lemující prvotní akumulaci kapitálu.

A pokud jde o vinu druhé strany? Fakt, že 69 jaderných hlavic měla nachystáno jen na Prahu a okolí – a to už v prvé polovině 50. let – doložily i dokumenty, odtajněné nedávno Pentagonem. Tehdejší československé vedení bylo informováno promptně. Taková hrozba změnila původní plány od samého základu. Nebýt tak nelítostné přesilovky, nemělo jak dojít ani k drtivé většině toho, co si nedáme za rámeček. A právě kauzy, která nám dodnes ubližují nejvíc, se hemží i zpravodajskými podvrhy, z nichž se zvedá žaludek. Vedou až k Allenu Dullesovi – i Františku Moravcovi, tehdy už dvornímu „subdodavatel“ CIA v emigraci. I ti vykonali osobně, co bylo v jejich silách, aby na Rudolfa Slánského a jeho kolegy dopadlo podezření z vlastizrady na drátcích západních „služeb“, a pomohli je tak dohnat až na šibenici. Kdo tu historii zná podrobněji, potvrdí mi, že rozpoznat tyto podvrhy bylo vrchovatě obtížné. Už jste kdy slyšeli jedinou omluvu aspoň za tyto špinavosti?

Konkrétně-historický přístup však není jen požadavkem, platným pro pravdivou analýzu minulosti. Plnou měrou se vztahuje i k tomu, jak náš program a cíle prezentovat dnes. Šít je na míru současné situaci - a také většinové mentalitě. Teď se to možná někomu nebude líbit – mlčet k tak vážným otázkám by však byla zbabělost. Máme-li těm, s nimiž vedeme polemiku na levici a zčásti i ve svých vlastních řadách, určité věci za zlé, tím víc to chce si dát pozor, abychom se jich nedopouštěli my sami, byť docela jinak i z jiných pohnutek.

Když se socialismus mění v model z plastelíny, visící kdesi ve vzdálených mlhovinách – a oddělený tak čínskou zdí od toho, co říkáme a děláme dnes – budí to oprávněnou kritiku. Zvláště je-li ta hračka uplácána tak, že se se stává přezíravě k tomu, kudy už cesta za hranice kapitalismu vedla. Tak nadřazeně, až z toho, o čem je socialismus doopravdy, zbyde jen ohlodaný pahýl. Pak ovšem dbejme na to, aby se témuž přešlapu nedařilo i tam, odkud kritika podobného diletantství zní. Aby se socialismus i tady nestával jen jakousi ikonou časů až po „soudném dni“ – a tedy také čímsi mimo prostor a čas, pramálo použitelným pro „tady a teď“. Má-li se socialismus stát cílem, kterému porozumí a pro nějž se nadchnou dnešní generace, třeba ho umět podat jako řešení slepých uliček a pastí XXI. století. Ukázat lidem, co vše už jim dnešní „elity“ nejenže dát nechťejí, ale už ani nejsou s to. Je v silách dnešního kapitalismu vyřešit dluhovou past? Migrační krizi? „Pracující chudobu“? Léčku pro milióny lidí, odsouzených k „trvale dočasnému postavení“ už na samém startu do života? Je pozdní kapitalismus s to překonat něco tak absurdního, jako že desítky procent mladých lidí dopadnou existenčně hůř než jejich rodiče – i v Americe, kam teče největší díly parazitní renty,

a jako banální samozřejmost to tam berou i „politicky korektní“ média? Troufne si kdokoli soudný tvrdit, že dnešní kapitalismus dokáže zkrotit děsivou vlnu terorismu, kterou vyvolal a živí stále víc? Je snad systém, privatizující jen zisky a tím víc znárodnující všechny ztráty a dluhy, náklady i rizika, vyjít vstříc výzvě „čtvrté průmyslové revoluce“ – aniž svá asociální darebáctví vyhročí ještě víc? Mozaika civilizačních tunelů, na jejichž konci neblíká žádné světlo, je ještě nepoměrně pestřejší. Skutečně pádným argumentem socialismu je jen jejich přesný portrét – a ne obecná tvrzení, jimž dnešní generace nerozumí. Ruku na srdce: nakolik jsme se do této práce už opravdu pustili? Co možná konkrétně a kvalifikovaně? Dnešní svět doslova hýří fakty a argumenty, jaké tu ještě nebyly. Většina z nich však stále leží ladem.

Zohlednit konkrétně-historické podmínky by však měl i náš slovník. Uvedu aspoň jeden příklad, podle mne docela ilustrativní i pro jiné. Máme na pojmu „diktatura proletariátu“ doslovně trvat i dnes? Co vyjadřuje už od chvíle, kdy ho po porážce pařížských komunardů formuloval Karel Marx, ví samozřejmě každý z nás. Patří to samo do starého železa? Jistěže ne.

Cesta k socialismu se bez politické moci, která není na prodej - a dokáže ubránit statky ve společenském vlastnictví - neobejde ani kdykoli příště. Chtít po miliónech živitelů rodin, aby se o ten průlom zasadili – a pak jim vzkázat, že jeho výsledek skončí v kasinu, kam smí i prachy kdejakého Sorose – je s to jen nezodpovědný dobrodruh. Znamená to však, že si my máme táhnout i černého Petra síly, posedlé choutkami „diktátora“? Anebo na dané téma svedeme boj tak, jak stojí a jeví se většině dnes? O čem jsou demokracie – a lidská práva – doopravdy? Co vše oběma dluží systém, který je má na svých monstrancích? Co vše se musí změnit, aby to nebyly jen stále prázdnější nádoby? Demokracie přestane být vlastní karikaturou, teprve až vyrazí za horizont moci kapitálu. To je argumentační pole, kde lze promluvit z duše většiny, a ne jenom našim skalním stoupencům.

Jen a jen konkrétně-historický přístup však sluší i druhé části pojmu. Kapitalismus proletarizuje početnější vrstvy, než kdy dřív. Kolik z nich se však považuje za proletáře už teď? Máme jim to trucovitě vyčítat? Nebo jim, kam patří reálně, přiblížit tak, aby tomu porozuměli? Můžeme si snad počkat, až na to přijdou sami? Už se to někdy stalo? Smíme si to čekání na Godota dovolit tváří v tvář všemu, co hrozí mnohem dřív? Anebo půjdeme – v docela jiných podmínkách – směrem, který to neprohrál už před sto lety. Podobný závod s časem, jako tehdy, je to i dnes.

Jít tomu, co se mění, naproti, není svatokrádež, ale naše povinnost. Brilantním příkladem je právě vše, čím triumfoval ruský Říjen. Trvalé zpřesňování strategie a taktiky – konkrétních cílů, požadavků i hesel. Od Leninova „Vývoje kapitalismu v Rusku“, kde má tu šanci za iluzorní – až po „Imperialismus jako nejvyšší stadium...“ a program radikálního zvratu v zemi, která je stále převážně agrární a protkána feudálním dědictvím. Vzájemný poměr mezi cíli, které jsou obecně demokratické a zásadnější povahy, se v současném světě mění ještě markantněji. Co vše z těch druhých je akutním imperativem už za dnešního poměru sil – a jak tomu nahrává i jejich většinové vnímání – je jedním z klíčových témat, zasluhujících naši pozornost.

Dovolte mi i dvě poznámky, jež s naším tématem souvisí poněkud zprostředkovaněji. Včera jsme VV ÚV KSČM předložili postup k obnově uceleného systému politického vzdělávání. Je určen jak komunistům, tak širšímu okruhu zájemců. Vedle prezenčních forem založí i jeho „distanční“ nabídku, řečeno dnešním žargonem. Bude zahrnovat i digitální knihovnu marxistické literatury, počínaje stěžejními díly zakladatelů marxismu i těch, kdo jejich přínos posunuli dál. A také možnost konzultací na dálku v určitých pravidelných termínech – elektronickou poštou, telefonicky či po „skypu“. Ta sféra je zoufale zanedbaná. Smiřovat se s tím i nadále už nelze. Zejména naše mladé krvi už chybí i poznání, které dřív každému dávala už střední a dokonce základní škola. Pokud bychom to vzdali, riziko programové slepoty by české levici hrozilo už v příštím desetiletí.

Právě s tím, co máme na pořadu, souvisí i čerstvý zážitek. Měl jsem tu čest jít v řadách „Nesmrtelného pluku“ v Moskvě. Gorkého ulici - dnes Tverskou – si asi pamatuje každý, kdo ruskou metropoli navštívil. Souvislý průvod – hlava na hlavě – se jí valil po čtyři hodiny až na Rudé náměstí. Ti lidé přišli po jednom či malých skupinkách – nic „nakomandovaného shora“. A skoro každý i s fotografií svého příbuzného – buď padlého za Velké vlastenecké války anebo, pokud ji přežil, s hrudí zdobenou řadou vyznamenání. Ta masa se valila za doprovodu válečných melodií – a co chvíli je přerušila i sborovým Urááá! V Moskvě se pochodu zúčastnilo 850 tisíc lidí, v Petrohradě kolem 700 tisíc, v celém Rusku na osm milionů – a desetitisíce dalších napříč několika kontinenty, včetně šesti tisíc před budovou amerického Kongresu.

Je to ta nejlepší odpověď na sprostárny, jimiž hrdiny Velké vlastenecké války uráží „politická korektnost“. Jak na obludnou lež, že komplicem Hitlera byla Moskva, a ne křiváci „appeasementu“ – tak na její siamské dvojče, které ty, kdo nás přišli osvobodit, líčí jako pacholky „vývozu kon-

centráku“. To už pobuřuje každého Rusa, který se nezaprodal. A proud lidí, nesoucích snímky vlastních příbuzných, to žene tou největší uličkou hanby.

V okolním světě jde zatím hlavně o akci ruské diaspory, k níž se pak přidá i řada místních. Já v Moskvě nesl snímek strýce, popraveného za heydrichiády - za účast v komunistickém odboji. Takových nás jsou minimálně desetitisíce – a napříč hodně širokým spektrem. „Nesmrtelný pluk“ si zaslouží i tyto příběhy – a klidně i ty o hrdinech a obětech boje proti poválečným agresím. Nejlepší odpověď darebákům, mrzačícím dějiny k nepoznání, to bude i u nás. Tomu, jak nastavět demarkační čáru – mezi pravdou a lží, morálkou a bezectností – pomůže, tak jako máloco. A při jednom umožní – a to tím nejpřirozenějším a nejméně napadnutelným způsobem – dát najevo sympatie k armádě a lidu, proti nimž nás znovu hecují do války. Tu šanci bychom měli chytit za pačesy už 9. května 2018.

STÉ VÝROČÍ VŘSR A BOJ PROTI IMPERIALISMU A VÁLCE

Milan Krajča

Rád bych především nejprve poděkoval organizátorům této konference za její přípravu i mimořádně vhodně zvolené téma. Jsem přesvědčen, že letošní 100. výročí Velké říjnové socialistické revoluce a jeho aktuální odkaz patří ke klíčovým tématům, které bychom v tomto roce měli v naší činnosti zohlednit a rád bych proto věřil, že naše dnešní akce je první z řady, které k uvedenému tématu jako Komunistická strana Čech a Moravy zorganizujeme. Jsem rád, že mohu v krátkosti přispět několika málo poznámkami.

V úvodním referátu soudružky Věry Klontza-Jaklové bylo opravdu mnoho podnětného a myslím, že v mnoha ohledech zde bylo „udeřeno hřebíčkem na hlavičku“. Zmiňovaný Antonio Gramsci, před několika dny mimochodem uplynulo již 80 let od jeho smrti, oprávněně tvrdil, že „pravda je vždy revoluční“. Je správné, pokud z takového přístupu vycházíme i my, když se snažíme, i ve světle 100. výročí Velké říjnové socialistické revoluce analyzovat naši současnou situaci a její možné perspektivy.

V tomto týdnu jsem měl zde, v budově ústředního výboru naší strany, velmi zajímavou besedu se skupinou zahraničních univerzitních studentů, zabývajících se soudobým vývojem politického systému v naší zemi a českých politických stran. Mezi otázkami těchto mimořádně dobře připravených studentů pro mě vyčníval dotaz na to, jak moc myslíme jako Komunistická strana Čech a Moravy vážně realizaci socialismu, kterou deklarujeme jako programový cíl naší činnosti. Odkazovali se přitom nejen na diskuse k socialismu se vztahujícím dokumentům, jejichž neschvalování se stalo tradicí našich sjezdů, ale i na některé výroky čelných představitelů naší strany. Správně tedy poukazovali na to, co už tady

bylo zmíněno, na odsouvání socialistické perspektivy kamsi do daleké budoucnosti, kde nemá žádný vztah s našimi aktuálními problémy a jejich řešeními.

Rád bych upozornil, že takováto tendence, charakterizována kupříkladu výroky o tom, že „budoucí socialismus je od nás časově velmi vzdálen a my se jej již v žádném případě nedožijeme“, není ničím novým. V našem hnutí ji můžeme zaznamenat již v 19. století a zřetelně byla vyjádřena kupříkladu politikou tehdejší německé sociální demokracie či známým výrokem jednoho z jejich revizionistických vůdců Eduarda Bernsteina o tom, že „hnutí je vším, konečný cíl ničím“. V porovnání s touto politikou, která následně hanebně vyvrcholila podporou krvavé řeže první světové války, nám zřetelně vyvstává důležitost příkladu ruské bolševické strany vedené Vladimírem Iljičem Leninem. Ta si totiž nejen správně uvědomila, že právě socialismus je tou odpovědí na rozpory dneška, ale navíc byli schopni i tuto revoluční změnu realizovat.

100. výročí Velké říjnové socialistické revoluce je skvělou příležitostí k tomu, abychom podrobně studovali zkušenost ruských bolševiků a to ne z čistě pietních či od současnosti odtržených důvodů, ale proto, že byli v celé mezinárodní historii našeho hnutí vůbec nejúspěšnější stranou. To oni dokázali reálně změnit dějiny, stát se jejich subjektem, ukončit imperialistickou válku i budovat socialistickou společnost bez vykořisťování člověka člověkem. Jsem si jist, že právě studium příkladu ruských bolševiků může i z tohoto důvodu mimořádně přispět k tomu, abychom si ujasnili, jak se vypořádat s úkoly, které máme před sebou my, komunisté České republiky, dnes, celé století po revolučních událostech v Rusku.

I optikou dneška pak zřetelně vyvstávají úspěchy sovětského Ruska a pozdějšího Svazu sovětských socialistických republik, ke kterým otevřela cestu právě politika bolševiků a Velká říjnová socialistická revoluce. Osmihodinová pracovní doba, zrovnoprávnění mužů a žen, bezplatné školství a zdravotnictví, masová bytová výstavba či vyřešení národnostní otázky jsou přece požadavky, na jejichž realizaci i dnes, celé století po revolučních událostech v Rusku, stále čeká naprostá většina obyvatel naší planety. Je však víc než zřejmé, že jejich dosažení je v rámci kapitalismu s jeho rozpory, kupříkladu tím mezi prací a kapitálem, a odpovědí na ně je jen a pouze socialismus. Možná zbytečné je na tomto fóru také zdůrazňovat globální dopady Velké říjnové socialistické revoluce a existence Sovětské svazu, jako byl kupříkladu vznik mezinárodního komunistického hnutí, porážka hitlerovského fašismu v druhé světové válce, rozšíření socialismu do dalších států, rozpad koloniálního

systemu a vítězství národněosvobozeneckých hnutí v řadě zemí světa, počátek dobývání vesmíru a mnoho dalšího.

Dovolu mi však podtrhnout ještě jeden příklad, který je pro nás dnes, 100 let po Velké říjnové socialistické revoluci a zároveň již více než čtvrt století po historické porážce socialismu v Sovětském svazu a dalších evropských zemích, mimořádně důležitý. Sté výročí Velké říjnové socialistické revoluce je zároveň i stým výročím slavného Dekretu o míru reprezentujícího zásadový a úspěšný boj ruských bolševiků proti imperialistické válce, za spravedlivý mír. I my dnes totiž stále žijeme v období nejen proletářských revolucí, ale i imperialistických válek. I my jsme tak svědky nárůstu zbrojení, válek, agresí, okupací a vměšování motivovaných snahou podrobit si trhy, zdroje i pracovní sílu. Dlouhý seznam států, které byly za poslední dvě desetiletí rozvráceny imperialistickými agresemi Spojených států amerických, Evropské unie a Severoatlantického paktu hovoří za vše - Afghánistán, Irák, Jemen, Jugoslávie, Libye, Somálsko, Sýrie, Ukrajina a mnoho dalších.

Také je pro nás důležité (vedle vymezení se vůči tomu, co v této souvislosti bolševici nazývali sociálšovinismem a jehož nárůst pod hesly obrany demokracie, Západu, evropských hodnot či křesťanství namířených například vůči Rusům či Arabům, je dnes více než zřetelný) postavit se jednoznačně proti imperialismu a imperialistickým organizacím, do kterých byla naše země bohužel zavlečena. Kromě Evropské unie je takovou organizací především Severoatlantický pakt. Rád bych v této souvislosti upozornil na příklad mezinárodní kampaně „ANO MÍRU! NE NATO!“, v nedávné době iniciované Světovou radou míru, kterou se v rámci různých protestních aktivit snažíme u nás rozšiřovat ve spolupráci s dalšími mírovými a antiimperialistickými organizacemi skrze České mírové hnutí. Jsem přesvědčen, že je povinností komunistů stát v prvních řadách těchto aktivit a zasadit se o jejich rozšíření a úspěch.

100. výročí Velké říjnové socialistické revoluce je skvělou příležitostí k reflexi naší činnosti ve světle zkušeností z úspěchu našich ruských předchůdců. Ta je, dle mého názoru, víc než nutná a vystoupení na naší dnešní konferenci jsou k ní význačnými příspěvky. Udělejme společně vše pro to, aby se její výsledky co nejvíce odrazily v práci naší strany i celého hnutí.

TRUMP - SYSTÉMOVÁ KRIZE AMERICKÉHO IMPERIALISMU

Milan Matouš

Velká říjnová socialistická revoluce je mezník v dějinách. Zahájila boj pracujících za socialismus. V současné době jsme svědky významné etapy v tomto zápase. Jádro světového imperialismu - Spojené státy - se zmítají v systémové krizi. Od poloviny 80. let minulého století ochabl vzestup hrubého domácího produktu. Státní dluh roste do nesplacitelných rozměrů. Za osm let Obamova prezidentování se téměř zdvojnásobil. Životní úroveň Američanů, zejména pracujících

a střední třídy klesá. Vysoká nezaměstnanost se maskuje poloviční pracovní dobou. Firmy dostávají slevu na federální dani za to, že nezruší pracovní místo, ale zkrátí pracovní dobu na osobu. Jen 48 % Američanů pracuje na plný úvazek.

Podívejme se, co napsal o dnešní Americe Reaganův přední ekonom, tvůrce „reaganomiky“ Paul Craig Roberts: „Amerika je dnes zemí bez jediného poctivého média, bez poctivého soudnictví, bez poctivé vlády a bez poctivé legislativy. A bez poctivých škol a univerzit. Je zemí, kde morálku nahradila propaganda. Zemí, jejíž elity věří, že jsou oprávněny nabírat do svých rukou všechno bohatství země, protože normální Američané jsou jen lůzou, jak je nazvala Hillary Clintonová.“

Donald Trump slíbil změnu a prostí Američané ho pro tento „americký sen“ zvolili.

S Trumpovou volbou jako by padla jiskra do sudu prachu. Skryté a skrývané rozpory vyvěřely.

Část velkokapitalistické elity, spjatá s politikou Reagana, Bushů, Clintona a Obamy se s porážkou nesmířila. I po volbách pokračuje v dehonestaci prezidenta. Slouží jí v tom mainstreamová média, jež vedou s Trumpem boj. Trump je obviňuje z falešných zpráv a ony ho netisknou, takže je nucen komunikovat po twitteru.

Za volební kampaně Trump nasliboval horydoly, ale po zvolení v mnohém obrátil. Výsledek je, že nadpoloviční většina občanů ztratila v něj důvěru a přeje si jeho pád.

Mocným faktorem ve Spojených státech je tzv. Deep state – Pentagon, tajné služby, vojensko-průmyslový komplex. Vyštípali Trumpovi hlavního bezpečnostního poradce Michaela Flynna, který se pokusil podřídit CIA a sbor náčelníků štábů ozbrojených sil prezidentovi. Jeho kontakt s ruským ambasadorem ve Spojených státech kriminalizovali.

Masové demonstrace proti Trumpovi financuje multimiliardář George Soros, vlastním jménem György Schwarz, maďarský Žid, burzovní spekulant, který zbohatl na bourání evropských socialistických států a nechybí u žádného reakčního převratu. Působí pomocí tzv. neziskových organizací. Ty jsou jako vši v kožichu zahrnuty v celém západním světě včetně naší republiky. Stojí za zmínku, že jeho nadaci Open Society Foundation v Sovětském svazu předsedala Raisa Gorbačovová.

Republikánští neocon Trumpovi vyhrožují, že buď se podřídí jejich konzervativní politice, nebo spolu s demokraty zorganizují jeho impeachment – zbavení vlády. Sbírají Trumpovy skutečné i zdánlivé prohřešky pro obžalobu. Neodpuštělný zločin je jednání s Ruskem.

Jestřábi v čele s Johnem McCainem tlačí Trumpa do války. K jestřábům patří i viceprezident Mike Pence a daleko k nim nemají ani státní tajemník Rex Tillerson, ministr obrany James Mattis a šéf CIA Mike Pompeo.

Do řady funkcí v Bílém domě pronikl klan bankovního domu Gutman Sachs, který je součástí finančního kapitálu Rothschildů. Patří k němu i manžel Trumpovy dcery Ivanka, Jared Kushner, nejvlivnější Trumpův poradce, který je vydavatelem týdeníku New York Observer. Ivanka kvůli sňatku s ním konvertovala k judaismu.

Musel by se stát zázrak, aby Trump, multimiliardář, jeden z nejbohatších lidí na světě, změnil Spojené státy v naději míru a pokroku. Trump střílí dekrety od boku jako kovboj. V Kongresu mu je shazují i jeho spolustraníci. Ztracené renomé se snaží získat svalnatými řečmi a siláckými gesty, jako byl raketový útok na Sýrii.

Potácí se od extrému k extrému. Vyhrožuje Severní Koreji a vysílá k ní válečný konvoj, a vzápětí konvoj obrátí do australských vod a prohlašuje, že by byl „poctěn“ setkáním s prezidentem KLDK Kim Čong-unem. Jedná na Floridě ve svém rodinném rekreačním sídle s čínským prezidentem Si Ťin-pchingem o spolupráci, a vysílá válečné lodi a bombardéry do Jihočínského moře. Co je strategií jeho zahraniční politiky? Ví to on sám?

Jsou tyto zmatky důsledkem Trumpovy politické nezkušenosti a dobrodružné povahy? Nejde o jeho náтуру. Nezávisí to ani na tom, kdo sedí

v Bílém domě. Chaos Ameriky je krize společenského systému, slepá ulička imperialismu. Je to krize Západu. Jednadvacáté století bude dobou Eurasie a Latinské Ameriky.

Změna bude sotva rychlá, hladká a bezbolestná. Nevěřím však, že dojde k třetí světové válce. Jedna jaderná puma má dnes takovou kapacitu, že by zničila Severní Ameriku od Atlantiku po Tichý oceán.

Mírové využití jaderné energie poslouží k odstranění bídy a hladu, k nejvyššímu humanismu – komunistické společnosti.

Je to utopie? Je to reálnější výhled než jaderná sebevražda lidstva a konec planety Země v mrtvém popelu.

K SOUČASNÝM VÝKLADŮM DĚJIN SOVĚTSKÉHO SVAZU

Hana Kráčmarová

Dnešní ruská historiografie hodnotí Říjnovou revoluci a celé sovětské dějiny velmi rozporně. Někteří ruští historici se dokonce v období Gorbačova a Jelcina propůjčili k tomu, že v ruských archivech falšovali autentické dokumenty. Tito a jim podobní se ztotožňují s názory většiny západních buržoazních ideologů, vycházejí z antisovětských a antikomunistických pozic.

O Velké říjnové socialistické revoluci tvrdí, že narušila přirozený vývoj země, zničila stát a vše pozitivé, světlé a pokrokové, co v Rusku po staletí rostlo. 70 let existence sovětského zřízení pojímá jako období zločinecké moci bolševiků, ve kterém došlo k mravnímu a kulturnímu úpadku ruské společnosti.

Naproti tomu vlastenečtí ruští historici většinou ukazují, že Říjnová revoluce byla jediným řešením, které mohlo zachránit Rusko, nacházející se v agonii, před rozpadem a celkovým zánikem. Vyzdvihují také tehdejší demokratičnost, iniciativu i životaschopnost bolševické strany jako jediné síly, schopné koncem první světové války zabránit rozkladu Ruska. Projekt bolševiků navazoval na nejlepší ruské tradice a usiloval o novou spravedlivou společnost bez otroctví a útlaku. I když další cesta bolševiků nebyla ani zdaleka snadná.

Většina českých současných historiků klíčový význam Říjnové revoluce buď zcela pomíjí, nebo ji nazývá bolševickým pučem či prokletím Ruska a spojuje ji s dehonestujícími a odstrašujícími pojmy jako totalita, nesvoboda, zaostalost, bída, vraždění, mučení, hladomory ad.

Neujasněné hodnocení sovětských dějin ovlivňuje také provedení objektivní analýzy období socialismu u nás. Nelze vycházet z předlistopadových učebnic o sovětských dějinách. Jsou často frázovitě, černobíle, nezabývají se problematickými otázkami. Navíc jsou poznamenány

Chruščovovým referátem na XX. sjezdu KSSS. Nové poznatky a zkušenosti vedou dnes s časovým odstupem ke značně kritickým pohledům na historickou roli Chruščova.

Dospěli k nim i někteří naši levicovní politologové. Profesor Oskar Krejčí se např. vyjádřil: „*Chruščov byl dítě třicátých let, toho nejhoršího, co v Sovětském svazu vlastně bylo.*“ Někteří i vedoucí představitelé strany jsou však stále obdivovateli Chruščova. V Haló novinách vycházejí oslavné články k 60. výročí XX. sjezdu, podávající tehdejší Chruščovovo vystoupení jako dnešní pohled na Stalina. Je zajímavé, že např. ve Francii byl nedávno publikován názor Charlese de Gaulla již z roku 1958 na Chruščovův sjezdový referát: „*Pochybuji o tom, že je Chruščov ve svých závěrech upřímný a objektivní. Ale očerňování skvělého vůdce SSSR, (Stalina) k jehož spolubojovníkům se Chruščov hrdě počítal, nepřidá na cti a autoritě současnému sovětskému vedení ve světě, ani v komunistickém hnutí...*“.

Hodnocení úlohy Stalina je jednou z klíčových otázek, která rozděluje nejen ruskou historickou frontu, ale stala se i aktuálním politickým problémem. Také u nás se používá označení stalinista, které má značně pejorativní zvuk, je spojován s konzervatismem, se základním nepochopením chodu nejnovějších dějin.

Myslím, že se asi výjimečně shodneme s Gorbačovem, který v počátcích své vlády v roce 1986 v interview francouzským novinám L'Humanité konstatoval: „*Stalinismus je koncept, vymyšlený nepřáteli komunismu a široce využitý na očernění Sovětského svazu a socialismu jako takového.*“ Je faktem, že si komunistické hnutí nechalo vnutit tento pojem a je stále zdrojem sporů.

Dogmatické setrvávání na pozicích odsuzování tzv. stalinismu brání novému poznání. Ruští historici však zatím ani zdaleka nedocházejí k syntetickému pohledu na vlastní dějiny. Je však přínosné studovat práce těch vědců, kteří na základě archivních pramenů usilují o objektivní zpracování velmi komplikovaného sovětského vývoje. Přispívá to i k hlubšímu poznání našich nejnovějších dějin.

OBECNĚ DEMOKRATICKÉ ÚKOLY A KOMUNISTICKÉ HNUTÍ

Ondřej Kazík

Chci nejprve poděkovat soudružce Věře Klontza-Jaklové za referát, který se snaží podat nové pohledy na základy naší teorie. To je nutné pro reprodukci našeho hnutí a bohatství marxismu a leninismu.

Před 100 lety byla ruským proletariátem pod vedením bolševické strany a Vladimíra Iljiče Lenina zahájena celosvětově nová epocha – epocha přechodu od kapitalismu k socialismu. Velká říjnová socialistická revoluce se zrodila z tíhy rozporů, které vytvářel kapitalismus ve své poslední, imperialistické fázi. Tato revoluce nebyla ani zdaleka předčasná, jak tvrdí mnozí oportunisté, ani to nebyl pokus od začátku odsouzený k zániku. Lenin správně odhadl příležitost, okno historických okolností, které se otevřelo k přechodu na novou úroveň. Věděl, že promarnění takové příležitosti má osudové důsledky pro dějiny. Bylo vinou zrady sociálnědemokratických vůdců v západní a střední Evropě, vinou slabosti subjektu (včetně levice, které se nepodařilo dostatečně oddělit od zrazujících vůdců), že se nezdařilo přeměnit vojenskou krizi v skutečný přechod k socialismu i v jiných zemích, na větší škále a tedy za daleko lepších podmínek.

Říjnová revoluce byla, jak píše Marx s Engelsem v Manifestu, přeměnou proletariátu v panující třídu, za daných podmínek v jedné zemi. Komunisté musí počítat s tím, že proletariát nepřistupuje nikdy k moci za ideálních podmínek, ve chvíli, kdy jsou vyřešeny všechny předsocialistické úkoly. Skutečně, přestože už byl utvořen v Rusku moderní kapitalistický průmysl - nebyla zemědělská půda koncentrovaná a zemědělství mechanizované, existovaly mnohé feudální přežitky, široké masy byly negramotné (62 % mužů a 87 % žen), vývoj různých národů nebyl dovršen, a na území tehdejšího Ruska se vyskytovala celá území s předkapitalistickým výrobním způsobem. Tedy, zatímco byly již kladeny problémy socialistických a komunistických přeměn tváří v tvář odporu poražených tříd a imperialistické intervence, byly nutně řešeny i základní demokratické úkoly. Ovšem již nově, proletářským způsobem. Přestože zde zůstaly mnohé nedůslednosti, je možné dodnes poukazovat na pozitivní zkušenosti soužití národů v Sovětském svazu (včetně dotvoření a rozvíjení mnohé národní literatury a jazyka), zapojení širokých, dříve zaostalých mas do každodenního budování společnosti, jejich alfabe-

tizace a vzdělání, ulehčení domácí práce, zapojení žen do výroby a veřejného života, zrovnoprávnění s muži, a podobně.

Existence socialismu, Sovětského svazu a později socialistické soustavy, podpořila boje v rámci kapitalistické části světa, a to i ty za základní požadavky – za sebeurčení utlačovaných a kolonizovaných národů, za demokratické svobody, za mír apod. Díky položení základů socialismu a úsilí o budování beztřídní společnosti, díky existenci a spolupráci komunistických stran, získávaly demokratické požadavky velice rychle socialistický charakter. Vypjaté podoby v Evropě získal tento boj v protifašistickém zápasu ve druhé světové válce. Vítězství nad nacismem, ohromná oběť, kterou nesl lid Sovětského svazu ve svém boji proti nejreakčnějšímu imperialismu, umožnilo přechod i naší země k socialistickému budování. Agresivita imperialismu byla omezena (nikoliv však zrušena) silou proletářské moci, ukotvenou i v základech OSN. Díky socialistickému příkladu a internacionalistické solidaritě se podařilo zlikvidovat i koloniální soustavu a mnohé nové státy se pokoušely o socialistickou přeměnu. Tento poměr sil umožnil, že se mnohé demokratické požadavky a práva opravdu staly „základními“ a „všeobecnými“.

Toto omezení agresivity imperialismu po kontrarevolučních převratech 1989-1992 - padlo. Tyto převraty nebyly „promarněnou příležitostí“, jak se tvrdilo v stanovisku KSČM z roku 2014. Naopak, v prvních fázích porážky uvolnily prostor, infrastrukturu, suroviny, výrobní prostředky a pracovní sílu pro vykořisťování monopolním kapitálem. Tím se na chvíli uvolnil neúprosný tlak základní kapitalistické tendence k poklesu míry zisku, nadbytečný kapitál se přesunul do bývalých socialistických zemí, kde čerpal novou nadhodnotu. Tato transfuze čerstvé krve (se všemi jevy tzv. transformace 90. let) byla jen dočasným uvolněním. Kapitalismus již má těžko co nabídnout. Pod tlakem přijetí výrobních sil se snaží přizpůsobit, vytváří mohutné politické a ideologické nadstavby pro akumulaci, hledá další úlevy z krizových tendencí, usiluje o levné zdroje, o levnou pracovní sílu. Imperialismus, jehož je ČR součástí, bez výrazných omezení vyvolává války a konflikty na stále hrozivější úrovni.

Nutno si také uvědomit, že nyní se jakoby vrací jevy, ale i požadavky předchozích období, tentokrát ale právě jako důsledek rozkladu kapitalistického systému. Jevy jako ohrožení míru, národní útlak, všeobecná korupce a parazitismus – jsou znovu pocíťovány. Rasismus, náboženství a nacionální šovinismus se pod tlakem rozkládajícího se systému, který hledá cestu v akumulaci, znovu vrací. Základní požadavky, jako boj za

mír, proti byrokratismu, korupci a zvlí úřadů, za rovnost směny, proti rasovému a národnímu útlaku, za suverenitu lidu země - tak ztrácí svůj samozřejmý charakter. Jsou ale jako první pocíťovány.

Zároveň je nutné rozebrat nový obsah těchto požadavků. Kdo je hlavní třídou, garantem naplnění požadavku za suverenitu země? Snad národní buržoazie nebo maloburžoazie? Víme velice dobře o její nesamostatnosti a zapojení do systému akumulace nadnárodních monopolů. Jedinou základní třídou současné společnosti schopnou plnit tyto úkoly je moderní proletariát – pracující najímaní a vykořisťování kapitálem. Ti jsou v postavení, kdy na ně dopadají důsledky vykořisťování. Jsou širokou, nestejnouměrnou třídou, roztržštěnou konkrétní podobou vykořisťování, prozatím bez jednotného ideového a organizačního vyjádření. Na ně pak navazují vrstvy, které čelí vykořisťování nerovnou směnou tváří v tvář monopolům.

Zápas za mír, proti imperialistickým svazkům NATO a Evropské unie, za lidovou suverenitu a skutečnou demokratizaci společnosti (ne jen formalizaci v podobě volebního divadla), proti korupci, musí být prováděn skutečně lidovým hnutím, jehož hlavní silou je třída pracujících. Musí být podpořen bojem za socialistické východisko, jinak ztratí požadavek svou sílu a přemění se v novou imperialistickou manipulaci, v novou barevnou revoluci nebo ho využije některá z nových šovinistických sil. Příklad toho jsme viděli v posledních dnech – kdy na demonstracích, které sloužily zájmům frakce kapitálu proti jiné a přibližovaly se charakteru barevné revoluce, objevovala se i upozornění na průvodní jevy současného monopolního kapitalismu – vykořisťování, ožebračování, bezohledná konkurence s maloburžoazií i vliv kapitálu na média.

A právě formulace tohoto východiska a definice vztahu jednotlivých úkolů k socialistickému východisku je úkolem komunistické strany. Formulace třídního zájmu moderního proletariátu, jeho dotváření jako třídy pro sebe. Prostředkem k tomu je úsilí neomezovat své politické fungování na zprofanovaný volební systém a kapitalistickou realitu. Prostředkem k tomu je práce s lidmi, s hnutím v místech bydliště i ulic, vytvoření alternativy pro mládež, využití parlamentu jako tribuny a nikoliv pouze předstírat dobrou správu kapitalistického vykořisťování. Stát se poznávajícím a jednajícím, společnost revolučně proměňujícím subjektem s taktikou a strategií.

Komunistická strana musí krok za krokem ukazovat vztah jednotlivých požadavků k příčinám a nutnosti přebudování celé společnosti. Každé jiné řešení může být v nejlepším případě dočasné. Nutnosti převzetí

moci pracujícími, vybudování společnosti bez vykořisťování člověka člověkem.

Komunistický svaz mládeže jako celé mezinárodní komunistické mládežnické hnutí považuje výročí VŘSR za důležité. Existují internetové stránky Chyba! Odkaz není platný., kde evropské komsomoly budou informovat o aktivitách oslavující toto výročí. KSM se bude účastnit Světového festivalu mládeže a studentstva v Rusku, organizovaného právě i u příležitosti tohoto výročí.

SIGNÁLŮ, ŽE NENÍ VŠE V POŘÁDKU, PŘIBÝVÁ

Karel Klimša

Pořadatelům patří uznání a soudružské poděkování, že se rozhodli věnovat tuto konferenci VŘSR – jejímu 100. výročí. Od některých našich představitelů slyšíme (a mnozí to po nich opakují), že bychom se tomu měli věnovat AŽ PO VOLBÁCH, aby nás to nepoškodilo.

Podobné je to u dalších kulatých meziníků – Února, K. Gottwalda, 68. roku, či listopadového převratu. Nemyslím ale, že tady platí ono okřídlené: „Mlčeti zlato!“ V tichosti přečkat to nestydaté převrácení dějin, počkat, až se to přehraje!

Kdo si ale nevází vlastní historie, kdo nehájí to dobré ze své slavné minulosti, na kterou – přes chyby a omyly – můžeme být právem hrdi, kdo nestojí pevně na nohách učení, ze kterého vyrostl, teorie marxismu-leninismu, prohrává vlastní budoucnost.

V bibli je takový příměr, podobenství o soli. Může si ponechat své jméno, svůj vzhled, ale když ztratí svoji chuť, je k ničemu, je lidem nepotřebná. A tak to je i se stranami - obsah je důležitý! Vědět kdo jsme, co chceme, z čeho vycházíme a kam jdeme. Stran, které jsou dobré leda svým vlastním elitám, k reprodukci jejich dobrého bydla, je přešel. U komunistické strany by to mělo být nepřípustné! Je to nepřípustné? Posuďte sami, zda ten příměr o soli, tak trochu neplatí i pro naši stranu. Kolik toho komunistického, kromě názvu, ještě zůstalo?

Proto se musíme hlásit, hájit a čerpat inspiraci z takové události, jakou byla VŘSR. Událost, která změnila svět a pomohla mnoha národům zvednout hlavu a bojovat za svou nezávislost. Dala lidu možnost a právo být pány ve své zemi, být pány svých osudů.

Já ale dnes, s Vaším laskavým dovolením, se nebudu dále věnovat danému tématu a pokusím se osvětlit, proč jsem tady a ne na Vratimovském odborném semináři, který rovněž dnes probíhá.

Myslím, že to je užitečné a potřebné, že to má silnou vypovídací hodnotu! Nejdříve kratičce připomenu, jak vznikal.

V roce 1990, když se mnozí v té hysterii báli i komunisticky mlčet, založili jsme tento seminář.

Objel jsem tehdy celý okres, všechny kulturní domy a střediska, ale nikdo mě s touto akcí nechtěl. Znali jsme se, viděl jsem, že je to mrzí, ale bojí se a chápal jsem je. Příští mi (nám) poskytli jen ve vratimovském Kulturním domě.

Zájem časem rostl, a tak jsme se několikrát stěhovali do větších a větších prostor, což bylo samo o sobě nevídané, neslýchané. Stěhovali jsme se, ale z úcty jsem ponechal název „Vratimovský...“ (což mnozí nechápali).

Od počátku účast velkých levicových intelektuálů pomáhala straně emancipovat se, zvednout hlavu, uvědomit si, že nejsme sami, že zdravý rozum ještě žije! Postupně získávat zpět zcela otrěsené sebevědomí.

Postupně se Vratimovské odborné semináře staly obecně respektovaným pojmem a nezpochybnitelnou hodnotou. Přicházela tam ta nejzvučnější jména. Namátkou jich několik připomenu: prof. A. Červinka, L. Vacek, J. Kojzar, generálové Havala a Marek, V. Jumr, V. Věrtelář, M. Ransdorf, V. Samek, J. Ungerman, prof. Keller, prof. Krejčí, doc. Švihlíková, doc. Čuba, doc. Hurta, doc. Eichler, doc. Žantovský, doc. Grebeníček, M. Opálka, MUDr. I. David, Zd. Zbořil, T. Spencerová, L. Procházková, M. Obrtel, J. Skála, L. Blaha, B. Ondruš, prof. Staněk, doc. Chmelár, doc. Dinuš, arm. gen. M. Vacek, prof. Doleček...

Přednášeli i hosté z Německa, Polska, Ukrajiny, Ruska, Řecka, Kuby, mezi nimi třeba legendární velitel 1. čs. partyzánské brigády J. Žižky D. B. Murzin a gen. tajemnice KKE A. Pappariga. Mnozí další napsali exkluzivně pro Vratimovský seminář skvělé texty, mj. L. Štrougal, Fr. Nevařil či prof. Choma. Zazpíval na nich nezapomenutelný Statis Prusalis, recitovala zasloužilá umělkyně Štěpánka Ranošová. Pro případný následující tradiční Vratimovský odborný seminář jsme zvažovali oslovit k účasti a požádat o vystoupení další „názorové autority“, například doc. Valenčíka, J. Schneidera, M. Kollera, J. Baštu, Vl. Vondrušku, doc. Škvrndu či J. Banáše.

Budovali jsme Vratimovský seminář jako ryze odbornou záležitost. Bylo naším cílem společně s těmi nejuznávanějšími osobnostmi přemýšlet o tom, KDE JSME, PROČ TAM JSME A JAK Z TOHO VEN. Hledat a formulovat levicová východiska z problémů, které nás obklopují – doma i ve světě. Pomáhat oživovat levicovou, marxistickou teorii. Ukázalo se, že právě tím jsme straně prospěli nejvíce.

Okolo Vratimovských seminářů se vytvořila jakási neformální síť levicových intelektuálů, kteří spolu debatují, vyměňují si argumenty, informace a názory, a vztahy v této „partě“ fungují.

Časem ale Vratimovské semináře začaly vadit!

Vždyť oni ti levicoví intelektuálové jsou mnohdy levicovější, radikálnější, jasnější, odvážnější a lidem srozumitelnější než někteří představitelé našeho vedení.

Takový stav se nerad vidí, natož trpí!

A začal se hledat způsob, jak tomu udělat přítrž, jak dostat seminář pod „svou“ kontrolu. Nejsnadněji to jde ekonomickou cestou.

Zpočátku byla akce financována třetinovým dílem – OV, KV a ÚV. Pak, za předsedování V. Filipa skončilo financování podílu ÚV. Pomohli europoslanci, nejdříve J. Maštálka, pak K. Konečná. Ta však dala najevo, že bude mluvit do obsazení přednášejících, jinými slovy... „kdo by tam měl a kdo neměl být“. To jsme neakceptovali a peníze nebyly.

Najednou jsme s překvapením registrovali, že někdo jiný, kdo se seminářem neměl v jeho historii nikdy nic společného, začíná za našimi zády vyjednávat o semináři a kontaktovat možné hosty – referenty. Předseda V. Filip pak na setkání s komunisty a sympatizanty 6. března v Ostravě na dotaz, proč v roce 2016 nebyl Vratimovský seminář, odpověděl. Asi proto, že ho organizátoři nezorganizovali. My ho ale podporujeme a už jsme se domluvili se Světou Recmanem (bývalý poslanec a dvě období náměstek hejtmána), že ho zorganizujeme a to ve prospěch programu k volbám. Cudně pomlčel, že organizátory drželi v šachu peníze. Ty jsou třeba všude, ale Vratimovský odborný seminář – několik posledních let už s téměř 500 účastníky (naposledy 494) – je příliš velká a nákladná akce, kterou nelze udělat na koleně s minimálními náklady.

Uvidíme, snad se „ukončit dějiny“ skutečných Vratimovských odborných seminářů, této výkladní skříně KSČM – jednou provždy - nakonec nepodaří a umíráček mu zvoní jen zdánlivě, jaksí pro výstrahu. A také jako výpověď o poměrech ve straně.

Ale i kdyby, tak tu Vratimovské semináře mají své následovníky, potomky, pokračovatele – Litoměřice, Jihlava, Brno a dlouhá léta tu je hodnotná Pražská teoreticko-politická konference.

To o Vratimovském semináři neříkám s nějakým potěšením. Doporučovali jsme, nazvěte si to jinak, nepoužívejte tu osvědčenou značku. Chápu, že jim to nedalo. Počítají s tím a spoléhají na to, že jim zavedený název přiláká část tradičních účastníků, kteří na ně přijížděli z celé republiky i ze Slovenska, ale i lidi z akademické obce a studenty vysokých škol.

Napsal jsem to a říkám to v reakci na dotazy. Aby – kdo chce – věděl, že to tentokrát není obvyklý Vratimovský odborný seminář, který poprvé neorganizují jeho tradiční organizátoři, kteří mu dali vzniknout a celá léta se ho snažili vylepšovat. A ti, co na tento alternativní seminář přijedou, ho budou jistě srovnávat s tím skutečným. Účast, atmosféru, organizaci i obsahovou kvalitu. Tolik na vysvětlenou a je na každém, aby si udělal svůj vlastní názor! Je nejvyšší čas si už začít na všechno, co se děje ve straně dělat vlastní názor. Signálů, že není vše v pořádku, přibývá! A nese to i své důsledky. Ten poslední, výsledek krajských voleb, byl až alarmující! Přibývá i těch, kteří si to uvědomují!

ODKAZ VŘSR ŽIJE I NADÁLE

Petr Cvalín

Tři roky první světové války dovedly carské Rusko za éry Romanovců na pokraj totálního kolapsu. Carské Rusko opovrhovalo životy svých občanů. Samozřejmě těch, kteří nepatřili k tehdejší šlechtě. Jediný, kdo volal po míru a rovnosti všech lidí, byli bolševici. Netřeba zmiňovat, že menševici, eseri a mnoho dalších politických stran naopak hnali obyčejné Rusy do válečných jatek. Bolševici ne! Vzpomeňme jen na to, jak roku 1917 dělníci demonstrovali za ukončení války a byli za to krvavě potlačeni. „Chléb a mír“, toto heslo se stalo synonymem pro ukončení války. Bolševici znamenali změnu feudálního Ruska. A občané si to uvědomovali.

Velká říjnová revoluce přinesla velký pokrok de facto celému světu. Umožnila všestranný rozvoj člověka, s čímž byla spojena i takzvaná humanizace práce. Poprvé byla uzákoněna práva pracujícího lidu. Na II. všeruském sjezdu sovětů byly přijaty klíčové dekrety. Připomeňme si například Dekret o míru, Dekret o půdě a Dekret o právu národů na sebeurčení, který zaručoval svobodu všem národům v rámci Ruska.

Zejména díky Velké říjnové revoluci byl kladen důraz na kulturní národní hodnoty. Vzpomeňte si na Československo před rokem 1989. Více netřeba dodávat.

Nešvar dnešní doby je, že se srovnává ekonomika kapitalistických států s ekonomikou bývalých socialistických států. Ale kapitalistickou ekonomiku nelze srovnávat s ekonomikou socialistickou. Proč? Uvědomme si, že kapitalisté ze všech sil budou bránit, aby v jakémkoli kapitalistickém státě proběhla pravá humanizace práce. Zisk je pro ně vším, zatímco v socialistickém zřízení je důležitá zejména důstojnost člověka. A ruku na srdce. V kapitalismu nelze žít důstojně, za předpokladu, že nejste právě tím kapitalistou.

To, co se dnes například ve sdělovacích prostředcích nedozvíte, je to, že komunisty v socialistickém zřízení byl odstraněn nacionalismus a extremismus. Proč?

Odpověď je jednoduchá. Byly dány sociální jistoty. Sociální jistoty, které vám žádný jiný systém nenabídne. Od počátku Velké říjnové revoluce byla postupně společnost spojována, na místo toho, aby byla fragmentována.

V dnešní velmi kritické době je zejména na nás, abychom aktivovali novou mladou generaci a postupně ji zapojili do politiky. Bez mladých

nebudeme úspěšní. A my mladí naopak potřebujeme dialog se staršími straníky, od kterých se máme co učit.

Je potřeba klást důraz na kontinuální výměnu kádrů, kteří mají třídní pohled a jsou zastánci té nejvíce vykořisťované třídy.

Nezapomínejme a v žádném případě se nebojme na veřejnosti říct, že komunista je strážce lidské důstojnosti. Vy, na rozdíl od jiných, dobře víte, že komunisté vždy byli nepřítelem kapitalistickému systému. Nebojme se říci pravdu.

Samozvané takzvané elity dnešní doby nás zrazují. Jsme politický národ, i když slýcháváme, že tomu tak není. Lidé mají svůj vlastní rozum a dobře rozpoznají, pokud je někdo obelhává. Pokud budeme jednotní, dokážeme toho mnoho. KSČM není stranou minulosti. Je stranou budoucnosti. My nechceme, aby republika byla nadále vazalem. Chceme suverenitu. Ten, kdo tvrdí opak, je zajedno s těmi, kteří nás neustále zrazují. Tyto takzvané elity ohýbají zákony republiky podle toho, jak se jim to hodí. Oni hrají podle vlastních pravidel. My musíme ještě víc hájit práva zaměstnanců a být nekompromisní k těm, kteří se na ostatních nelegálně obohacují. Bojujme všemi demokratickými prostředky v rámci zákonů proti těm, kteří k zákonům nemají žádný respekt. Rovnost před zákonem, to je jedna z těch věcí, na kterých musíme trvat.

Odkaz Velké říjnové revoluce žije i nadále!

K TÉMATU

Miloš Jakeš

Naše konference se zabývá klíčovou otázkou politiky – jak získat politickou moc a obnovit socialismus, což dokázala Říjnová revoluce roku 1917 v carském Rusku před 100 lety.

Oceňuji inspirativní výklad v úvodním vystoupení. Samozřejmě je rozdíl, za jakých podmínek jsme moc získali u nás. Je tu však jeden společný rys a tím je válka, která vždy vyhrocuje všechny společenské rozpory a otevírá lidem oči.

V Sovětském svazu využila VKS(b) bídu války, aby revoluci provedla, opírajíc se o sověty. Nejenže ji provedla, ale ubránila ji před nájezdy intervenčních vojsk ze zahraničí a carských generálů a vyhlásila konec carského kapitalismu. Vycházela z usnesení sjezdů VKS(b) a teze V. I. Lenina o možnosti budovat socialismus v jedné zemi a nečekat na další.

Vítězství socialistického směřování a úspěchy politiky komunistické strany v Rusku se setkala s podporou pracujících celého světa a s nenávisť světového kapitálu. Vedlo k založení III. Internacionály, aktivizaci a bolševizaci mezinárodního komunistického hnutí.

U nás vedla cesta strany k politické moci také přes světovou válku. Vítězství společné koalice Sovětského svazu, Spojených států, Francie a Anglie proti nacistickému Německu vedlo k rozdrčení hitlerovského vojska. Naši zemi osvobodila zejména armáda SSSR. Nedávné oslavy osvobození v Plzni americkou armádou jsou zkreslováním reality, skutečného dění, jak je to dnes zvykem. Podíl Spojených států je třeba ocenit především v jejich podílu na vítězství koalice.

Je skutečností, že ve všech zemích, které osvobodila Rudá armáda, se další vývoj ubíral stejnou cestou – nastolení nového řádu, lidové demo-

kracie, což bylo obsahem Košického vládního programu Národní fronty, který znárodněním otevíral cestu k socialismu a k Vítěznému únoru 1948. Důležitým mezníkem bylo uzavření smlouvy o přátelství se Sovětským svazem a později uzavření Varšavské smlouvy (reakce na NATO) a Radou vzájemné hospodářské pomoci.

Socialistická výstavba úspěšně pokračovala a politika strany se přeměňovala v realitu. Závažnou negativní událostí se stalo vystoupení N. Chruščova na XX. sjezdu KSSS ke kultu osobnosti, které bylo zneužito proti Sovětskému svazu, KSSS, a vedlo k oslabení mezinárodního komunistického hnutí, k antikomunismu a rozkladu komunistické strany. Po úmrtí generálního tajemníka Černěnka a Andropova byl v roce 1985 zvolen Gorbačov a vyhlásil politiku přestavby, která byla na Západě přivítána a v socialistických zemích v Evropě včetně SSSR skončila kontrarevolucí a obnovením kapitalismu, vstupem do NATO a Evropské unie. Přispěla k tomu všemu studená válka. Nastala likvidace socialismu cestou privatizace, rozkradení národního majetku a prodej majetku zahraničnímu kapitálu hluboko pod jeho hodnotu.

Pokud jde o KSČ, většina členů ji opustila a stala se opoziční stranou. Je chybou, že se téměř nevzpomínají za daného marasmu úspěchy, kterých socialismus dosáhl a socialistická minulost je lživě vykládána. To je třeba napravit, věnovat tomu pozornost, uvědomit si, že již 27 let se o této době v rozporu se skutečností lže, včetně historie. Stejně tak je třeba, aby sjezd strany se distancoval od usnesení mimořádného sjezdu po převratu, který chruščovovským způsobem přijal omluvu lidem a očernil práci strany. Ve skutečnosti mohou být komunisté hrdi na to, co dobrého pro lid udělali, a využít toho v nadcházejících volbách.

NĚKOLIK POZNÁMEK A ZAMYŠLENÍ

Milan Havlíček

V úvodu tři věty. Známy filozof Aurelius Augustinus řekl, že „...skleróza je nejkrásnější choroba. Nebolí, a člověk se každý den dozví něco nového.“ Takže kdybyste si na něco nevzpomněl, tak mi to odpusťte.

Druhá. Mám takovou prosbu. Mám ve zvyku lidi naštvát. Byl bych šťastný, kdybyste se v tom naštvání proti mně sjednotili. Protože jak vzpomenu hlavní řečnice slova Martina Luthera Kinga – tak i já jsem měl obrovský sen, ...že bude najednou komunistické hnutí v Česku, a v Československu a v Evropě jednotné a sjednocené. Byl bych šťastný, kdybyste k tomu mohli troškou přispět.

A třetí. Protože jsem věděl, že bude přednášet úvodní referát vysok školský pedagog, tak jsem to pojal jako seminární práci. To znamená, že něco zkusím říct z hlavy, něco bych přečetl, ...abych ten zápočet dostal.

Takže, teď už vážně několik poznámek k zamyšlení.

Poznámka první. K odkazu říjnové revoluce. Na rozdíl od některých se budu snažit alespoň trochu ukázat, v čem je odkaz říjnové revoluce důležitý pro dnešek i pro budoucnost.

Je důležité znát svou historii. A ještě důležitější je, znát ji právě proto, abychom věděli, co máme a co nemáme v našem hnutí dělat v budoucnu. V úvodním vystoupení zazněla slova o nutnosti znalosti vědeckých poznatků, vědění a uvědomění.

To byla základní věc revolucionářů, kteří připravovali říjnovou revoluci. Získat maximální univerzální vědomosti o společenském vývoji.

Ono to nebylo totiž tak, že se najednou Vladimír Iljič probudil, protáhl se, a řekl tu slavnou větu: „**Revoluční situace existuje tehdy, když věřička už nemůže vládnout postaru a lidé dole nechtějí postaru žít...**“

Lenin k tomuto závěru dospěl analýzou vlastních zkušeností a zkušeností předcházejících revolucionářů, po mnohaletém studiu a práci na

sobě. Bral teorii - nebojím se říci od dávných mudrců, přes Marxe a jeho Manifest v roce 1848, až po svou současnost.

A po pravdě řečeno, ono to ani není tak jednoduché, napasovat se na revoluční situaci. Ona, při neznalosti společenských vývojových zákonitostí, může klidně jen tak kolem nás proběhnout.

A nebudeme-li, komunistická strana jako celek připraveni, tak si toho ani nevšimneme, a bude to, jako když vám ujede tramvaj. A to je potřeba si uvědomit, když mluvíme o komunistickém hnutí, komunistické straně a připravenosti našich funkcionářů. Strana musí být připravená. A připravena může být tehdy, když bude vzdělaná jako celek, ale především její přední funkcionářský oddíl – členové ÚV, poslanci, předsedové krajů a okresů, zastupitelé, atd. A moudrá nejen teoreticky, ale svým vnitřním třídním uvědoměním.

A problém, který máme, je, že máme vrcholové funkcionáře, kteří nejsou uvědomělí, kteří nejsou vědomi si své komunistické podstaty, dokonce se od ní distancují. A nedohání to ani teorii, nedohání to ani studiem, ale nedohání to ani tím, aby přišli mezi nás sem a poslechli si starší zkušenější soudruhy, kteří přibližují některé své vlastní zkušenosti.

My, komunisté, zásadně neuznáváme individuální teror nebo anarchii. On ten Lenin na to přišel především proto, že mu nechali popraviti bratra v roce 1887, který se snažil provést atentát na Alendra III. A on už v těch svých sedmnácti letech řekl: Ne, tudy cesta nevede...

Uvedu jeden příklad ze současnosti. Schizofrenie v našem komunistickém hnutí spočívá například právě v tom, jak se stavíme k heydrichiádě. Půlka z nás se domnívá, že to byl hrdinský čin, který ukázal celému světu, jak jsme silní a slavní. A druhá půlka si uvědomí, že nepřipravená akce připravila tisíce lidí zbytečně o život. A podobně si nejsme schopni vysvětlit věci kolem roku osmašedesát a další.

Jestliže tedy hovořím o odkazu Velkého října, musím připomenout tu věc, která je zásadní. Můžete mně za to nenávidět, ale až přijдете domů, sáhněte do díla Lenina, a posuďte, s kým pracoval v době před a po Říjnu. To byly individuality neskutečně moudrých lidí. A v čem byl Lenin mimořádný? Že on uměl stejně chytré a vzdělané lidi semknout do té revoluční situace. Dohadovat se mohli, ale v rozhodující chvíli drželi pohromadě. A jak to vypadá dnes ve vedení strany? Jak vypadá ústřední výbor, jak vypadá výkonný výbor? Takže říkám – máme se od ruských revolucionářů co učit.

Poznámka druhá. Řekla to přednášející zcela jasně. My máme jedinou cestu. Každou situaci v této zemi, každodenní politický zápas, hodnotit třídním pohledem. Jiný pohled není možný. Druhou otázkou zůstává

otázka taktiky. Komunisté jasně říkají - jestliže je nebezpečí války, jsme schopni ústupků. Ale jestliže mluvíme o Programu strany, tak musí být zcela jasný. A jestli z něho budeme ustupovat, tak jedině pod nátlakem toho, že je nebezpečí války pro náš národ, nebo pro naše národy. Ale přece bez jasného programu nám lidé nemůžou věřit. Nevědí, co vlastně chceme.

Můžeme se o vývoji a taktice hádat, jak dlouho chceme. Ale podstata zůstává. Celý základ marxismu-leninismu znamená - hodnotit všechny společenské jevy třídním pohledem.

Poznámka třetí. Mluvíme o vládní krizi. Nechci, aby si to někdo bral osobně. Ale aby soudruzi o sobě zapřemýšleli. Stanovisko výkonného výboru k vládní krizi je bastard. S tím nemůžeme jít mezi bezpartijní a už vůbec ne mezi členy strany. To je hrůza, strašné stanovisko co vymysleli. Ale jen tak mimochodem, o jaké vládní krizi mluvíme? Je tady mezi námi několik ředitelů i generální tajemník strany, a snad mi kulhající přirovnání odpustí, ale i kdyby nebyli tři měsíce na pracovišti, tak všichni pracovníci věděli, co mají dělat. Tady přece nejde o vládní krizi. Všichni máme rozum - přece ty ministry tam vůbec nepotřebujeme. Tam jsou náměstci, odborníci, vedoucí oddělení. Ministr, když tam nebude, tak se nic nestane. Vždyť je to jenom politická figurka na přestřihávání pásek. A oni nás v televizi a v rádiu krmí..., pozor tady je vládní krize! To přece není vůbec pravda. Hrají divadlo, předvolební divadlo, dělají tajtrdlíky z lidí... A náš výkonný výbor zaujme stanovisko... Místo, aby jim dali Thálii či zasloužilé umělce za komediální výkony nebo zlatou medaili, tak tady vymýšlíme blbosti. Já to říkám s nadsázkou, ale i to je vážná věc. Obrovsky vážná věc, když neumíme zaujmout lidi.

Dneska je to přesně tři sta let, co se narodila Marie Terezie. Ona donutila náš národ, že musí povinně chodit do školy. Ale představte si, že někteří lidé do dneška se nenaučili číst! My pošleme jako okresní výbor - a mám tady svědků několik - dopis členům ústřednímu výboru a prosíme je, aby se sešli a řádně připravili programovou konferenci. A nám odepíše výkonný výbor, ne ústřední výbor ten ani žádné stanovisko nepřijal, ...asi neumějí číst. A ten výkonný výbor nám píše, abychom si rozmysleli co píšeme, že musíme být opatrnější, že jsou tady Stanovy strany - a já nevím co všechno.

A co jsme chtěli? Jen aby ústřední výbor zapřemýšlel, jak připravit řádně programovou konferenci. Tady byl nabitý sál, ale my dodnes volební program nemáme. A víte, co mě mrzí? Tato strana nejenže nemá volební program, tato strana doteď nemá ani komunistický program, za který bychom se my všichni mohli postavit a bojovat za něj.

Schizofrenie spočívá i v tom, že nás vedení strany donutilo, udělat okresní a krajské konference a navolit kandidáty na kandidátní listiny pro volby do parlamentu, ale naši kandidáti dodnes neví, za jaký program mají bojovat! Nic nedostali, na ničem se nepodíleli. Místo, aby byli připraveni říct: Tento program budu jako komunista obhajovat a ze svého příštího platu dám straně tolik a tolik..., tak my prostě máme kandidáty, ale ne volební program.

A víte, co mě ze všeho štve nejvíc? Že na Programové konferenci už vůbec nikdo neřekl, že bezpodmínečně potřebujeme Program SOS KSČM na záchranu samotné existence komunistické strany. Dnes se nikdo o základní organizace, o členskou základnu, o aktuální aspekty stranické práce - absolutně nezajímá.

Poznámka další. Volba prezidenta. Když byl na časopis Charlie ve Francii spáchán teroristický útok a bylo tam zavražděno sedm redaktorů, tak se tam následně slétli potentáti a pomazané hlavy celého světa. Hlavně jen, aby byli vidět na televizních obrazovkách celého světa, aby všichni dostali náhradu cestovních výloh, zkrátka, aby se to slušně „prodalo“. Ale když jsme za vlády Zemana dovolili jako součást NATO, aby se bombardovala Jugoslávie a v Bělehradě rozhlas, kde zemřelo 28 redaktorů, tak nás to vůbec nezajímalo. A vy chcete volit Zemana? Člověka, který pomlouvá období budování socialismu u nás a nechce mít s komunistickou stranou nic společného?!

A koho teda volit? A to je správná otázka.

Dokud Komunistická strana Čech a Moravy nepostaví svého kandidáta, tak vlastně plivne svým členům a svým sympatizantům do obličeje. My přece víme, že nevyhrajeme! To víme. Ale nebojme se postavit člověka, kterému věříme a kterého budeme podporovat.

Jednu poznámku mimo pořadí. Karel Klimša tady o tom hovořil. Zmínil Vratimovský seminář. Strana musí mít pokud možno co nejvíce podobných kvalitně připravených seminářů. Mimo jiné proto, aby se na nich mohli prezentovat lidé, které bychom v čele strany chtěli mít. Ne aby se v jeden den konaly čtyři akce, protože neumíme organizovat a věci naplánovat. Ale abychom špičky strany přiblížili co největšímu počtu našich funkcionářů. (Jen tak mimochodem, na Václavkově Olomouci v roce 1996 bylo taky 400 lidí. A nevím, proč vedení okresního výboru postupně konference degradovalo. Dnes na padesát, někdy možná i méně, účastníků. Neuměli jsme toho využít. Je to otázka systému ideologické práce.

My občas říkáme - statistika nám říká, že 65 % lidí nejde volit. Je to jasné. Těch 35 % co jde k volbám, mají determinován svůj světový názor a mají přesně rozdané karty. A my bychom měli usilovat o těch 65 % zbý-

vajících. Ale těm my musíme něco říct, něco naznačit. Musejí nejprve pochopit, co vlastně chceme, ale aby to stálo zato.

Ale on je to problém. Víte, každá činnost, kterou děláme, je politikum. Všechno. Jdete do školy, do nemocnice, do práce, nejede vám autobus..., to je všechno politikum. A všechno to někdo řídí a je ovlivněn ideologickým nazíráním na principy společenského vývoje. Určitého ideologického systému. A pokud ten není systematický, provázaný, uchopitelný a pravdivý, tak nám lidé neporozumí.

Ideologická práce byla i za Lenina základní věcí. Ale uvědomme si, že ten Lenin neměl internet, neměl mobily. On měl jedny noviny „Jiskru“ a od sjezdu RSDRP v Praze roku 1912 měl „Pravdu“. Ale oni tehdy nevytvářeli fond na Lenina, ale bezpečnostní finanční fond na šéfredaktora Pravdy. Oni věděli, že když se začne psát pravda, tak šéfredaktora zavrou a musí být připraven seznam dalších šéfredaktorů, ale o rodiny těch zavřených šéfredaktorů se musí umět postarat.

A naše Haló noviny? Já neznám liberálnější tiskovinu u nás. To přece nejsou komunistické noviny, které by měly burcovat, informovat lidi, ukazovat na špatnosti kapitalismu, sjednocovat a vést komunisty ke změně politického systému. Nechtěli jsme z Haló novin udělat komunistický věstník?! Tak dobře. Haló noviny tak čte čím dál méně lidí, kteří by měli připravovat antilistopad. Tak tedy musíme mít něco jiného, co nás bude vzdělávat, vychovávat, třídně orientovat, sjednocovat...

Poznámka další. Počátkem července bude výročí Kurské duhy. Byl to zlom ve Velké vlastenecké válce. První osvobozená města Bělgorod a Orel se staly městy „pjérvovo saljuta“. Od té doby při osvobození dalších měst vždy vzplály oslavné ohnostroje.

My nemáme absolutní úctu k lidem, kteří za nás položili životy. A nejenom za nás. Za celou Evropu. Málokdo si to dovede představit. Položte si otázku za jakých podmínek by jste zítra šli do války jako musely národy Sovětského svazu. Národy, které po říjnové revoluci byly velice nevzdělané, na území, kde byla jedna z největších měř vykořisťování. Národy, které se v třicátých letech dvacátého století nadechly k lepšímu životu, kdy byl konečně dostatek chleba, základních potravin, oblečení... a najednou musely všechno znovu uvrhnout do zbrojení do přípravy na válku. Nepředstavitelné!

Skončila válka a začali znovu od začátku. Desítky milionů padlých a trvale invalidních. Desetitisíce měst a obcí zničených. Teprve v roce 1982 se vyrovnala mužská a ženská populace. Teprve o další čtyři roky doplatil Sovětský svaz Spojeným státům a Velké Británii dluhy za poskytnuté zbraně a motorová vozidla... A tak bych mohl pokračovat. To všechno

museli splácet, místo toho, aby se mohli rozvíjet. I když sami neměli, pomáhali nově se rodícím demokraciím na jimi osvobozených územích...

Měli bychom s velkou úctou, a slovanskou pokorou se hluboce sklánět před národy Sovětského svazu, že nás zachránili jako národ a všechny slovanské mírumilovné národy.

A přesto se najednou objeví lidské zrůdy, které válečné hrdinství druhé světové války zesměšňují a dokonce litují, že jsem byli osvobozeni.

„ParlamentníListy.cz“ přinesly v rozhovoru s paní Boženou Fialovou-Ivanovou, bývalou spojačkou - parašutistkou 2. čs. samostatné paradesantní brigády v SSSR z dob druhé světové války, informaci, že výtvarník David Černý jí řekl, **že kdyby jí nebylo tolik let, tak by jí za její politické názory rozmlátil pusu.**

Paní Božena Fialová-Ivanová je poslední žijící žena z 2. čs. samostatné paradesantní brigády v Jefremově, je jí devadesát let (narozena 18. května 1927). Davidu Černému je o čtyřicet let méně (narozen 5. prosince 1967). Takže o zkušenostech paní Ivanové nemůže vědět nic. Neprožil je.

A za jaké názory by chtěl D. Černý paní B. Ivanové „rozmlátit pusu“?

„Druhou světovou jsem prošla dvakrát. Z Luhansku na Ural a pak zase zpátky. Viděla jsem, co to všechno obnáší. V osmnácti jsem si myslela, že další válka už být nemůže, a podívejte se. Je mi skoro devadesát, a zabíjí se čím dál víc. Luhansk mi roste před očima. Teď, když to někdy vidím v televizi, bych brečela. Na Ukrajině je hlad, lidi odtamtud utíkají. Na koho čekají, na Američany? Je mi z toho špatně, jak se lidi pořád nedokážou domluvit. Zbraně se stále vyrábějí, někdo na tom bohatne a musí se to někde vystřílet. Proto se pořád válčí.“

A dále paní Ivanová o přepisování historie druhé světové války mimo jiné řekla:

„To jsou často dost blbý řeči. Válka je válka. Je to spoušť. Společnost, příroda, město, dědiny, všechno upadá. Všichni žijí přítomností, protože si říkají, že už zde být zítra nemusí. Kulka letí, koho zasáhne, tak to má spočtené.“

A nejvíce musel Černého rozzuřit následující její názor:

„Kdyby se posadil do zeleného tanku a projel s ním frontu z Ruska do Berlína, tak má plný gatě, hnědý kaliko. Ale teď je frajer, v míru, takže přemaluje tank, co stojí jako památník na náměstí, na růžovo. To je úcta k těm, kteří projeli válkou a v tom tanku umírali? Černý mi jednou řekl, že kdyby mi nebylo tolik let, tak mi tu pusu rozmlátí. Hrdina! Zapadá to do dnešních názorů, že my staří sem nepatříme. Odcházíme, to je pravda, a žijících je nás málo. Až to ukončíme, začne nový svět bez vzpomínek.“

Lidem jako D. Černý vlivem stupidních ideologických schémat nikdy nedošlo, že nebyt osvobození Československa v roce 1945 od nacistické okupace převážně Rudou armádou tehdejšího Svazu sovětských socialistických republik (SSSR), na kterém se i paní Božena Fialová podílela, tak by ani nebyli na světě.

David Černý je hrdina – na devadesátiletou babičku si dovolí, a demokrat – názorový nesoulad se přece řeší rozmlácením úst.

Tak může myslet a chovat se jen morální mrva, jinak česky řečeno hnůj. Je to hanba této společnosti, ale i ideově zmatené komunistické strany.

Poznámka předposlední. Žijeme v agresivní době. V posledních letech agresivita ve společnosti stoupá. Jako bychom zapomněli základní lidské hodnoty, ztratili morální a hodnotová měřítko života. A slůvka, za která nám babičky dávali lepance, se dnes objevují v televizi v přímém přenosu jako ta nejslušnější.

Neumíme se k sobě zkrátka chovat slušně, protože se vzájemně nerespektujeme a nevážíme. Neumí to ani politici ve vládě a v Parlamentu, ani lidé na pracovištích a často ani v rodinách to není bůhví co.

Fláterníci jsou hamižní, podvodníci sedí ve vládě, zločinci v parlamentu a celebrity všeho schopné nám káží o morálce. Mám pocit jako by si po sametovém převratu vzal bůh dlouhodobě dovolenou.

Agresivitou a nenávistí jsou protknuty sportovní utkání. Fanoušci by se nejradši pozabíjeli. Televizní zprávy jsou jedna velká dlouhá černá kronika. Na silnicích jeden pirát vedle druhého. Úplatky a korupce jsou znakem chytrosti. Jen neschopní a závistiví nevydělávají miliony měsíčně. Sport je už jen byznys ne fyzkultura pomáhající rozvíjet člověka. Mobily, počítače a internet jsou pro mladé nejvyšším stupněm lidské komunikace. Na filmy kde se neznásilňuje a nezabíjí se už ani nekoukáme a možná se ani nevyrábějí. Vládou nám neumětelové. Dělník je sprosté slovo. Zemědělci jsou dnes farmáři, ale zkažené maso, vajíčka a potraviny vůbec, nám vozí z Austrálie, Brazílie, Polska, Německa... Neumíme opravovat, ale jen vyměňovat. Vysoké školy jsou nařachnuté k prasknutí, ale moudrost utekla zadními vrátky. Tituly se rozdávají za docházku, ale úroveň vzdělanosti jsme mezi zeměmi klesli za dvacet let o sedmdesát míst, a bojím se dohlédnout, za kým vším z třetího světa se nacházíme.

Negativa převládají kolem nás... A při tom jsme tady jen na návštěvě.

Vím, život je jeden z nejtěžších. A to známé latinské rčení Carpe diem (Užívej dne), které poprvé použil římský básník Horatius, bylo myšleno – užívat dne smysluplně a ne zlotřile.

Jsem přesvědčen, že by po každém z nás měl v srdcích přátel a blízkých zůstat vryp na duši i na srdci. Zloba a nenávist nám zastírají úsudek a přestáváme vidět člověčinu kolem sebe.

A tak mi v závěru dovoluete připomenout dvě myšlenky jako hesla.

První, že „**Socialismus není o chudobě, ale o spravedlnosti!**“ To bychom si v našem zápase o budoucnost měli uvědomovat.

A druhá. Zopakuji volební heslo, které jsem tady před několika lety řekl a platí dodnes: „**Kdo nevolí komunisty - volí násilí, nespravedlnost, fašismus a válku!**“

Děkuji za pozornost!

OD VŘSR K ÚSPĚCHŮM A VYMOŽENOSTEM SOCIALISMU AŽ PO DNEŠEK

Jiří Horák

Je to zvláštní pocit vystupovat k již 100. výročí Velké říjnové socialistické revoluce, jež nemilosrdně sežehla absolutismus nejen ve své zemi, ale v širokém okruhu dalších částí světa a svým příkladem ukázala zdeptanému proletariátu jedinou cestu k vlastnímu osvobození.

Říjnová revoluce jako první socialistická revoluce světa, mimo jiné znamenala, že na scénu dějin vstoupil ve funkci vládního činitele, zcela nový činitel – dělnická třída – aby nastolil nový společenský řád. Poprvé v dějinách vyvstala před očima celého světa nová velmoc, řízená dělnickou třídou, která se i po

stránce formálně právní stala rovnocenným velmocenským partnerem imperialistickým velmocem. A poprvé v dějinách dělnická třída reprezentovaná a vedená bolševickou stranou tuto dobytou moc udržela a upevňovala. Teoreticky vyslovovaná možnost a dokázaná nutnost se stala skutečností.

Vítězství VŘSR znamenalo stěžejní přelom nejen v dějinách lidstva, ale i v dějinách světového kapitalismu, stěžejní přelom v osvobozeneckém hnutí světového proletariátu, stěžejní přelom v metodách boje a ve formách organizace, ve způsobu života a v tradicích, v kultuře a v ideologii vykořisťovaných mas celého světa.

I když českému dělnictvu nebyla známa cesta revoluční přípravy dělnické třídy Ruska (v té době poměrně nepočetné) a zůstala jí utajená i funkce dělnické strany jako revoluční strany nového typu, pochopilo, jak obrovský význam má pro dělnické hnutí první socialistická revoluce světa. Její ohlas byl o to mohutnější, že to byla dělnická revoluce. Obrovský zájem českého dělnictva o ruské události dokumentují i mani-

festace pořádané v Praze a v řadě dalších průmyslových měst, na nichž se český lid dožadoval přijetí návrhů na uzavření míru a práva národů na sebeurčení. I česká buržoazie, kradoucí se krok za krokem k moci, si uvědomovala, že Říjnová revoluce je jejím objektivním spojencem v boji s monarchií, která nemůže přežít tyto revoluční zvraty. Na druhé straně si však jasně uvědomovala, jak VŘSR ohrožuje její třídní zájmy. Nejen proto začala využívat oportunismu ve vedení dělnické třídy, a především pak ve vedení sociální demokracie.

Formování a vyhranění dvou názorových proudů v sociální demokracii - pravice a levice se začalo rýsovat hned po VŘSR. Vedením sociální demokracie, které mělo v ruce tisk a stranický organizační aparát, bylo záměrně brzděno a to i tím, že nechtělo zaujmout jasné stanovisko k Říjnové revoluci. Pravici tvořili tzv. kompromisní, kteří se socialismu báli, o marxistické revolučnosti a třídním boji jen mluvili, ale přitom žádnou revoluci či třídní boj vést nechtěli. Jak mi to připomíná některé představitelé a trendy naší současnosti. Proti kompromisnictví, politikaření a opatrnictví pravice se stavila marxistická levice, která nekompromisně a důsledně obhajovala požadavky socialismu. Vyvrcholením revolučního kvasu bylo založení Komunistické strany Československa, ke které se přihlásil i mladý Klement Gottwald, jehož 121. výročí narození si připomeneme 23. listopadu.

Velká říjnová socialistická revoluce otřásla světem a imperialismem, vytvořila mocné a viditelné středisko světového revolučního hnutí, jaké dříve toto hnutí nemělo a kolem kterého se mohlo sjednocovat a organizovat v jednotnou revoluční frontu proletářů a utlačovaných národů všech zemí proti imperialismu.

Domnívali jsme se, že VŘSR zasadila světovému kapitalismu smrtelnou ránu, ze které se už nikdy nevzpamatuje. Hmotě žel, jsme se mylili. Dostalo nás z jedné strany působení všech, kteří neprestali proti socialismu bojovat a rozvracet ho, a z druhé strany naše změššáctění, zpozdění, rezignace na důsledný boj proti revizionistům, oportunistům, farizejům, taškářům, šosákům a v neposlední řadě zrádcům ve vlastních řadách československých i mezinárodních. Vliv mělo i určité odtržení od těch, kteří nás měli nejvíce podporovat - od dělnické třídy a ostatních pracujících, kteří nám „fandili“.

Přes všechny chyby a problémy při budování socialistické společnosti se její výstavba stala nejlepším obdobím v historii Československa:

- Vybudovali jsme a vydržovali velkou lidovou armádu, která nejenom, že hlídala hranice, ale byla kdykoliv připravena pomáhat při živelných událostech či na jakémkoliv úseku národního hospodářství.

- Zajistili jsme práci všem svým občanům.
- Lidé si vydělávali tolik, aby každý mohl důstojně žít.
- Postavili jsme továrny v takřka každém městě.
- Elektrifikovali a plynofikovali republiku a v drtivé většině obcí postavili vodovody.
 - Postavili vodní, tepelné a atomové elektrárny.
 - Postavili nemocnice, zdravotnická zařízení a zajistili bezplatnou zdravotní péči, včetně sledování hygienické nezávadnosti.
 - Postavili statisíce bytů, posměšně nazývané králíkárnami, které ale mají dnes hodnotu milionů, ve kterých zajistili levné nájmy a levné energie.
 - Zajistili opravdu bezplatné školství na všech stupních a vybudovali školní budovy s tělocvičnami, hřišti a jídelnami.
 - Vybudovali v obcích kulturní domy, kina, knihovny, požární zbrojnice, obchody.
 - Vybudovali domy pionýrů a starali se o aktivity mládeže ve volném čase.
 - Postavili rekreační zařízení a poskytovali pracujícím rekreace na zotavenou za pakatel.
 - Postavili zimní a fotbalové stadiony, sportovní haly, plovárny a jiná sportovní zařízení.
 - Vybudovali bezprašné silnice, aby do každé vesnice bylo spojení. Stavěli dálnice.
 - Zajistili levné autobusové spojení do každé vesnice od rána do půlnoci.
 - Poskytovali slevu na dopravu studentům, pracujícím a důchodcům.
 - Zajistili soběstačnost v zemědělství a nezávadné, potravinářské výrobě.
 - Zajistili, že věci pro malé děti byly za směšně nízké ceny.
 - Zajistili, že neexistovali bezdomovci.
 - Dávali nevratné půjčky rodinám na koupi zařízení a stavbu rodinných domů.
 - Mladým rodinám poskytovali nenávratné a novomanželské půjčky.
 - Vybudovali telekomunikační systémy, rozhlasové a televizní vysílání.
 - Zajistili, že se lidé nebáli chodit v noci po městech a vesnicích a cítili se bezpečně.
 - Toto vše jsme dokázali, a přitom měli vyrovnaný státní rozpočet, národní jmění ČR ve výši 2,1 bilionu Kč (dnes by to bylo přibližně 10,5 bilionu Kč) a v podstatě žádné dluhy.
 - Po čtyřicetileté vládě nebyla republika zadlužená, naopak měla ve světě pohledávky.

Který národ naší velikosti dokázal to, co my do roku 1989? Využít a vyrábět trysková a dopravní letadla, atomové elektrárny, technologické celky, lokomotivy, tramvaje, trolejbusy, autobusy, osobní a nákladní automobily, traktory, motocykly, radary, špičkové zbraně – od tanků po pěchotní, včetně loveckých, tkalcovské stavy, zemědělské stroje, motory, turbíny, říční a námořní lodě, špičkové sklářské a porcelánové výrobky, podílet se na výzkumu vesmíru, vyrábět kvalitní ocel - včetně nere-zavějící, hutní výrobky atd., atd. A to všechno vyvážet do celého světa.

Byli jsme velmi schopná a důstojná společnost. Proto jsme povinni na to v našich vystoupeních nezapomínat a neustále o našich úspěších mluvit. Dnes to 100 let po VŘSR nechce řada lidí slyšet, jen si trvá na svých nesmyslech a potřebě provázanosti s „vyspělým Západem“, který si nás ochočil jako levnou pracovní sílu a odbytiště pro jejich, ne vždy kvalitní, produkty. Střední a mladá generace pod vlivem mediální kapitalistické propagandy nemá o výše uvedeném často ani potuchy. Možnost cestovat, tlachat na Facebooku, či si každý den moci koupit správně zahnutý banán, nás přišla velmi draho.

Dnešní vládní krize nám ukazuje jeden z mnoha aspektů poznání VŘSR. A to, že sociálně demokratičtí politici jsou skuteční „agenti“ v komunistickém a dělnickém hnutí, a že se vždy postaví na stranu mocných, na stranu kapitálu, na stranu války.

Současná úroveň rozvoje výrobních sil a společenského poznání vytváří, podle mého názoru, objektivní předpoklady pro to, aby se navždy skončilo s vykořisťováním člověka člověkem, s hladem, nouzí a zlostalostí utlačovaných národů. Rostoucí tempo vědecko-technického pokroku zde odkrývá možnosti, které lidstvo ještě nikdy nemělo. Tyto možnosti však nejsou využívány pro blaho pracujícího člověka, naopak stávají se prostředkem zvýšeného vykořisťování, kořistnického využívání přírodních zdrojů a závodů ve zbrojení.

Od doby vítězství VŘSR, kdy vzali pracující moc do svých rukou a prohlásili nejvyšším kritériem všech společenských změn zájmy pracujícího člověka, a v oblasti zahraniční politiky – program boje za mír, nezávislost a sociální pokrok národů, rozšířil se ostrý boj mezi kapitalismem a socialismem do všech sfér třídního boje, do ekonomiky, politiky a ideologie. Svým charakterem je pokračováním třídního boje mezi proletariátem a buržoazií dodnes.

Lidstvo došlo nyní k tak kritické hranici své historie, kdy volba další cesty společenského vývoje, otázka, které třídě, buržoazii či proletariátu svěřit svůj další osud – pro něj nabývá takové ostrosti jako nikdy dříve.

I proto jsem přesvědčen, že odkaz VŘSR bude platit i v budoucnu. Historie se opakuje, byť na novém základě.

KSČM STO LET PO VŘSR - CO A JAK DÁL?

Rudolf Košťál

Na tuto otázku, byť se to nezdá, lze jasně odpovědět. Záleží na tom, kdo a z jaké pozice bude odpovídat.

1. Pokud budeme hodnotit Velkou říjnovou socialistickou revoluci v duchu revolučních tradic, tak ji považujeme za nejvýznamnější osvobozující proces všeho proletariátu Ruska a jejich následovatelů v dějinách dělnického hnutí a ostatních pracujících, jako příležitost změnit svět ve prospěch nejen lidí práce, ale i celého lidstva.

2. Nebo z hlediska ustálené ideologické nejasnosti „vůdčích sil při transformaci KSČ na KSČM“, že šlo o revoluci nikoliv významnou, ale revoluci druhé kategorie.

Jelikož jsme členy KSČM, tedy nikoliv radikální politické strany, tak bychom měli VŘSR hodnotit v souladu se základním filozofickým přístupem obsaženým v dosavadních dokumentech KSČM. Jinak řečeno, že šlo o revoluci druhé kategorie, neboť se uskutečnila v zaostalém Rusku. Rovněž musíme zdůraznit z idealistických pozic, že se Leninovo pojetí komunistické strany koncem 20. a začátkem 21. století dávno vyčerpalo a že je nutno usilovat o paradigma nové, tedy v podobě strany plnící roli jakéhosi informačního servisu s dominantním apelem, že práce v parlamentu je rozhodující formou činnosti strany, neboť jde o dodržení volného soutěžení politických stran a hnutí, při důsledném respektování buržoazního pluralismu, zastřešeného neomezenou mocí kapitálu jako jedinou dokonalou formou fungování společnosti, společnosti standardně demokratické, která je jedinou zárukou bohatství, nejen těch nejschopnějších. Tedy bohatství získané jakkoliv v rámci tržní ekonomiky, zejména v peněžní formě, která je na trhu práce, nositelkou spravedlivého rozdělování prostředků ve společnosti!

Toto „nové“ paradigma degraduje komunistickou stranu z role předvoje dělnické třídy a ostatních pracujících do role strany, která je ve vleku živelného hnutí. Tím se však nejen ta část dělnické třídy transformovaná tzv. „Švarc systémem“ do jednotlivých výrobců, ale i ostatní dělníci a zaměstnanci, kteří jsou vykořisťováni, jsou odsouzeni k tomu, aby byli nástrojem v rukou buržoazie. Ono údajně „nové“ paradigma komunistické strany je ve skutečnosti starým paradigmatickým stran II. internacionály „zmodernizované“ ideology tzv. Socialistické internacioná-

ly. Autoři dokumentu Socialismus pro 21. století tak „tvořivě“ rozvíjejí v zásadě paradigma těchto „socialistických“ stran tím, že v podstatě negují jakoukoli roli revolučního subjektu a vše ponechávají jakémusi automatickému vývoji živelných sil.

Hlavní ideologové a „mudrlanti“ KSČM idealisticky tvrdí, že tato strana jako moderní levicová strana, musí jít cestou tzv. „revolučního reformismu“, kdy bude „buržoazii vázat tak, aby pro realizaci svých cílů musela jít na cestu třídní spolupráce“ (viz. M. Ransdorf, O krizi komunistického hnutí, s. 55-56).

Tím jsem ve stručnosti naznačil skutečný – programový přístup KSČM k VŘSR.

Objektivně je nutno dodat, že kořeny této deformace jsou vneseny do dějin především KSSS v r. 1956, kdy delegáti XX. sjezdu podleli falzifikačním argumentům tehdejšího předsedy ÚV KSSS, původem menševika, který vstoupil do VKS(b) až po VŘSR - N. S. Chruščova, poté formálně aktivního bolševika. Tak nastalo nové období postupné deboševizace, mnohdy rafinovaně skryté pod heslem „obnovy leninismu“, údajně opuštěného a nahrazeného stalinismem. Místo objektivního zhodnocení ušlé cesty výstavby socialismu, byl J. V. Stalin ošocen ze zrady leninismu a uplatňování svého kultu osobnosti. Tak přes útok na tzv. stalinismus se začal reálně jménem „leninismu“ podkopávat leninismus. Tím se KSSS a celé mezinárodní dělnické a komunistické hnutí začalo pozvolna ideově rozpadat v rámci maloměšťáckých iluzí o možnosti řešení vývoje socialistického budování společně s kapitalistickými zeměmi, neboť cestou mírového soužití zvítězí socialismus. Tak byla v duchu iluzí chruščovismu nakonec postupně transformována KSSS na stranu menševickou. Celý Sovětský svaz a jeho spojenci, byli „přineseni“ menševikem a zrádcem M. Gorbačovem a jeho příznivci na „zlatém tácu“ především představitelům Spojených států, Německa, Velké Británie a Francie a veškerému kapitálu. Svět kapitálu a maloměšťáků jásal!

Co a jak dál?

Odpověď je zdánlivě jednoduchá. Tou je nikoliv reforma KSČM, ale renesance její politiky v duchu základních komunistických hodnot, jako je: důsledný zápas za prosazení respektu k objektivním sociálně-ekonomickým a společenským zákonitostem při výrazné převaze společenského charakteru práce; získat revoluční aktivitou většinu pracujících pro naplnění odpovídajícího charakteru společenského řízení ekonomiky cestou socialistického plánování a koordinace; společenské řízení státu při omezení soukromovlastnického přivlastňování výsledků vytvořených společenských statků; místo formální buržoazní demokracie, získávat lid

pro realizaci skutečně lidové demokracie, tedy růstu podílu občanů na tvorbě politiky a odpovědnosti za její realizaci ve prospěch většinových politických zájmů; nepřipustit návrat sobeckých, egoistických a bezohledných zájmů prosazovaných na účet ostatních, přivlastňováním si výsledků jejich práce a činnosti.

Zkušenost je taková, že v žádné předešlé ekonomicko-spoločenské formaci, nedošlo k „dobrovolnému“ předání moci sociálně spravedlivějšími silami, které převzaly a budovaly spravedlivější společenské uspořádání socialismus po svých rodičích a prarodičích! Oni nesli nejtěžší díl odpovědnosti za budování základů socialismu a objektivně byly nuceni i ke krokům, které by nebyly použity, kdyby se odcházející politické síly nebránily zejména v Rusku i zbraněmi, za podpory intervenčních armád a nevyvolávaly by i občanské války. Naši předci, zvláště v naší zemi ve složité době s nasazením umu, tolerance k získání většiny společnosti k odstranění vykořisťování, byli nuceni k potlačování snahy feudálů a kapitalistů použít donucovací prostředky. Když tyto bolestné stránky života se postupně zmírnily a byly chápány jako daň za sociální pokrok, přišla doba, kdy lidé zapomněli, co stálo životy a utrpení mnohých v procesu vzniku nového společenského řádu, socialismu. Místo maximálního úsilí pro jeho zachování a rozvoj i v důsledku chybných politických rozhodnutí, došlo k dehonestaci všeho, co lidé společnou prací a úsilím a mnohdy dobrovolně a zadarmo vybudovali, dosáhli.

Mnozí i čelní funkcionáři socialistického politického systému tak naivně zmatení „výkladní skříň“ vyspělých buržoazních zemí s vírou, že i oni opustivše spravedlivější společenský řád, nechajíce absolutní většinu obyvatel na holičkách, podleli iluzím opakovat „pražské jaro“ a přidali se k disentu. Přestali vnímat, že zradili systém, kde nebylo nezaměstnaných, chudoba, byla jistota práce a přiměřeného uplatnění, zradily život a boj předešlých generací vykořisťovaných, kteří byli v rámci buržoazní demokracie umírat na válčistických prvních a druhé světové války!

Jsem si vědom, že má slova budou nepřijatelná pro mnoho členů i funkcionářů KSČM. Přesto v závěru zdůrazňuji, že základ úspěchu a dá se říci i možnost pokusu o rehabilitaci idejí komunistické strany, jejího návratu k marxismu-leninismu je v jeho očistěné podobě od násosů subjektivismu, voluntarismu, pragmatismu, revizionismu a zejména oportunismu. Nejde o známkování, ale návrat k třídnímu pojetí politiky, aby komunisté v každé době byli na straně lidí práce, námezdně pracujících, vykořisťovaných, to jsou také drobní rolníci, živnostníci a podnikatelé. Jejím prvořadým úkolem bude návrat ke zbytku rozbité dělnické třídy a pomoci jí k transformaci třídy o sobě v třídu pro sebe. Pomoci

zvláště dělnické „aristokracii“, aby se nestavěla nad ostatní dělnictvo. Komunisté budou také důsledně a odhodlaně vyžadovat, aby ti nejbohatší odevzdali více prostředků při odvodu daní, podíleli se výrazně na financování společenské spotřeby, aby počítali s tím, že neuniknou veřejné kontrole.

VŘSR POKRAČUJE KOREJSKOU REVOLUCÍ DODNES

Lukáš Vrobel

Vítězství Velké říjnové socialistické revoluce před 100 lety bylo mocným podnětem pro rozvoj revolučního hnutí v mnoha zemích světa. Proletářské revoluce v dalších zemích nebyly v té době úspěšné především z toho důvodu, že nebyly vedeny dostatečně organizovanými a uvědomělými předvoji. Kromě Mongolska se tak až do konce druhé světové války žádná země k budování socialismu nepřipojila.

Ačkoli dokonce i mnozí zastánci socialismu tvrdí, že myšlenky Říjnové revoluce a Leninův odkaz byly záhy po jeho smrti sovětským vedením a Kominternou opuštěny, fakta dokazují, že právě v období, kdy v čele Sovětského svazu stál J. V. Stalin, dosáhla socialistická

revoluce největších úspěchů ve svých dějinách, ve vnitřní i vnější politice. Říjnová revoluce nebyla otázkou několika dní, nýbrž proces budování socialismu pokračoval a rozvíjel se úspěšně přinejmenším do Stalinovy smrti nebo zlomového XX. sjezdu KSSS, který zasadil těžkou ránu světovému revolučnímu hnutí. Nejenže jej ideologicky podryl, zbavil jej sebedůvěry a vystavil kolísání a pochybnostem, ale otevřel i cestu k liberalizaci v ekonomice, tržním reformám a postupnému návratu ke kapitalismu, dovršenému v éře tzv. přestavby nejhanebnějšího zrádce Gorbačova, odchovance Chruščovova a Brežněvova revizionistického aparátu.

Světodějně vítězství Sovětského svazu ve Velké vlastenecké válce a osvoboditelská mise Rudé armády umožnily mohutné vítězství socialismu ve světovém měřítku, které můžeme označit za novou fázi světové socialistické revoluce a úspěšné pokračování Říjnové revoluce r. 1917.

V důsledku sovětského revizionismu a likvidátorství a jeho přebírání vedením většiny států socialistického tábora došlo brzy po Stalinově smrti k vážnému rozkolu mezi socialistickými státy. Ve většině z nich zvítězila kontrarevoluce otevřeně na přelomu 80. a 90. let, v některých zůstala zachována vedoucí úloha formálně komunistické či dělnické strany, ale hospodářství bylo v podstatě převedeno na tržní mechanismy, čímž byly sociální výdobytky značně oslabeny a boj proti imperialismu zpravidla zůstal zachován nanejvýš na úrovni fráží.

Našlo se však několik států, jejichž vedení se postavilo sovětskému likvidátorství. Této pozici za svou záchranu a úspěšnou existenci dodnes vděčí Korejská lidově demokratická republika, která je posledním ze států bývalého socialistického tábora, jenž zásadově obhajuje antiimperialistickou pozici a udržuje socialistické zřízení na principu společenského vlastnictví výrobních prostředků a kolektivismu.

V letošním roce si kromě 100. výročí VŘSR připomínáme 105 let od narození věčného prezidenta KLDK generalissima Kim Ir Sena. Ten je tvůrcem myšlenky čučche, kladoucí důraz na absolutní soběstačnost a na lidové masy, které rozhodují vše. Tato myšlenka umožnila překonat jak sovětský revizionismus od 50. let, tak čínský příklon ke kapitalismu od 70. let a vytvořila podmínky pro přežití KLDK v nesmírně obtížné situaci po rozpadu socialistického tábora. Čučche věnuje výraznou pozornost nadstavbě a v tomto směru kulturní revoluci. Důkladně promyšlená a vysoce účinná agitace a propagace v KLDK prokázala za desítky let imperialistického a revizionistického obklíčení, že skutečně míří na myšlení lidí, na jejich uvědomělou podporu socialistické revoluce a nezávislost k třídním nepřátelům, a nikoli na pouhou formální neuvědomělost a naprosto laxní poslušnost.

Soudruh Kim Ir Sen se poučil z nejednoty revolučního hnutí v Koreji v období před druhou světovou válkou, která vedla k mnoha neúspěchům a obětem. Proto vedl a vychoval společnost osvobozené severní části Koreje v duchu jednomyslné jednoty, v duchu jednoty vůdce, strany a lidových mas. Velkou úlohu věnoval mládeži a patří k jeho největším zásluhám, že se mu podařilo předat vedení korejské revoluce z rukou první generace revolucionářů generaci, která už vyrostla za socialismem. To se v žádné jiné socialistické zemi bez obnovy tržního hospodářství v podstatě nepodařilo.

Ve svých vzpomínkách „Ve víru století“ napsal: **„Definovali jsme mládež a studenty jako plnohodnotnou hlavní sílu revoluce a odklonili jsme se tak od starého názoru, podle něhož hnací síla revoluce byla spatřována především v dělnictvu a rolnictvu. Náš názor se potvrdil**

v průběhu mládežnického a studentského hnutí.“ (*Kim Ir Sen: Ve víru století 1, Futura, Praha 2000, s. 220 – 221.*)

Dnes už je v socialistickém zřízení KLDK vychována třetí generace, v duchu tak vyspělé socialistické kultury a morálky, jakou my jsme nikdy nepoznali. Šťastná země socialismu oslaví v příštím roce 70 let své existence, své socialistické revoluce. Inspirována VŘSR ve svém vítězství a stalinskými pětiletkami ve svém budování, stojí dnes v čele světového boje proti imperialismu, za národní nezávislost a společenský pokrok. Plní tak podobnou úlohu, jakou před vznikem socialistického tábora hrál Sovětský svaz.

V KLDK pokračuje odkaz VŘSR, odkaz ozbrojeného boje proti imperialismu, dodnes. Je morální povinností všech pokrokových lidí tuto pevnost bránit. Pokud si to část světového komunistického a dělnického hnutí neuvědomuje, je odsouzena hrát úlohu služek buržoazie a ohlu-pování pracujících mas. Pak nebude velká škoda, skončí-li toto hnutí na smetišti dějin. Ztráty nebudou velké, na většinu společnosti kapitalistických zemí už jeho trosky nemají žádný vliv. Proti většině není třeba represe, zničila je deprese. Oproti tomu v KLDK jde o život 25 milionů lidí, kteří jsou odhodláni svou revoluci bránit a nevzdají se svých sociálních výdobytků tak snadno, jak jsme to ke své škodě a věčné hanbě dopustili my v ČSSR. Měl jsem možnost se o tom přesvědčit při svém dubnovém pobytu v krásné a šťastné severní části Koreje. Nepodléhejme imperia-listické propagandě proti této zemi a nemilosrdně vyházejme z řad komunistů ty, kdo tomuto štvání přisluhují.

Ať žije korejská revoluce, ať žije proletářský internacionalismus!

ČEŠI – ÚČASTNÍCI VŘSR

Blažena Brantalová

Chtěla bych krátce uvést moji krátkou vzpomínku u příležitosti 100. výročí Říjnové revoluce. V první světové válce narukovali do rakousko-uherské armády i Češi. Řada z nich byla poslána na východní frontu. Ale ne všichni chtěli bojovat proti slovanským bratrům, proti Rusům, proti Ukrajincům a dalším. Nechali se zajmout a potom později vstupovali do Rudé armády. Zúčastnili se revolučních bojů i občanské války v pozdějším Sovětském svazu. Do Československa se potom vraceli ne jako legionáři, ale jako rudoarmějci. V létě 1921 a později vstupovali do komunistické strany tady v Čechách, zastávali stranické funkce a mnozí z nich byli za okupace fašistickým Německem vězněni. Po roce 1945 byla ustavena společenská organizace Svaz protifašistických bojovníků. Skládala se ze секcí - političtí vězni, barikádníci, partyzáni, ale také i Svaz československých rudoarmějců. V roce 1970 jich žilo ještě více než čtyři sta. 9. května 1970 na vojenské přehlídce v Praze na Letné, byli zařazeni do čela přehlídky českoslovenští rudoarmějci. Z Moskvy byly pro ně půjčeny, přivezeny dobové uniformy... Scházeli se na různých shromážděních...

Proč o tom hovořím? Jedním z nich byl i můj táta. V době první světové války působil na Ukrajině... Po zajetí byl vězněn v káznici a po útěku byl v rudé armádě. Účastnil se bojů proti petljurovcům a proti Denikinovi. Vrátil se do Čech na konci roku 1920 přes Moskvu, kde absolvoval ještě školení jak to dělat u nás v české republice. V roce 1921 vstoupil do komunistické strany. Mám s sebou malou dokumentaci, několik fotografií, které vám nechám prohlédnout. Odznak k desátému výročí Velké říjnové socialistické revoluce a další odznaky.

Chtěla jsem jenom připomenout, že i Češi byli přímými účastníky říjnové revoluce.

MINULOST A SOUČASNOST

Antonín Vávra

Vážené soudružky a soudruzí, jsem rád, že mohu být tady s vámi.

Minulost a současnost - tak nazývám svoje téma. Za socialismu bylo líp. Bylo školství zadarmo a na té nejvyšší úrovni. Zdravotnictví - nemocnice patřily pod stát a ne pod kraje. Práce byla pro všechny a také byla povinná. Nebyli žádní bezdomovci. Firmy patřily státu. A byla tam i práce v těch firmách. V devětaosmdesátém přišel zlom, kdy byl majetek státu ukraden, zprivatizován a byl předán lidem, kteří ten majetek rozprodali a peníze vyvedli do zahraničí. A to byl sakramentský nepořádek.

U privatizace stál také pan Babiš, Lhář a podvodník. Jak to je známo v dnešní situaci. Začal budovat Agrofert. Získal pod sebe Unipetrol, Omnipol, Prefu a další. Byl sympatizant ODS, těch největších zrůd. A když se mu nezamlouvalo, co dělá politika ODS, tak založil hnutí ANO. Lidé mu na to skočili. A začali ho volit, když říkal: bude líp. Ale naopak, ono je hůř. Jelikož je ve střetu zájmu. Vlastní média a rozhoduje, co se do těch médií, do těch novin, bude dávat. A to je samozřejmě špatně.

Za druhé, mladá generace nemá zájem o politiku. Chodí radši na sociální síť, chodí popíjet s kamarády do hospod, ven, místo, aby se zajímali o dění v politice. A také, aby se zajímali o politiku KSČM. Buržoazní systém jim vyhovuje, protože nemusí chodit do práce. Mladým lidem je ve školách vtlačováno do hlav, že jsme špatní a jak jsme vedli špatně politiku před rokem osmdesát devět. A s tím musíme něco dělat, aby nám věřili. A proto nám musí pomoci vedení ústředního výboru, jak přilákat mladé lidi. Jinak se domnívám, že ty lidi nezískáme.

Vládní krize vznikla kvůli Babišovi a jeho korunovým dluhopisům. Ale nezapomeňme na vládu. Co udělala ČSSD s OKD?! A proto by měla vláda skončit, Sněmovna by se měla rozpustit a měly by být vyhlášeny předčasné volby. A my bychom měli s tím režimem skoncovat, začít pracovat a navrátit se k socialismu. Čest práci!

USILOVAT O AVANTGARDNÍ POSTAVENÍ

Antonín Bartoň

Nepřipravil jsem si k tématu konference předem žádný diskusní příspěvek. Chci ale reagovat na úvodní referát, na přednesené příspěvky, odezvu na ně, prostě na jednání dnešní konference.

Podle názoru příbramských komunistů materiály předložené k diskusi před IX. sjezdem KSČM neoslovily členy strany, natož aby zaujaly veřejnost. Byly kritizovány za nejasnou formulaci čeho, a jak chce naše strana dosáhnout a za nedocení úspěchů dosažených naší společností pod vedením KSČ.

Nedokázali jsme z minulosti vyvodit poučení a zjednat nápravu. Považuji za chybu, že IX. sjezd nepřijal nový srozumitelný program strany odpovídající vědeckému světovému názoru. IX. sjezd nepřinesl rozhodující obrat na marxisticko-leninskou orientaci KSČM.

Ústřední výbor podle mého názoru není i nadále veden k utváření a prosazování třídní politiky naší strany a k úkolování výkonného výboru. Ústřední výbor není aktivní, je nekritický a nevolá k odpovědnosti volené funkcionáře a poslance za nedostatečnou komunistickou angažovanost na veřejnosti.

V konfrontaci s politikou a událostmi souvisícími s VŘSR není naše strana dnes schopná organizované reakce na společenské dění a nemá na to, aby byla vedoucí silou pracujících. Takové postavení jsme si nevybojovali.

O postavení avantgardní strany pracujících ale musíme usilovat. Musíme mít takový cíl, takový program, který lidé budou chtít a něco pro jeho uskutečnění udělají. Jedině tak uspějeme ve volbách. V úvodním referátu a v diskusních příspěvcích bylo uvedeno dost poznatků o našich pochybeních a nedostacích i námětů jak s nimi bojovat a práci zlepšit.

Z našich vnitřních potřeb vyvstala nutnost organizovat prostor pro utváření ideové jednoty a organizovanost strany k práci. Proto vítám jednání na k tomu pořádaných stranických konferencích, seminářích či poradách a lituji, že Výkonný výbor ÚV KSČM nenalezl možnost projednat možnost svolat a zorganizovat celostátní programovou konferenci, tak jak to navrhovala Okresní organizace KSČM Praha-východ. Pokud se nedokážeme poučit z minulosti a vypořádat se s vlastními nedostatky

a chybami, těžko může KSČM usilovat o vedoucí postavení strany pracujících. Obtížně můžeme uspět ve volbách.

Naše problémy musíme řešit výhradně uvnitř strany a stanovy strany nám to umožňují. Apeluji tady na vás, na komunisty, získávejte a přesvědčujte naše členy strany o správnosti a nutnosti třídního přístupu k řešení společenských záležitostí, vyžadujte a úkolujte námi volené členy okresních a krajských stranických výborů, člena ústředního výboru k takovému jednání, požadujte svolání celostátní konference.

Programové prohlášení Marxisticko-leninského odborného klubu s námětem na Minimální strategický program komunistické strany by si pořádání takové konference zasloužil. Vyvedme stranu z přihlížení ke společenskému pohybu, do jeho ovlivňování do jeho tvorby.

Je to naše společná odpovědnost!

KAM KRÁČÍ TENTO SVĚT?!

Václav Čermák

Dějiny lidstva mají mnoho společenských revolucí, ale žádnou z nich nelze přirovnat k Velké říjnové socialistické revoluci v Rusku, k jejímu charakteru a obsahu, k její velikosti šíři a hloubce, k jejímu nesmírnému vlivu na ostatní země světa. Byla nejmohutnější lidovou revolucí svým rozmachem a nejhlubší revolucí svými úkoly a následky. O jejím světodějném významu není pochyb. Její odkaz pro dnešek vidím zejména v tom – bránit a rozvíjet odkaz Velké říjnové socialistické revoluce jako živou inspiraci perspektiv lidstva. Jak vnímám situaci, tak si troufám říci, že je současný svět doslova těhotný

nutností revolučního boje za novou společensko-ekonomickou formaci.

V nedávných dnech jsme si připomínali konec války a vítězství, kterého dosáhla první socialistická země, která se zrodila z uskutečnění VŘSR. Bylo to ekonomické, vojenské i lidské vítězství první socialistické země, která zrušila vykořisťování, nad kapitalismem, který porodil fašismus. A právě rozvoj socialismu v tehdejší Sovětské svazu je spojen s hrdinstvím a duchem Rudé armády ve Velké vlastenecké válce a navždy s ním bude spojena záchrana lidstva před fašistickým otroctvím. To dokázal pouze stát, který se pod vedením bolševické strany zrodil z Října.

Dnes opět čelíme selhání mezinárodního společenství, nástupu fašismu a válečnického štvání. Ve světě vzrůstá geopolitické napětí mezi světovými velmocemi, opět se uplatňuje právo síly a rozpoutávají se válečné požáry. V posledních desetiletích proběhlo brutální zničení řady států, došlo k řadě krutých válek. Světový mír je nebezpečně rozbourěný, veliký počet obyvatel je v uprchlických táborech bez potravy, vody, proudu a bez základních podmínek pro život, protože jim byly zpusťošeny jejich vesnice a města, byl zničen veškerý jejich majetek, který získali během staletí. Ničení měst dosáhlo obrovských rozměrů, bylo zničeno veškeré hospodářství a infrastruktura mnoha zemí. Ztráty životů lidí

jsou nedozírné. Už nikdo nepočítá zahynulé, zraněné, vyhnané, vystěhované, zubožené, hladové a přivedené do neštěstí! Řinčí se zbraněmi na Ukrajině, Sýrii, Gaze, Iráku, hrozí se Severní Koreji, Íránu, zavádějí se sankce proti Rusku, které obkličují a izolují.

Takže se musíme ptát, kam kráčí tento svět? Podle mě, jde do úplného chaosu, nepořádků, bezvládní. Soukromé vlastnictví výrobních prostředků strhává společnost do univerzální krize a hrozí přerůst do všeobecné katastrofy naší planety. Zabránit této katastrofě může jen opětovná přeměna kapitalistické společnosti socialistickým směrem. A právě v tomto ohledu se stává Velká říjnová socialistická revoluce živoucí inspirací pro revoluční síly dneška.

Hybatelem těchto změn může být jenom komunistická strana, která vychází z marxisticko-leninské teorie. Historickou povinností komunistických stran v této aktuální politicko-ekonomické situaci ve světě a ve svých zemích je využít všech dostupných prostředků k uvědomování lidí o hrozícím nebezpečí. Postavit se do čela odporu ohrožených a utlačovaných lidových mas a být připraveni převzít odpovědnost za zachování lidské existence na zemi a nastolení sociálně spravedlivé společnosti. Je však dlouhodobě zřejmé, že politická linie KSČM s takovou povinností a odpovědností zatím ve své práci moc nepočítá.

Chci se vyjádřit alespoň ke dvěma okruhům, které v tomto smyslu považuji za podstatné v našem komunistickém hnutí. První je upevňování úlohy komunistické strany jako revoluční dělnické strany a jejího svazku s rolnictvem a pokrokovou inteligencí. Základní otázkou, teoretickým i praktickým východiskem, které rozhoduje o charakteru komunistické strany, je, zda se sama považuje za stranu dělnické třídy hájící zájmy její a většiny národa a zda takto k dělnické straně přistupuje ve své činnosti. Jsem názoru, že takovému pojetí strany jsme „na hony“ vzdáleni, což si myslím, že je vážná chyba a že je třeba vrátit politice KSČM dělnický, třídní charakter.

Pokud neprosadíme obnovu orientace strany na dělnickou třídu, obnovu spojení strany s třídou, pak nedokážeme vůbec nic. Rozhodující silou nikdy nemůže být strana. Rozhodující silou jsou a mohou být pouze pracující. Strana může jen jediné: pomáhat jim, aby pochopili, uměli si srovnat, že v kapitalismu je to politika proti nim, že jsou vykořisťováni tím nejhrubším způsobem a že tento společenský systém jim nic jiného nepřinese. Začít formovat uvědomění dělníků, učit je, aby dovedli sami uvědoměle hájit své zájmy, to je jedním z důležitých posláních strany.

Druhým okruhem, máme-li plnit poslání komunistické strany, je efektivní politická práce. Leninské principy a normy výstavby vnitřního ži-

vota strany, jejich důsledné a tvůrčí uplatňování v praxi, jsou jedním ze základních faktorů podmiňujících rozvoj nejen komunistické strany samé, ale i její schopnosti působit směrem k veřejnosti. Plně to potvrdila i historická zkušenost mezinárodního dělnického a komunistického hnutí. Není proto náhodné, že význam, poslání, obsah a objektivní nutnost uplatňování těchto principů a norem se v činnosti strany vždy kladl na přední místo při řešení konkrétních problémů společenské praxe. Bez těchto principů si lze těžko představit samu existenci komunistické strany.

Mám-li se tedy vyjádřit v souladu se zadáním dnešní konference „co dělat“, tak jsem přesvědčen, že pokud chceme obstát ve složitosti doby a naplňovat svoji historickou úlohu, být připraveni na složité situace a na velké sociální střety, musíme chtít nechtě dát stranu ve všech směrech do pořádku. Její akční, ideovou a organizační jednotu.

Dovolte mně ještě jednu věc. Jako marxisticko-leninský klub, o jehož činnosti jsem předešlé konference informoval, jsme od IX. sjezdu očekávali, resp. jsme doufali v to, že si vedení strany uvědomuje závažnost situace a dospěje k názoru, že je nutné přijmout nový, ofenzivnější, aktualizovaný a srozumitelný program strany. Současný, tzv. Kladenský z roku 1992 vznikl jako defenzivní a kompromisní odpovídající dobovým podmínkám vzniku. Dokonce jsme v rámci předsjezdové diskuse předložili návrh dokumentu pod názvem „Programové prohlášení - minimální program“ jako návrh, který by mohl být inspirací, vodítkem nebo předlohou pro nový program KSČM. Vedení strany v přípravě sjezdu ani samotný sjezd na to nereflektovali.

Stále jsme jako klub názoru, že pokud chceme mít na vývoj událostí vliv, nebojím se říci, pokud chceme přežít a neupadnout do bezvýznamnosti, musíme provést zásadní revizi programu, priorit a metod práce strany. Opět proto k diskusi a posouzení předkládáme, o nové poznatky upravený materiál „Programové prohlášení – minimální program komunistické strany“, ve kterém říkáme, z čeho komunistická strana vychází, co je jejím cílem a co by spolu se všemi lidmi a pro lidi prosazovala v případě, že by ve svém úsilí získala většinovou důvěru lidu pro revoluční přeměnu společnosti.

Jeho návrh je v tištěné podobě k dispozici na naší konferenci. Chceme na něj upřít vaši pozornost a požádat vás o jeho prostudování a v případě, že se s uvedenými myšlenkami ztotožníte, i o podporu a jejich využití v případných diskusích a tvorbě nového programu strany, pokud se strana k tomu odhodlá.

BRAŇME HISTORICKOU PRAVDU!

Jiří Bulka

Určitě nechci jenom pietně vzpomínat na slavnou minulost a její současníky, kteří ji tvořili a bránili. Jsem přesvědčen, že Velká říjnová socialistická revoluce byla a zůstává zásadní světodějnou událostí, že její příklad a dosažené výsledky ovlivnily zásadním způsobem celé dvacáté století a že zůstává inspirací pro všechny utlačované a vykořisťované i dnes. S obdivem a úctou se musíme sklonit před revolučním nadšením dělníků a rolníků, vojáků, kteří v podmínkách občanské války a intervence imperialistických států se všemi průvodními jevy, jako je teror, násilí, okupace, nedostatek základních prostředků pro život i obranu, dokázali revoluci uhájit a zahájit novou etapu výstavby země. Zásadní a podstatnou roli v tom boji a úsilí hrála bolševická strana s Leninem a Stalinem v čele. Dokázala organizovat a sjednocovat masy, politicky a třídně je uvědomovat a zapojit je do obrany a budování země.

Za pouhých dvacet let byla země nucena bránit se agresi fašistického Německa. To už ale byla v docela jiné situaci její politická stabilita, hospodářská síla a vojenská síla. Slavné vítězství potvrdilo roli Sovětského svazu jako světové velmoci, kterou je třeba respektovat. Nastala etapa poválečné obnovy. Jaké měly světové velmoci podmínky po válce, všichni víme. Nejvíce postižené byly státy, přes které se přehnala válka, především SSSR. Utrpěl obrovské ztráty na lidech, došlo k rozbití základních výrobních prostředků a celkové devastaci fašisty okupovaných území. Ale právě tehdy se ukázala síla a přednost socialismu. To s hořkým uznáním konstatoval i strůjce studené války W. Churchill na adresu J. V. Stalina: „převzal zemi dřevěných rádel, a změnil ji v atomovou velmoc“. My víme, že tím musel uznat heroismus a obětavost sovětských lidí a komunistické strany, která získala mnoho zkušeností v oblasti budování i obrany. Po nástupu N. S. Chruščova však došlo k ne-

gativnímu obratu, znamenajícího postupný ústup od marxismu-leninismu s důsledky, které po nástupu M. S. Gorbačova vedly k destrukci strany a celého státu a také celého socialistického tábora.

Považoval jsem za nutné tyto skutečnosti připomenout, aniž bych se pouštěl do hlubšího rozboru historie proto, abych mohl srovnávat na několika příkladech, jak my, čeští komunisté, chápeme otázku, položenou v názvu naší konference, co a jak dál. Pokusím se naznačit některé problémy.

Zásadní je boj proti antikomunismu a falšování dějin s přibližujícím se termínem 100. výročí VŘSR, ale nejen s ním, stále a vytrvale i v budoucnu. Budeme muset čelit mnoha lžím a nenávisným kampaním rozvíjeným a rozšiřovaným přes média v období volební kampaně a po jejím skončení. Je nutné se připravit na aktivní obranu počínaje vedením strany, přes poslance a zastupitele, funkcionáře strany a členy ZO. V diskusích a veřejných vystoupeních je důležité vystupovat věcně a rozhodně, s využitím připravených argumentů. Zatím stále spoléháme na znalosti členů z minulosti, ale to dnes již nestačí. Bylo by žádoucí, aby vedoucí představitelé strany pracovali také v oblasti teorie, aby nepodceňovali její význam pro konkrétní praxi. Vždyť Lenin i Stalin jim mohou být příkladem takového přístupu, stačí se seznámit s jejich spisy!

Je nutné zaměřit pozornost na rozšiřování znalostí teorie marxismu-leninismu a jejich praktickou aplikaci v současnosti všemi našimi členy a funkcionáři především. Potřebujeme umět dělat srozumitelnou politiku mezi našimi občany, aby pochopili, že cíl, o který usilujeme, tedy socialismus, je i pro ně životně důležitý a stojí za to pro něj pracovat. Musíme ve straně přistoupit více ke konkrétním činům, jednoznačně a nekompromisně. Ale to zatím vůbec neděláme. Přistupujeme k problémům a k jejich řešení alibisticky, bojácně a tím se skoro přibližujeme k praktikám ostatních stran a hnutí v republice. Pozorovatelné to je v Poslanecké sněmovně, v podmínkách „parlamentní demokracie“. Výběr kádrů do čela našich kandidátních listin pro nastávající volby do PS parlamentu je dalším příkladem a to velmi smutným. S většinou ze stávajících poslanců za naši stranu a po zkušenostech, jaké s nimi máme po jejich mnohaletém působení v Poslanecké sněmovně, našich cílů nedosáhneme ani náhodou. A je to vinou nás všech, kteří měli možnost se podílet na výběru kandidátů, ZO KSČM počínaje a schválením na ÚV KSČM konče. Podlehli jsme stereotypu a opakujeme staré chyby. Při tom máme v každém kraji mladší, velmi schopné soudružky a soudruhy, které by určitě lidé volili, ale ty jsme do čela kandidátky neprosadili. To již nyní do nastávajících voleb nenapravíme. Musíme proto v nastáva-

jícím období tyto perspektivní kádry, popř. nestraníky, kteří se do čela kandidátky do Poslanecké sněmovny nedostali, začít ihned a soustavně v členské základně a na veřejnosti připomínat při všech příležitostech a využívat je také v různých funkcích.

Komunisté, bolševici museli věnovat maximální pozornost kádrům. Nesměli se bát svěřit i velmi odpovědné funkce mladým lidem, které skutečná praxe dokonale prověřila. Mladí lidé si této důvěry vážili. Pracovali, bojovali a také studovali. Z nich vyrostli hrdinové Velké vlastenecké války, nová sovětská inteligence, straničtí funkcionáři, ředitelé podniků a kolchozů, vědci a výzkumníci, vojáci a mistři různých oborů. I to může být inspirace pro naši stranu, pokud dokáže nabídnout skutečný a reálný program proměny společnosti!

Nemohu vynechat ještě jeden příklad – současnou vládní krizi a reakci naší strany na ní. Výkonný výbor ÚV KSČM přijal stanovisko, ze kterého vyjímám: „Jediným řešením v zájmu občanů je proto vypsání předčasných voleb do PS PČR. Když to KSČM navrhla v lednu tohoto roku, získání potřebné ústavní většiny narazilo na politické ambice i osobní vypočítavost subjektů, kterým jsou životní zájmy země lhotejně. Jsme i nadále připraveni jednat se zástupci odborů, hnutí a občanských iniciativ, které se situací cítí právem ohroženy. Nynější vládní krize potřebu demokratického východiska jen dál umocňuje.“

Domnívám se, že to ukazuje, jak naše politika nevybočuje z nastaveného rámce. Od naší strany bych očekával, a nejen já, že vydá výzvu k občanům, aby dále netolerovali tyto praktiky boje o moc a ekonomické výhody, aby žádali okamžité odstoupení vlády a vypsání předčasných voleb na shromážděních anebo v petiční akci, kterou naše strana vyhlásí. Jak bylo vidět z organizovaných demonstrací proti prezidentu Zemanovi a ministru Babišovi, někdo už je na podobné situace připraven lépe. A co bychom letos oslavovali a jak by vypadal svět, kdyby Lenin místo praktické činnosti vydával jen stanoviska?

Stanoviska chápu jako možnost prezentace vlastního postoje, ale nestačí pouze komentovat události! Je nutné být jejich aktivním účastníkem! Použiji malou sentenci. Není to z mé hlavy, ani autora nevím, ale myslím, že stojí za zamyšlení:

**Neboj se nepřátel, mohou tě jen zabít!
Neboj se přátel, mohou tě jen zradit! Ale boj se lhotejných,
neboť s jejich mlčenlivým souhlasem existuje vražda i zrada!**

Ať je nám VŘSR stálým příkladem a inspirací v boji proti apatii, lhotejnosti a poraženectví, ať nás inspiruje v dalším úsilí o vítězství socialismu!

VÝZNAM VŘSR PRO DNEŠEK

Petr Šimůnek

Soudružky, a soudruzí! Než budu hovořit k 100. výročí Velké říjnové socialistické revoluce, dovoluji, abych zareagoval. Nebyl bych až tak pesimistický, protože IX sjezd umožnil vznik ideologického oddělení a nevím, jakým směrem bychom se ubírali dnes a co bychom tady říkali, kdyby toto oddělení nemělo za sebou první krůčky. A to sté výročí beru jako velkou výzvu a příležitost k tomu, abychom hlavně mladé generaci

připomněli odkaz Velké říjnové socialistické revoluce.

Ale možná, že si neuvědomujeme, že je před námi dlouhá cesta stých výročí: ukončení první světové války a vzniku Československa. Že je před námi výročí od okupace potom až do těch let osvobození. A každým rokem budeme mít nějaké výročí a můžeme připomínat, co se v těch letech před sto lety událo. Co ten kapitalismus uměl udělat s lidskými osudy, a proč vznikla a fungovala komunistická strana.

Co se týká ústředního výboru, dosáhli jsme málo úspěchů, ale i přece jenom, že byl zařazen stálý bod „Různé“. A není přece problém obrátit se na prvního místopředsedu a zařadit bod na projednávání ústředního výboru a navrhnout i řešení. Pak se tím ústřední výbor musí zabývat.

Co se týká konferencí, o kterých hovoříte. Výkonný výbor včera přijal dokument, kdy budou v letošním roce v listopadu a v prosinci probíhat výroční členské schůze a v lednu 2018 proběhnou nebo začnou probíhat okresní výroční konference, které budou trvat do 18. února a od půlky února do půlky března krajské konference.

Co se týká, jak tady bylo hovořeno o dopisech Petra Šimůnka, jsou to dopisy ústředního nebo výkonného výboru. Neposílám anonymy, popíšu dopis, tedy rozhodnutí nebo názor výkonného a ústředního výboru. A protože je to v náplni mé práce, rozesílám tedy toto stanovisko okresním výborům.

Souhlasím s vámi, ještě bylo řečeno, že přibývá jakéhosi vyřizování účtů mezi funkcionáři strany. Pokud je diskuse a říkáme si otevřeně, sebekriticky, je to všechno v pořádku. Zavřeme se do místnosti, vyříkáme si všechno a rozejdeme se s nějakým názorem. To potom z nás dělá skutečnou levicovou stranu, která přichází jednotná mezi naše spoluobčany a ne jako rozhádaná sociální demokracie, která si v novinách vyřizuje účty nebo na televizních stanicích a končí to i soudními rezolucemi. Tak to přece nechceme, a to já odsuzuji.

Když se vrátím ke sjezdu, tak musím konstatovat, že i já při příležitosti 100. výročí VŘSR a nadcházejících konferencí se musí otevřít otázka, abychom jasně, když budeme hodnotit minulost, řekli také lidem, co do budoucna chceme. To znamená, že se jedná o program komunistické strany. Teď nemyslím volební, ale co střednědobě a dlouhodobě komunistická strana lidem nabídne. Sjezd nereagoval na návrh zřízení vlastní mládežnické organizace. Jako zakládající člen a první člen ústřední rady Komunistického svazu mládeže se s tím také nemohu spokojit. A budu zlobit, dokud nedojdou představitelé k většinovému názoru, že kdo nemá vlastní mládežnickou organizaci, tak si prostě nebuduje svoji budoucnost. A můžeme tady přijímat tisíckrát dokumenty ke kádřům a k práci s kádry, když nemáme zájem o vlastní mládežnickou organizaci.

Pak je tam omezení o počtu volebních období. Ale i naše členská základna, co dál, jaký postup zvolit i v obecních volbách, protože ubývá členská základna KSČM, a jaká bude taktika, protože už jsem o tom hovořil před šesti roky. Komunistická strana bude muset ve větší míře pracovat s nezávislými, protože nebudeme-li být schopni sestavovat kandidátní listiny v obcích a nebudeme-li v obcích mít vliv, tak skončíme jednou i v parlamentu. To říkám od tohoto stolu velice zodpovědně a upřímně.

Tak a teď, soudružky a soudruzí, k té Velké říjnové socialistické revoluci. Bylo tady řečeno velice mnoho. Já jsem nad některými věcmi přemýšlel. Pro mě je důležitý rok 1840. Rok 1840 je jiskřička, která přeskočila z Anglie na starý kontinent, a Prusko zahájilo mohutně průmyslovou výrobu. Přišly železárny, doly, lidi dostali práci, a vznikaly velké pracovní kolektivy, které ale nebyly uspokojeny, protože byly špatně placeny, také ti lidé velice brzy umírali a byly i pracovní úrazy, protože bezpečnost práce neexistovala. A tam přišla ta první myšlenka nějakým způsobem chránit a zastupovat dělníky a dělnickou třídu. A z těchto zkušeností čerpal i Vladimír Iljič Lenin. A je hovořeno o hromadění kapitálu.

Takže když v roce 1850 Prusko mělo dostatek finančních prostředků a začal se vytvářet Severoněmecký spolek, protože Prusové chtěli velké

sjednocené Německo z německy hovořících zemí, aby měli vliv v Evropě, tak v roce 1864 to vedlo k první vojenské agresí. Nahromadili ten kapitál a potřebovali ty peníze nějakým způsobem expandovat. Tak se dali dohromady s Rakouskem-Uherskem, porazili Dánsko a sebrali jim Šlesvicko-Holštýnsko. A co se stalo: o dva roky později porazili Prusové Rakousko-Uhersko a sebrali zbytek toho ukořistěného území.

A ta průmyslová revoluce provázela i tyto jevy. A na to právě reagovali někteří, kteří vytvářeli ty podklady, dokumenty a začali burcovat dělnickou třídu a dávali jim určitý směr pro budoucnost, jak by se měli k těm problémům postavit. Protože konec feudalismu a počátek té kapitalistické výroby pro tu dělnickou třídu nebyly východiskem, protože z jedné roboty jste šli do druhé roboty. Ten člověk neměl uspokojené své potřeby a nezlepšoval se mu život.

Přišla Velká říjnová socialistická revoluce a umožnila vznik první socialistické společnosti. Vzniklo Sovětské Rusko. A ten západní svět vlastně viděl, jakou sílu to Sovětské Rusko má, že se rozmáhá a ovlivňuje i ty okolní země. Což v lednu v roce 1922 vznikl Svaz sovětských socialistických republik, kde se prvních šest republik dohodlo, že si bude hospodářsky vypomáhat a budou dělat společně zahraniční politiku a vojenskou obranu atd., jak to známe. Ale také po první světové válce, která skončila v roce 1918, si tito kapitalisté nemohli dovolit, aby se utvářela takováto společnost a využili občanské války. A proběhly ty tři známé intervenční války proti Sovětskému Rusku a Sovětskému svazu, se kterými se ale na štěstí ta společnost sovětská vypořádala.

Velkou roli v tom sehrává i Polsko, a když budu ty věci dávat do souvislostí, a když si vezmete mnoho historických událostí, tak klidně můžete vyměnit za letošní rok to datum a ono to na to pasuje. Protože katolické Polsko, když vzniklo v roce 1918, tak se neradovalo jako Československo, kdy jsme tady slavili bůhví jak dlouho, že když jsme Československo, že máme konečně svojí zemi. Tak Poláci byli velice agresivní a agilní a v listopadu 1918 měli svého velkoadmirála Nowaka, který dostal za úkol vytvořit silné námořnictvo Polska. Ale teď si představte, že když po 123 letech to Polsko vzniklo, tak nemělo moře. Protože tam bylo společné území pouze ve městě Gdaňsk. A svou agresivní politikou vůči oslabenému Německu, které prohrálo první světovou válku, zůstala část pobřeží a začalo ty přístavy budovat. A teď si vezměte, jakým způsobem jsou mladí v těch školách vedeni.

Polsko vedlo agresivní válku proti Sovětskému Rusku v roce 1920, kterou bolševici pod Varšavou prohráli. Poláci se ale nevzdali a plánovali - a v televizi nedávno ty dokumenty byly zveřejněny, že chtěli společně

s Německem napadnout tehdejší Sovětský svaz, protože katolická církev viděla největšího nepřítele právě v tom Sovětském svazu a v té sovětské společnosti a nebyla schopna se domluvit s Německem.

Německo nakonec napadlo Polsko. A dneska je takový paradoxní památník druhé světové války v Polsku, ve Kdyni, kde stojí zaparkovaná loď, která byla před druhou světovou válkou vyrobena ve Velké Británii, kdy ji Poláci potřebovali k napadení Sovětského svazu. Tato loď pro tento účel nakonec dopadla tak, že převážela americké nebo doprovázela konvoj s americkými zbraněmi do Murmanska. Dostala dvě vyznamenání hrdiny Svazu sovětských socialistických republik. S těmito vyznamenáními stojí v tom přístavu a každého 15. srpna střílí salvy na počest vítězství nad bolševiky pod Varšavou v roce 1920. A už zase v dnešní době vznikají vojenské posádky a s nimi vojenské posádky Spojených států, kdy Polsko nabízí své území jako nástupní prostor proti Ruské federaci.

A jenom na tomhle jsem vám chtěl ukázat, jak se ta historie vrací. A jestli my o tom nebudeme říkat těm mladým lidem a nebudeme je před těmito věcmi varovat, a učit je, tak je možná čeká zase nějaký světový konflikt, který si budou muset prožít - a to jistě nikdo z nás nechce.

Mladí lidé vůbec nevědí nic o vzniku Československa a o první republice. Možná že slyšeli slovo Masaryk, ale nikdo neslyšel o Rudých Letnicích, o Oslavanech, o duchcovském viaduktu, o mostecké stávce, nikdo nic neslyšel o žluťáckých a rudých odborech a o práci komunistů ve prospěch pracujících. To je teď velkou prací našich historiků, kteří na tom důsledně pracují. Ale máme zřízeno ideologické oddělení a věřím, že Josef Skála se svým týmem využije tohoto výročí, abychom skutečně připomínali a dělali všechno pro to, aby ti lidé pochopili význam Vítězného února.

Ideologové kapitalistického světa jen těžko hledají, jakým způsobem ukázat chyby na socialismu. Vždycky sklouznou k Miladě Horákové nebo k Toufarovi, tím skončí a nemají žádné argumenty. Je tedy potřeba se na toto období připravit a získávat hlasy pro komunistickou stranu. Rozdíl mezi socialismem a kapitalismem byl takový, že když se vytvořil společný blok socialistických zemí, tak vyspělé průmyslové Československo, ale i Německá demokratická republika výrazně pomohly Bulharsku, Rumunsku, Albánii, ale i Polsku, aby se ty rozdily zmenšovaly. Na rozdíl od toho, co dělá dnešní Evropská unie, jen se podívejte, kde je hospodářsky Německo a co udělali s Řeckem, Portugalskem, Španělskem a dalšími zeměmi, které jsou na tom špatně.

Sociální demokracie je bezkoncepční klub, na tom trvám. Všichni víme, čeho se sociální demokracie dopouští. Že když na ni někdo zadu-

pe, tak se rozpustí sama dobrovolně, přestane fungovat. Sociální demokracie nezabránila ani první, ani druhé světové válce, přestože byla v mnoha vládách. Proto si komunisté získali velkou důvěru i po druhé světové válce a vyhráli volby v Československu. A budeme všechno pro to, aby komunistická strana tuto důvěru dostala zase zpátky.

Ale stejně jako vás, mě trápí některá stanoviska, která jsou-li nebo nejsou-li přijímána, protože pak do toho zasáhne výkonný, případně ústřední výbor a může se stát, že i to stanovisko dozná změny. A já jsem tedy pod dojmem těch událostí, které u nás jsou v předvečer konání výkonného výboru, tedy 11. května, vzkázal místopředsedům, prvním místopředsedům vládní koalice, tedy ČSSD, KDU-ČSL a Ano - a tím bych skončil své vystoupení - těchto pár řádek:

„Sleduji dění o vládní krizi a nestačím se divit. Babiš se smiřuje, že už nebude ve vládě. Sobotka, místo toho, aby jako chlap podal demisi celé vlády, lavíruje. To nejlepší řešení rozpuštění Poslanecké sněmovny a konání mimořádných voleb ještě před prázdninami je pryč. Nechutnosti pokračují. A občane, ty koukej! Lidé ale už nejsou naivní a jen těžko znovu skočí na špek těm, co rozdávají koblihy a žluté růže. Páni ministři, hrajte si to svoje divadélko klidně dál až do října. Vy ale u zrodu nové vlády nebudete, protože končíte. Lidé vás bedlivě sledují a nejsou žádné ovce. Ohrožujete naši společnost a zkvalitnění života. Jste trapné ostudy a ukazujete nestydatě, že vám jde jen o vlastní koryta.“

IV. NEPŘEDNESENÉ PŘÍSPĚVKY

VYPŮJČENO Z MANIFESTU KOMUNISTICKÉ STRANY

Jaromír Kohlíček

Dovolte mně začít přednesem deseti krátkých bodů, které alespoň zčásti budou většině z vás určitě povědomé. Jedná se o výňatek z jistého programového prohlášení.

1. Vyvlastnění pozemkového majetku a použití pozemkové renty na výdaje státu.

2. Silně progresivní daň.

3. Zrušení dědického práva.

4. Konfiskace majetku všech emigrantů a rebelů.

5. Soustředění úvěru v rukou státu prostřednictvím národní banky se státním kapitálem a výhradním monopolem.

6. Soustředění veškeré dopravy v rukou státu.

7. Zvýšení počtu státních továren, výrobních nástrojů, získávání nové orné půdy a meliorace pozemků podle společného plánu.

8. Stejná pracovní povinnost pro všechny, zřízení průmyslových armád, zejména pro zemědělství.

9. Spojení zemědělské a průmyslové výroby, úsilí o postupné odstranění rozdílů mezi městem a venkovem.

10. Veřejná a bezplatná výchova všech dětí. Odstranění tovární práce dětí v její dnešní podobě. Spojení výchovy s materiální výrobou atd. atd.

Ano, jak jste bezpochyby správně identifikovali, tato slova, sepsaná v polovině 19. století, jsem si vypůjčil z Marxova Manifestu komunistické strany. A stejně jako slova mnoha moudrých filozofů, žijících v dobách dávno minulých, neztrácí mnoho na své aktuálnosti ani těchto deset bodů.

Většinou jsou nám známy, ale přesto neškodí si je občas připomenout. Neboť, jak víme, lidská paměť není nástrojem dokonalým, o čemž se můžeme snadno přesvědčit pozorováním dění kolem sebe.

Často mívám pocit, že na některých místech se setkávám s jistou ideologickou vyprázdněností, provázenou navíc letargií či nečinností. A to právě na místech, a hlavně ve chvílích, kdy bych očekával pravý opak. Jako třeba právě před parlamentními volbami.

Pokud se mnou tento pocit též sdílíte, připomněl jsem ta slova v té nejsprávnější chvíli.

VZPOMÍNKA NA 38. VÝROČÍ VŘSR

František Kovanda

Psal se rok 1955. Ústřední výbor Československého svazu mládeže vyslal třetí skupinu funkcionářů ČSM ke studiu na škole ÚV Všesvazového leninského komunistického svazu mládeže v Moskvě. Vedoucím této skupiny byl Vladimír Marek. Byl jsem jedním ze členů této skupiny a stal jsem se tak posluchačem a absolventem tohoto vzdělávacího střediska. Studium na Komsomolské škole bylo velkým přáním mnohých tehdejších mládežnických funkcionářů.

Studium jsme zahájili v září. Vedle výuky a v každém týdnu jednodenní praxe v různých zařízeních (školách, závodech, redakci Komsomolské

pravdy atpod.), jsme měli možnost se seznámit nejen se samotnou Moskvou, ale zejména se účastnit různých komsomolských setkání s výměnou zkušeností z mládežnické činnosti. Posluchači „Komsomolky“ byly skupiny funkcionářů mládežnických organizací ze všech lidových demokracií. Tedy od Albánie až po Čínskou lidovou republiku. I s nimi jsme měli možnost se setkávat a vyměňovat zkušenosti z mládežnické práce.

Měsíc listopad byl pro nás památným. Ve škole se konalo velké slavnostní shromáždění na počest VŘSR. V kulturním pořadu, který byl součástí této slavnosti, jsme vystoupili s českými a slovenskými písněmi. Byli jsme také pozváni do města Ljuberci, kde v Domě důstojníků v rámci oslav VŘSR bylo připomenuto 10. výročí vzniku Světové federace demokratické mládeže. I zde naše skupina, mohu říci námi vytvořený soubor, vystoupila v rámci kulturního programu. Ve škole jsme se zúčastnili besedy s členem Mladé gardy Žorou Artuňancem.

Na oslavu 38. výročí VŘSR na Rudém náměstí jsme se těšili. Vedení školy nám zajistilo místo přímo před obchodním domem GUM. Spolu s tisíci návštěvníky jsme prožívali jednu z nejhezčích chvil našeho života. Obdivovali jsme vojenskou přehlídku.

Ano. Do dnešních dnů, kdy vzpomínáme 100. výročí VŘSR, nevymizí z paměti právě tato naše účast na Rudém náměstí věnovaná Velkému Říjnu.

Po slavnosti jsme jeli na oběd do restaurace PRAHA, poté na procházku po Leninských horách a večer znovu na Rudé náměstí.

Co říkáte soudruzi a přátelé? Na takový den z období ročního studia na Komsomolské škole se opravdu nezapomíná.

KVALITATIVNÍ ROZDÍLY VŘSR OD REVOLUCÍ BURŽOAZNÍCH A JEJÍ ZAŘAZENÍ DO DYNAMIKY HISTORICKÉHO VÝVOJE

Čeněk Ullrich

Říjnová revoluce se zásadně lišila od revolucí buržoazních a to zejména v těchto skutečnostech:

1. Buržoazní revoluce začíná v době, kdy již v lůně feudalismu dozrála výrobní základna kapitalismu, která se v něm dlouhodobě vytvářela, a spolu s ní se šířily a sílily kapitalistické výrobní vztahy. U socialistické revoluce je tomu obecně jinak. V rámci kapitalismu se sice vytvářejí objektivní i subjektivní podmínky pro socialistickou revoluci, to se však děje při plné vládě kapitálu. Socialistické výrobní vztahy odvíjející se od společenského vlastnictví výrobních prostředků jsou zásadně protikladné kapitalistickým, nemohou tedy vznikat a vyvíjet se v rámci kapitalismu. Proletariát, nositel socialistické revoluce, si nemůže uvnitř kapitalismu vytvářet ekonomickou základnu, která by mu umožňovala vytlačovat buržoazii od moci. Za kapitalismu může vzniknout jen materiálně-technická základna socialistické revoluce, s níž se výrobní vztahy kapitalismu musí dostat do přímého rozporu.

2. Z výše uvedeného vyplývá, že politická revoluce buržoazní revoluci završuje, tzn. uvádí do souladu politickou moc buržoazie s již existující buržoazní ekonomikou, kdežto u socialistické revoluce je politická revoluce počátkem, který proletariátu a jeho spojencům otevírá cestu k přebudování staré, kapitalistické ekonomiky a k zorganizování ekonomiky nové, socialistické. Politická revoluce tedy umožňuje podbudovávat politickou moc proletariátu vlastní ekonomickou základnou.

3. Buržoazní revoluce se omezuje na vystřídání jedné vykořisťovatelské třídy druhou vykořisťovatelskou třídou, proto nepotřebuje rozbít starý státní aparát. Socialistická revoluce poprvé v dějinách odstraňuje vykořisťování člověka člověkem. Proto hegemon socialistické revoluce – proletariát, vedený svou revoluční stranou, musí rozbít buržoazní státní aparát a nahradit jej novým státním aparátem – diktaturou proletariátu.

4. Buržoazní revoluce narůstaly živelně, bez jasného předchozího plánu. Programové představy se vyznačovaly abstraktností a iluzorností. Socialistická revoluce je od Marxových dob teoreticky zdůvodněna a na

její přípravě se pracovalo řadu let. Subjekt socialistické revoluce – proletariát – byl na ni dlouhodobě připravován jak ideologicky, tak i organizačně. VŘSR nebyla tedy živelnou akcí, nýbrž akcí teoreticky a organizačně připravenou dlouhodobou činností bolševické strany a tou byla také politicko-organizačně zvládnuta.

Ve světle uvedených kvalitativních odlišností socialistické revoluce od revolucí buržoazních neobstojí snaha některých intelektuálů vytvářet prostou analogii mezi buržoazní a socialistickou revolucí a na tomto základě řadit VŘSR k revolucím „prvního typu“, tj. k revolucím nejen před Velkou francouzskou buržoazní revolucí, nýbrž dokonce před anglickou buržoazní revolucí, tedy k pouhému náběhu k plně, zralé socialistické revoluci. Náběhy k socialistické revoluci nejsou obecně za kapitalismu možné právě proto, že se v kapitalismu nemůže vytvořit částečná ekonomika socialismu jako základna pro částečnou politickou moc proletariátu.

O nábězích k socialistické revoluci v kapitalismu lze uvažovat pouze ve zvláštních případech. Zvláštním případem může být např. situace, kdy vnější podmínky zabrání intervenci proti socialistické revoluci, přičemž vnitřní síly buď nebudou ještě tak silné, nebo nebudou nuceny spěchat, neboť se budou moci opřít o podporu a pomoc vítězných socialistických revolucí v jiných zemích. Typickou ukázkou těchto zvláštních případů může být příklad lidových demokracií po druhé světové válce v zemích, kde se prosadil vliv vítězného Sovětského svazu. Velká říjnová socialistická revoluce měla sice vedle obecných rysů socialistické revoluce i celou řadu zvláštností, ne však takových, které by ji opravňovaly zařadit mezi „první typy“. (Blíže viz K. Pavlík: *Ransdorf a VŘSR, Názory SKK, roč. 8, č. 2.*)

Otázka řazení VŘSR do dynamiky historického vývoje má zásadní teoretický a politický význam. Není náhodou, že se snaha zařadit k revolucím „prvního typu“ začala prezentovat zejména po vítězných buržoazních kontrarevolucích v Evropě na přelomu osmdesátých a devadesátých let dvacátého století. Politická reakce potřebovala a potřebuje zpochybnit vše, co bylo a je spjata s revolučním přetvářením kapitalistického světa. V tom jí napomáhají i intelektuálové tzv. „moderní levice“. Porážka socialismu v Evropě zdánlivě podpírá jejich myšlenku o předčasnosti VŘSR. Mohou opраšovat teorii renegáta Kautského o ultraimperialismu, tedy o tom, že socialistická revoluce bude možná, až se vytvoří jednotný celosvětový imperialismus.

Teze o předčasnosti VŘSR umožňuje jejím tvůrcům zpochybnit nutnost diktatury proletariátu jako klíčového politického aspektu socialis-

tické revoluce, obsahuje přímou kritiku socialistického vývoje v Sovětském svazu, implicitně odmítá charakteristiku soudobé epochy, evokuje myšlenku o nevyhnutelnosti porážky tohoto socialistického experimentu. Hlavním smyslem teze o předčasnosti VŘSR je odmítnutí leninismu jako marxismu epochy imperialismu a proletářských revolucí, popření úlohy komunistického hnutí a jeho politiky a ospravedlnění politiky sociální demokracie jako politiky „realistické“ a jediné správné.

Jestliže vítězství VŘSR znamenalo vítězství leninismu nad sociáldemokratiem, má porážka socialismu v Evropě znamenat – podle intelektuálů „moderní levice“ – vítězství sociáldemokratiem nad leninismem. Povrchnost a účelovost uvedeného pohledu však vyvrací historický vývoj. Ten zřetelně ukazuje, že porážka socialismu v Evropě nebyla plodem ŘÍJNA 1917, nýbrž plodem ANTIŘÍJNA 1956 a let následujících. Porážkou socialismu v Evropě nebyl poražen LENINISMUS, nýbrž SOCIÁLDEMOKRATISMUS, jemuž dal ANTIŘÍJEN zelenou. Porážka socialismu v Evropě v praxi potvrdila, že jakýkoli odklon od leninismu směrem k sociáldemokratiem vede k porážkám revolučního procesu

V.
PŘÍLOHA

STAVME HRADBU

Nicolás Guillén

(kubánský básník)

Stavím hradbu, všichni ke mně,
všichni dejte ruce k dílu!
Černoši své ruce temné,
běloši své ruce bílé.
Ach, tu hradbu, která horu
s mořskou pláží k sobě sváže
a pak v dálce na obzoru, hej,
sejde z hor na mořské pláži.

Ťuky, ťuk! Kdo chce sem?
Holubička s vavřínem. Otevřete hradbu!
Buchy, buch! Kdo to je?
Šavle táhne do boje. Uzavřete hradbu!
Ťuky, ťuk! Kdo chce sem?
Růže s karafiátem. Otevřete hradbu!
Buchy, buch! Kdo chce k nám?
Škorpión a stonožka. Uzavřete hradbu!

Před náručí kamaráda otevřete hradbu!
Před bodákem, před jedem uzavřete hradbu!
Před myrtou a před rezedou otevřete hradbu!
Před vrahem a před zběří uzavřete hradbu!
Před slavičkem na keři otevřete hradbu!

Stavme hradbu, všichni ke mně!
Všichni dejme ruce k dílu!
Černoši své ruce temné,
běloši své ruce bílé.
Ach, tu hradbu, která horu
s mořskou pláží k sobě sváže
a pak v dálce na obzoru, hej,
sejde z hor na mořské pláži.

Poznámky:

Poznámky:

OBSAH

ÚVODEM ...	2
I. ZAHAJOVACÍ SLOVO	
PROLOG	
<i>Viktor Pázler</i> ...	5
II. ÚVODNÍ REFERÁT	
KAM, KUDY, PROČ A JAK?	
<i>Věra Klontza-Jaklová</i> ...	9
III. DISKUSNÍ VYSTOUPENÍ	
RADIKÁLNÍ IMPULZ REVOLUČNÍHO BOJE	
<i>Ladislav Šafránek</i> ...	31
KONKRÉTNĚ HISTORICKY – V MINULOSTI I DNES	
<i>Josef Skála</i> ...	35
STÉ VÝROČÍ VŘSR A BOJ PROTI IMPERIALISMU A VÁLCE	
<i>Milan Krajča</i> ...	41
TRUMP - SYSTÉMOVÁ KRIZE AMERICKÉHO IMPERIALISMU	
<i>Milan Matouš</i> ...	44
K SOUČASNÝM VÝKLADŮM DĚJIN SSSR	
<i>Hana Kráčmarová</i> ...	47
OBECNĚ DEMOKRATICKÉ ÚKOLY A KOMUNISTICKÉ Hnutí	
<i>Ondřej Kazík</i> ...	49
SIGNÁLŮ, ŽE NENÍ VŠE V POŘÁDKU, PŘIBÝVÁ	
<i>Karel Klímša</i> ...	53
ODKAZ VŘSR ŽIJE I NADÁLE	
<i>Petr Cvalín</i> ...	57
K TÉMATU	
<i>Miloš Jakeš</i> ...	59
NĚKOLIK POZNÁMEK A ZAMYŠLENÍ	
<i>Milan Havlíček</i> ...	61

OD VŘSR K ÚSPĚCHŮM A VYMOŽENOSTEM SOCIALISMU AŽ PO DNEŠEK <i>Jiří Horák</i> ...	69
KSČM STO LET PO VŘSR - CO A JAK DÁL? <i>Rudolf Košťál</i> ...	73
VŘSR POKRAČUJE KOREJSKOU REVOLUCÍ DODNES <i>Lukáš Vrobel</i> ...	77
ČEŠI - ÚČASTNÍCI VŘSR <i>Blažena Brantlová</i> ...	80
MINULOST A SOUČASNOST <i>Antonín Vávra</i> ...	81
USILOVAT O AVANTGARDNÍ POSTAVENÍ <i>Antonín Bartoň</i> ...	82
KAM KRÁČÍ TENTO SVĚT?! <i>Václav Čermák</i> ...	84
BRAŇME HISTORICKOU PRAVDU! <i>Jiří Bulka</i> ...	87
VÝZNAM VŘSR PRO DNEŠEK <i>Petr Šimůnek</i> ...	90
IV. NEPŘEDNESENÉ PŘÍSPĚVKY	
VYPŮJČENO Z MANIFESTU KOMUNISTICKÉ STRANY <i>Jaromír Kohlíček</i> ...	97
VZPOMÍNKA NA 38. VÝROČÍ VŘSR <i>František Kovanda</i> ...	99
KVALITATIVNÍ ROZDÍLY VŘSR OD REVOLUCÍ BURŽOAZNÍCH A JEJÍ ZAŘAZENÍ DO DYNAMIKY HISTORICKÉHO VÝVOJE <i>Čeněk Ullrich</i> ...	101
V. PŘÍLOHA	
STAVME HRADBU <i>Nicolás Guillén (kubánský básník)</i> ...	107

**SVĚT STO LET PO VELKÉ ŘÍJNOVÉ
SOCIALISTICKÉ REVOLUCI, CO A JAK DÁL**

***Sborník vystoupení
na 41. pražské teoreticko-politické konferenci***

Vydavatelství a nakladatelství
OREGO - Dr. Milan Havlíček

Grafická úprava
M. H. Říčanský

Tisk a vazba
Slovan Praha

2017